

KAJAANIN KAUPUNKI

**TALOUSARVIO
2012**

**TALOUSSUUNNITELMA
2013–2014**

TALOUSARVIO 2012 JA TALOUSSUUNNITELMA 2013–2014

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	4
1 YLEISPERUSTELUT	6
1.1 JOHDANTO	6
1.2 YLEINEN KEHITYS	6
1.3 HENKILÖSTÖ	13
1.4 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	17
1.5 TALOUDEN TOIMENPIDEOHJELMA VUOSILLE 2012-2016	22
1.6 TALOUSARVION SITOVIIS	23
2 KAJAANIN KAUPUNGIN STRATEGIA 2011–2017	25
3 KÄYTTÖTALOUSOSA	26
3.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	26
3.2 KAUPUNGINVALTUUSTO	26
3.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTUS	27
3.4 KAUPUNGINHALLITUKSEN TOIMIALA	29
3.4.1 Kaupunginhallitus-tulosalue	30
3.4.2 Työllisyyden hoito -tulosalue	33
3.4.3 Keskushallinto-tulosalue	35
3.5. SIVISTYSTOIMIALA	39
3.5.1 Sivistyslautakunta -tulosalue	43
3.5.2 Varhaiskasvatus-tulosalue	46
3.5.3 Perusopetus-tulosalue	49
3.5.4 Kulttuurilaitokset -tulosalue	53
3.5.5 Liikunta- ja nuorisopalvelut tulosalue	57
3.6 YMPÄRISTÖTEKNINEN TOIMIALA	61
3.6.1 Tekninen hallinto -tulosalue	62
3.6.2 Ympäristö- ja maankäyttö -tulosalue	65
3.6.3 Kunnallistekniikka -tulosalue	67
3.6.4 Tilapalvelu –tulosalue	70
3.7 KAINUUN PELASTUSLAITOS -TOIMIALA	74
KAUPUNGIN KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ 2010 - 2014	76
4 TULOSLASKELMA	77
4.1 KAUPUNGIN TULOSLASKELMA 2010–2014	77
4.2 KAUPUNGIN JA LIIKELAITOSTEN TULOSLASKELMIEN YHDISTELMÄ 2012	78
4.3 LIIKELAITOSTEN TULOSLASKELMIEN YHDISTELMÄ 2012	79

5	INVESTOINTIOSA	80
5.1	INVESTOINTIEN PERUSTELUT.....	80
5.1.1	MAA- JA VESIALUEET	80
5.1.2	RAKENNUKSET (PERUSKORJAUS JA UUDISRAKENTAMINEN)	80
5.1.2.1	Kainuun maakunta -kuntayhtymä.....	80
5.1.2.2	Sivistystoimiala.....	81
5.1.2.3	Ympäristötekkninen toimiala.....	82
5.1.3	KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET.....	82
5.1.3.1	Kunnallistekniikan suunnittelu- ja tutkimus	82
5.1.3.2	Kunnallistekniikan rakennuttaminen.....	82
5.1.3.3	Urheilu- ja ulkoilualueet sekä satamat.....	83
5.1.3.4	Sillat.....	83
5.1.3.5	Kaupunkikeskustan kehittäminen.....	83
5.1.4	IRTAIN OMAISUUS.....	84
5.1.4.1	Kaupunginhallitus toimiala	84
5.1.4.2	Sivistystoimiala.....	84
5.1.4.3	Ympäristötekkninen toimiala.....	84
5.1.4.4	Kainuun pelastuslaitos -toimiala.....	85
	INVESTOINTIOSA 2010- 2014	86
6	RAHOITUSOSA	89
6.1	KAJAANIN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA 2010 - 2014	89
6.2	KAUPUNGIN JA LIIKELAITOSTEN RAHOITUSLASKELMIEN YHDISTELMÄ 2012	90
7	LIIKELAITOKSET JA TYTÄRYHTIÖT	91
7.1	LIIKELAITOKSET	91
7.1.1	Kajaanin ammattikorkeakoulu -liikelaitos	91
7.1.2	Kajaanin kaupunginteatteri –Oulun läänin alueteatteri -liikelaitos	98
7.1.3	Kajaanin Mamselli -liikelaitos.....	102
7.1.4	Kajaanin Vesi -liikelaitos.....	107
7.1.5	Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos	112
7.2	TYTÄRYHTIÖT	117
7.2.1	Measurepolis Development Oy.....	117
7.2.2	Kajaanin Elokuvakeskus Oy	119
7.2.3	Kiinteistö Oy Lohtajan palvelukeskus	120
7.2.4	Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari	121
7.2.5	Kajaanin Teknologiaakeskus Oy	124
8	LIITTEET	125
8.1	KAJAANIN KAUPUNGIN KONSERNIRAKENNE 1.1.2012 ALKAEN.....	125
8.2	TILASTOTIETOA KAJAANISTA 1990 – 2010	126
8.3	KAUPUNGIN STRATEGIAN TUNNUSLUVUT	128

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Kajaanin kaupungin talousarviota vuodelle 2012 ollaan valmistelemissa monenlaisten myllerrysten keskellä. Talouden ennustamista leimaa maailmanlaajuinen epävarmuus ja yllättävän voimakkaat näkemyserot tulevaisuuden taloudellisesta kehityksestä. Vuoden 2008 syksyllä alkaneesta rahoitusmarkkinakriisistä alettiin toipua hyvää vauhtia vuosien 2010–2011 aikana, ja talouskasvu näytti kohta saavuttavan sen tason, millä se oli ennen vuotta 2008. Keväällä alettiin jälleen puhua valtioiden velkataakan ylikasvusta ja eräiden euroalueen valtioiden, erityisesti Kreikan ja Portugalin, luisumisesta velkakriisiin. Nyt loppuvuodesta vaikutukset ovat nähtävissä jo Suomenkin taloudessa. Kasvuennusteita on reivattu reilusti alaspäin ja valtion budjetti julkaistiin 7 miljardia alijäämäisenä tiukasta menokurista ja säästötoimista huolimatta.

Valtion talousongelmat näkyvät jo tulevana vuonna kuntien valtionosuuksien supistumisen kautta kuntataloudessa. Varmuudella ennustettavaa suuntaa talouden kehitykselle tulevana vuonna ei ole, ei sen paremmin yksityis- kuin julkisellakaan sektorilla. Varma tieto on se, että joka tapauksessa julkiseen sektoriin taantuman vaikutukset heijastuvat aina viiveellä. Valtio ja kunnat voivat ennakoida vain hyvin pientä verotulojen kasvua vuodelle 2012. Myönteisille yllätyksille on toki mahdollisuuksia, mikäli myönteiset trendit kasautuvat myönteiseksi virraksi. Julkisen sektorin tulopohjan kehittyminen riippuu täysin yrityssektorin kasvuvauhdista. Valtion tulevan vuoden budjetti on rakennettu siten, että tiettyyn pisteeseen saakka on varauduttu huonoon talouskehitykseen. Ellei varautumistaso riitä, on budjetti avattava kesken vuoden. Kuntasektorillakin onärkevintä toimia samalla reseptillä.

Kuntasektorin odotukset tulevien vuosien talouskehityksestä olivat vielä kesään saakka hyvin optimistiset, mutta onneksi realistisemmat kuin menneinä huippukasvun vuosina. Kuntien tulopohjan oletettiin kasvavan maltillisesti, mutta kuitenkin vakaasti lähivuosina. Nyt on kuitenkin käsillä tilanne, jossa kuntien tärkeimmät tulonlähteet eli verotulot ja valtionosuudet supistuvat samanaikaisesti. Kuntakentän rahoitusvaje vuodelle 2012 on keskimäärin yhden veroprosenttiyksikön verran. Osa vajeesta saadaan kurottua umpeen säästötoimilla ja rakenteellisilla supistuksilla, mutta loppuosa on katettava lainalla, ellei veroja nosteta. Useimmat kunnat ovat jo menneinä vuosina sopeuttaneet menojaan voimakkaasti, joten tilanne on aika tukala. Kunnat ovat suurin palveluja tuottava sektori, joten keskustelua jo käydään siitä, että mihin ja miten tuotettuihin palveluihin kunnilla ylipäätään on mahdollisuuksia tulevaisuudessa. Uuden hallituksen osalta tarjotaan lääkkeeksi tähän vaikeaan tilanteeseen nopealla aikataululla käynnistyvää kuntarakenneuudistusta. Tätä kirjoitettaessa kuntarakenneuudistuksen linjaukset eivät vielä ole tiedossa.

Kajaanin kaupungin tilanne on paljolti samankaltainen kuin kuntakentällä keskimäärin eli meitä uhkaa yllä kuvattu tulopohjan heikkeneminen erityisesti ensi vuonna. Lähivuosien talouskehitys on myös yhtä epävarma kuin muuallakin. Lisähaastetta tuovat vanhat kertyneet alijäämät, jotka on päätetty kattaa vuoden 2016 loppuun mennessä. Tässä tilanteessa kannattaa kaksi kertaa miettiä, mitä on viisainta tehdä. Nyt on pystyttävä tekemään harkittuja ratkaisuja ja linjauksia, joilla varaudutaan kohtaamaan epävarma lähitulevaisuus. Kajaanissa ei ole syytä lamaantua tai yllireagoida tilanteeseen. Nyt tarvitaan ennen kaikkea nopeaa valmiutta reagoida muutoksiin, etenkin jos tilanne lähtee kehittymään vielä huonompaan suuntaan. Talouden tasapainottamisohjelmaa ja henkilöstösuunnitelmaa pitää jatkaa ja kehittää niitä vastaamaan entistä paremmin vastaamaan tuleviin haasteisiin. Varsinaisella talouden tasapainottamisohjelmalla on saatu aikaan merkittäviä tuloksia kaupungin talouden tervehdyttämisessä. Henkilöstösuunnitelman avulla on saatu tähän mennessä hillittyä henkilöstön kokonaismäärän kasvua luontaista poistumaa hyödyntäen. Henkilöstön määrän absoluuttinen vähentäminen on sen tulevaisuuden haaste. Talouden tasapainottamisohjelmaa pitää päivittää ja rakentaa siitä uusi versio vuosina 2010–2011 toteutettujen asioiden jatkoksi. Kajaanin kaupungin sisäinen talouden tervehdyttäminen on hyvässä vauhdissa ja sitä jatketaan määrätietoisesti.

Talousarvio vuodelle 2012 on taloudellisesti tiukka ja monessa suhteessa haasteellinen, mutta pyritty rakentamaan mahdollisimman realistiseksi. Realistisuus tarkoittaa erityisesti sitä, että talousarvion loppusummaa ei ole lähdetty sievistelemään tai karsimaan menupuolta summittaista "kirveslinjaa" käyttäen. Toisaalta ei ole lähdetty "mässäilemään surkeudella". Tulojen osalta talousarvio on maltillinen ja varovaisuuden pohjalta tehty. Menopuolella ylikireäksi vetämistä on vältetty. Verotulot on budjetoitu Kuntaliiton kuntakohtaisen ennusteen mukaan ja nykyisillä veroprosenteilla jatketaan. Valtionosuuksissa on huomioitu niiden pienentyminen sellaisenaan. Tulopuolella on muutamia yksittäiseriä, jotka heikentävät sitä juuri vuodelle 2012. Tällaisina voi mainita Kajaanin Veden tuloutustason pienentämisen 0,4 miljoonaa euroa (siirtoviemäri-investoinnin takia) ja Vuolijoen kuntaliitosavustuksen (0,65 miljoonaa euroa) loppuminen.

Kajaanin vuoden 2012 talousarvion kipukohtia ovat erityisesti varhaiskasvatuksen menojen voimakas kasvu ja korkea investointitaso. Molempiin sisältyy kuitenkin vahva positiivinen lataus. Varhaiskasvatuksen kasvupaine kertoo siitä, että kaupungissa riittää hoidettavia lapsia ja korkea investointitaso puolestaan siitä, että kertynyttä investointi- ja korjausvelkaa kurotaan kiinni. Lainakannan osalta olemme kutakuinkin valtakunnan keskiarvossa. Ensiarvoisen tärkeyttä on, että lainaa ei aleta ottaa syömävelaksi. Konsernitason lainoista melkein kaikki kohdistuvat Kiinteistö Oy Kajaanin Pietariin. Myös niiden kokonaistasoa pitää seurata tarkasti ja erityisesti asuntojen käyttöastetta.

Talousarviota 2012 rakennettaessa on ollut pakko tunnustaa se tosiasia, että ensi vuosi on monella tapaa epävarma taloudellisesti. Käsillä oleva esitys on erityisen herkkä verotulojen kehitykselle. Verotulojen kasvaessa ennustettua paremmin päästään tilinpäätöksessä jopa plusalle, mutta verotulojen edelleen laskiessa joudutaan talousarvio avaamaan kesken vuoden. Budjettikurin pitäminen on myös ensiarvoisen tärkeää tässä tilanteessa. Talousarvio jää koko kaupungin osalta noin kolme miljoonaa miinukselle tulokseltaan. Tällainen taso ei vielä vaaranna talouden tasapainottamisohjelman toteuttamista. Maailman taloudessa vaihtelut ovat yhä tiheämpiä ja epäsäännöllisempiä. Kajaanin kaupunki on merkittävä julkinen toimija, jonka yksi tärkeimpiä tehtäviä on toimia pitkäjänteisesti ja vakautta luovana tahona myös taloudellisesti vaikeina aikoina. Kaupungin tulevaisuutta ei voi rakentaa sen paremmin yksittäisen huonon kuin hyvänkään vuoden pohjalle. Kaupunkia nyt uhkaavat talouden häiriöt tulevat ensisijaisesti ulkoa päin, eivätkä siten ole ensisijaisesti omalla toimintatavalla itse aiheutettuja. Osa häiriöistä voi jäädä pysyviksi ja niihin on sitten sopeuduttava pidemmällä aikavälillä.

Kaupungin elinvoimaisena pitäminen on haasteellista tiukassa taloustilanteessa. Ainoa kestävä tie tulopohjan vahvistamiseen on tuloksellinen elinkeinopolitiikka. Kehittämiseen osoitetut rahat säilyvät kutakuinkin ennallaan, mutta niillä tavoitellaan nykyistä parempia tuloksia ja vaikuttavuutta. Merkittäviin uusiin avauksiin ei ole mahdollisuutta.

Keskeinen osa kaupungin taloutta ja tulevaisuutta on isojen peruspalveluiden tuottamis- ja järjestämistapa vuodesta 2013 eteenpäin. Kainuun mallin jatkuvuus nykymuodossaan on vahvasti kyseenalainen. Sosiaali- ja terveystoimen, erikoissairaanhoidon sekä toisen asteen koulutuksen tarpeisiin menee noin puolet kaupungin talousarvion rahoista. Kajaanin kaupunki on hyväksynyt Kainuun mallin määräaikaisen jatkon, mikäli valtionosuuksien kohdentumista ja rahoitusmallia muutetaan tietyiltä osilta. Ellei mallin jatko ole mahdollinen, on kaupunki varautunut toteuttamaan muita ratkaisuja. Erilaisia vaihtoehtoja voisi luetella lukuisia, mutta todennäköisiä ja tässä vaiheessa järkevin vaihtoehto on yhteistyökuvio, jossa on mukana mahdollisimman moni muukin Kainuun kunta. Nykyisen hallituksen valmisteleva kuntarakennemuutos tulee myös osaltaan vaikuttamaan peruspalveluiden tuottamiseen ja järjestämiseen lähivuosina.

Epävarmoista ajoista selvitään sitoutumalla omiin tarkasti harkittuihin linjauksiin ja pitämällä ne kirkkaina mielessä vaikeinakin hetkinä. Tulevaisuutta ei voi ennustaa, mutta sitä kannattaa yrittää rakentaa mieleisekseen.

Jari Tolonen
kaupunginjohtaja

1 YLEISPERUSTELUT

1.1 Johdanto

Kaupungin toimintaa ohjataan pidemmän aikavälin strategioilla, joihin sisältyy lyhyemmän aikavälin tavoitteita. Kajaanin kaupungin strategia, palvelustrategia ja talousarvio laaditaan yhteisessä prosessissa, joka käynnistyy vuoden alussa. Kaupungin strategia tarkistetaan kaupungin johtoryhmän, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston seminaareissa. Vuoden 2011 syksyllä valtuusto ei ole tarkistanut strategiaa. Tämän jälkeen kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeet ja toimialakohtaiset talousarviotaamit. Toimialat valmistelevat omat palvelustrategiansa ja talousarvionsa annettujen ohjeiden mukaisesti. Palvelustrategioihin sisältyvät strategiset tavoitteet ja toimenpiteet sekä mittarit. Kaupungin elinkeinostrategia johdetaan kaupungin strategiasta, ja henkilöstöstrategia johdetaan kaupungin palvelustrategioista.

Lautakunnat hyväksyvät palvelustrategiat ja talousarviot syyskuun loppuun mennessä. Kaupunginstrategian ja palvelustrategian sisältävä talousarvio ja taloussuunnitelma käsitellään kaupunginhallituksessa marraskuussa ja kaupunginvaltuusto päättää siitä joulukuussa. Toimialaraamin ja palvelustrategian toteutumisesta vastaavat lautakunnat, toimialajohtajat, tulosalueiden johtajat ja tulosityksiköiden päälliköt.

1.2 Yleinen kehitys

Kansantalous

Maailmantalous elpyi finanssikriisin aiheuttamasta taantumasta viime vuoden lopulle asti. Toipumista auttoi merkittävästi raha- ja finanssipoliittinen elvytys, jonka yksi tarkoitus oli sysätä kasvu käyntiin yksityisellä sektorilla. Kuluvan vuoden ensimmäinen puolisko on kuitenkin ollut pettymys sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa. Yhdysvalloissa kasvu lähes pysähtyi ensimmäisellä neljänneksellä ja useassa Euroopan maassa sama tapahtui toisella neljänneksellä.

Finanssipoliittiseen elvytykseen liittynyt riski realisoitui. Erityisesti maat, joiden julkinen velka oli ennestään suuri, joutuivat markkinoiden luottamuksen vieneelle velkaantumisuralle. Lähes kaikissa EU-maissa ja Yhdysvalloissa elvytysvara on nyt käytetty. Yhdysvalloissa ohjauskorot ovat lähellä nolaa, eikä niissäkään ole enää alentamisen varaa. Euroopan keskuspankki keskeyttäneen ohjauskoron nostot joksikin aikaa. Ohjauskoron alentaminenkin on mahdollista, jos inflaatio alkaa selvästi hidastua tai taantuma uhkaa.

Vuonna 2012 vuositason kasvu jää matalaksi koko maailmantaloudessa. Se juontaa juurensa kuluvana vuonna hidastuneeseen yksityisen sektorin kasvuun. Lisäksi kasvua jarruttaa markkinapaineiden vuoksi kiristetty finanssipolitiikka. Vuonna 2013 kasvu voi jo nopeutua, jos kriisimaiden vajeet saadaan kestäväälle uralle ja markkinoiden luottamus kyetään palauttamaan. Finanssipolitiikka on yhä tiukkaa useassa maassa, mutta yksityisellä sektorilla olisi varaa velkaantumiseenkin.

Riski oleellisesti huonommastakin maailmantalouden kehityksestä on edelleen suuri. Tällä hetkellä suurin epävarmuus liittyy EU-maiden kykyyn vakauttaa ongelmamaiden julkisen sektorin rahoitus. Se heikentää rahoitusmarkkinoiden uskoa ongelmien ratkaisuun sekä markkinaosa-puolten keskinäistä luottamusta. Yhdysvalloissa liittovaltion budjetin alijäämä kyettäneen saamaan uskottavalle uralle. Suurimmat haasteet ovat yksityisen sektorin luottamuksen palauttaminen ja poliittinen päätöksenteko presidentin vaalien alla.

Lähde: Elinkeinoelämän tutkimuslaitos tiedote 21.9.2011.

Suomen kansantalous kasvoi alkuvuonna 2011 ripeästi. Ensimmäisellä neljänneksellä kasvu oli lähes viisi prosenttia ja toisellakin neljänneksellä noin kolme prosenttia. Maailmantalouden näkymät ovat kuluneen kesän aikana heikentyneet merkittävästi. Tämän seurauksena myös Suomen viennin näkymät ovat muuttuneet keväällä vallinneista optimistisista tunnelmista huonompaan suuntaan. Toimialoittain vientinäkymät toki vaihtelevat, mutta kokonaisuutena tavaroiden ja palvelusten viennin määrä voi jäädä tänä vuonna viime vuoden tasolle.

Kotimainen kysyntä on ollut voimakkaassa kasvussa vilkkaan investointitoiminnan johdosta. Suomen kokonaistuotannon kehityksestä tehdyt arviot kuluvalla vuodelle olivat vielä keväällä varsin toiveikkaita. Ennustelaitosten arviot liikkuvat tuolloin 3-4 prosentin haarukassa. Elo-syyskuussa laadituissa ennusteissa on varsin yleisesti arvioitu, että kokonaistuotannon kasvuvauhti hidastuu vuonna 2012 tämänvuotisesta. Taantumakin voi olla mahdollinen kehityskulku, jos maailmantalouden epävarmuuden jatkuminen heijastuu vientikysyntään ja kotimainen kysyntä pysyy vaimeana.

Työttömyysaste alenee tänä vuonna noin kahdeksaan prosenttiin. Työttömänä on siten tänä vuonna keskimäärin vähän yli kaksi sataa tuhatta henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien määrä pysyy kuitenkin suurena. Työllisyysaste alkaa ennusteiden mukaan nousta nopeasti väestörakenteen muutosten johdosta. Työvoiman kysyntä kasvaa tänä ja ensi vuonna, jos kokonaistuotannon kasvu pysyy valtiovarainministeriön ennustamissa kasvuluvuissa. Keskimääräiseksi työttömyysasteeksi vuonna 2012 valtiovarainministeriö arvioi noin 7,5 %.

Työllisyysasteen kohottamiseen vaikuttavia toimia ja keinoja ovat mm. kestävä kasvua ja työllisyyttä tukeva elinkeinopolitiikka, työurien pidentäminen, innovaatiopolitiikka, rakennemuutosten ennakointi ja hoito, aktiiviset työvoimapolitiittiset toimet, nuorten syrjäytymisen ehkäisy, opintojen tiivistäminen, aikuiskoulutuksen ja työvoimakoulutuksen kehittäminen, sekä vaikeasti työllistyvien työllistyvyyden tukeminen.

Kuluvana vuonna kuluttajahinnat nousevat 3,4 %. Inflaatio hidastuu ennustejakson loppua kohden pysyen kuitenkin suhteellisen korkeana. Alkaneen kasvun kannalta olisi vaarallista, jos kustannushintakierre pääsisi valloilleen.

Julkisen talouden velkaantuminen jatkuu. Valtion velanottotarve pysyy 7 - 8 mrd. eurossa vuosittain. Kun myös kunnat velkaantuvat edelleen, julkisyhteisöjen velka kasvaa 52½ prosenttiin kokonaistuotannosta vuonna 2013 eli lähes 50 mrd. euroa suuremmaksi kuin ennen taantumaa vuonna 2008.

Suotuisa suhdannetilanne, välillisen verotuksen kiristäminen ja elvytystoimenpiteiden päätyminen kohentavat julkisen talouden rahoitusasemaa tänä vuonna. Ilman uusia rahoitusasemaa kohentavia toimenpiteitä alijäämä pysyy lähes ennallaan tämän jälkeen.

Lähde: Kuntataloustiedote 3/2011 ja Valtiovarainministeriön suhdannekatsaus 1/2011

Taulukko. Kansantalouden kehitys 2008–2012

	2008	2009	2010	2011	2012
BKT käyvin hinnoin, mrd. euroa	184,6	171,3	180,3	191,5	200,2
BKT, määrän muutos, %	1,0	-8,2	3,6	3,5	1,8
Työttömyysaste, %	6,4	8,2	8,4	7,9	7,6
Työllisyysaste, %	70,6	68,3	67,8	68,6	69,2
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	4,1	0,0	1,2	3,5	3,3
Pitkät korot (valtion oblig.10v), %	4,3	3,7	3,0	3,1	3,4

Lähde: Valtion talousarvioesitys 2012

Julkisen sektorin talouskehitys

Julkisen talouden kestävyysparantaminen on lähivuosien talouspolitiikan keskeisimpiä tehtäviä. Finanssipolitiikan säännöstöön kytkeytyvän perimmäisen, pitkän ajan perustavoitteen tulisi olla julkisen talouden kestävyysparantaminen yhteensopivan rakenteellisen jäämän turvaaminen, velkaantumisen hillitseminen sekä julkisen sektorin koon pitäminen kasvumahdollisuuksien kannalta optimaalisena.

Julkisen sektorin kestävyysongelman ratkaisemiseksi tarvitaan sekä välittömiä toimenpiteitä (verotuksen maltillista kiristämistä ja menojen kasvun hillintää) että rakenteellisia toimia (työurien pidentäminen, rakenteellisen työttömyyden vähentäminen ja julkisten palveluiden tehostaminen). Toimeen tulee ryhtyä pikaisesti, koska väestörakenteen muutoksen nopein vaihe on Suomessa juuri alkamassa ja menojen kasvua hillitsevien uudistusten lykkääminen kasvattaa tulevaa taakkaa jatkuvasti.

Taloukasvu ei yksinään poista julkisen talouden kestävyysvajetta. Siksi tulevilla vaalikaudella tarvitaan päätöksiä julkisen talouden rahoitusasemaa välittömästi kohentavista toimenpiteistä.

Sopeutumistoimien konkreettisuus ja niiden etupainotteisuus on keskeistä koska;

- tulevaisuuden epävarmuuksiin ja uusiin taloutta uhkaaviin häiriöihin tulee myös varautua vahvistamalla julkista taloutta. Julkisen talouden tasapainon pitäisi korjaantua niin pian, että talouspolitiikalla ja erityisesti automaattisilla vakauttajilla olisi mahdollista toimia myös seuraavassa, aikanaan tulevassa taantumassa. Kansainvälisen talouden epävarmuuden vuoksi tälle näkökohdalle tulee antaa erityisen suuri painoarvo.
- mitä etupainotteisemmin tasapainotus pantaisiin toimeen, sitä enemmän se alentaisi velkaantumisen aiheutuvaa korkorasitusta ja loisi liikkumavaraa tuleville vuosille.
- sopeuttamisohjelman uskottavuus edellyttää konkreettisia toimenpiteitä.

Lähde: Peruspalveluohjelma 2012 – 2015. sivu 28-29

Hallitusohjelman mukaan julkisen velan BKT-suhde pyritään hallituskauden aikana kääntämään laskevalle uralle. Ohjelman mukaisilla päätöksillä tavoite ei toteudu, jos talous kasvaa ennustemme mukaisesti. Julkinen velka/BKT oli viime vuonna 48.4 prosenttia. Suhdeluku kasvaa joka vuosi saavuttaen 55.9 prosenttia vuonna 2015. Keskimääräinen BKT:n kasvunustemme vuosille 2011–2015 on 2.6 prosenttia. Edes 3 prosentin keskimääräinen BKT:n kasvu ei riitä tähän tavoitteeseen.

Huonompi kehitysura toteutuisi, jos edellä mainittujen ongelmien ratkaisussa epäonnistutaan ja ajaututaan finanssikriisiin kaltaiseen tilanteeseen. Todennäköisesti nyt rahoitusmarkkinoilla ollaan varautuneempia kuin vuonna 2007. Toisaalta elvytysvara on pienempi. Huono vaihtoehto on ajateltu suhdanneluonteiseksi. Se tuottaisi nollakasvun vuonna 2012 ja hitaan kasvun vuonna 2013, mutta sen jälkeen talous alkaisi elpyä. Pahimmillaan huono vaihtoehto voi olla oleellisestikin huonompi kuin kaavailtu.

Perusennusteessa Suomen BKT:n keskimääräinen kasvu vuosina 2011–2015 on 2.6 prosenttia vuodessa. Hyvässä vaihtoehdossa se on 3 ja huonossa 1.7 prosenttia. Julkinen bruttovelka suhteessa BKT:hen ei edes hyvän kasvun skenaariossa lähde alenemaan ennen vuotta 2015. Pysyäkseen hallitusohjelmassa hallitus joutuu siten tekemään uusia budjetteja kiristäviä toimenpiteitä.

Vuoden 2012 budjettiesityksessä hallitusohjelman mukaisia kiristäviä toimia pyritään toteuttamaan etupainotteisesti. Tämä on välttämätöntä keskipitkän ja pitkän aikavälin tasapainotustavoitteiden vuoksi, vaikka suhdannepoliittisesta näkökulmasta elvyttävä budjetti olisi perusteltu. Hallitus seuraa vuosittain ohjelman etenemistä ja tekee tarvittavia välitarkistuksia. Tasapainotaminen edellyttää lisää kiristäviä toimia tulevina vuosina. Tarkistusneuvottelut voivat kuitenkin osoittautua vaikeiksi, koska hallitusohjelmaa joudutaan osittain kirjoittamaan uudestaan.

Lähde: Elinkeinoelämän tutkimuslaitos tiedote 21.9.2011.

Taulukko: Julkinen talouden kehitys 2008–2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Julkisyhteisöjen menot, % BKT:sta	49,3	55,9	55,3	54,2	54,1
Julkisyhteisöjen velka, % BKT:sta	33,9	43,3	48,3	48,7	50,3
Valtionvelka, % BKT:sta	29,3	37,1	41,7	42,6	44,4

Lähde: Valtion talousarvioesitys 2012

Kuntatalous

Suomen hallitus hyväksyi budjettiriihessään kuntien valtionosuuksiin 631 miljoonan euron leikkauksen jo ensi vuodeksi. Budjettiesitys merkitsee sitä, että valtion osuus kunnallisten palvelujen rahoituksesta vähenee 2,7 prosenttiyksikköä, ja kuntien vastuu nousee vastaavasti. Hallitus on samalla lisäämässä kuntien tehtäviä. Tämä tuo kunnille merkittäviä vaikeuksia talouden ja palvelujen hoitamisessa.

Koko eduskuntavaalikaudella tämä valtionosuuksien leikkaus merkitsee yhteensä 2,6 miljardin euron vähennystä peruspalvelujen rahoituksesta samalla kun lisävelvoitteet ja väestön ikääntyminen lisäävät palvelujen järjestämisen kustannuksia.

Valtionosuuksia alentavat lisäksi muun muassa oppilaitosten perustamiskustannuksiin ja ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat säästöt. Budjettiriihen päätöksen mukaan vanhuspalvelulaki astuu voimaan vuoden 2013 aikana. Siitä ja muista tehtävien lisäyksistä johtuva kustannusten nousu tulee arvioida oikein ja korvata kunnille täysmääräisesti.

Myönteistä on, että hallitus korvaa kunnille veromuutosten aiheuttamat menetykset, maksaa kustannustenjaon tarkistuksen sekä indeksitarkistukset täysimääräisesti ja että yhteisöveron jako-osuutta korotetaan viidellä prosenttiyksiköllä vuosina 2012–2013. Jako-osuuden korotus on ollut kymmenen prosenttiyksikköä vuosina 2009–2011.

Lähde: Kuntaliiton tiedote 14.9.2011

Taulukko. Kuntien ja kuntayhtymien talous vuosina 2010–2014, mrd. euroa

	2010	2011	2012	2013	2014
Tuloksen muodostuminen					
Toimintakate	-22,94	-23,89	-24,85	-25,85	-26,92
Verotulot	18,35	19,28	19,90	20,38	21,11
Valtionosuudet, käyttötalous	7,43	8,06	8,47	8,93	9,45
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	0,19	0,15	0,08	0,06	0,04
Vuosikate	3,02	3,15	2,64	2,60	2,45
Poistot	-2,13	-2,22	-2,32	-2,43	-2,54
Satunnaiset erät, netto	1,06	0,25	0,25	0,25	0,25
Tilikauden tulos	1,195	1,18	0,56	4,42	0,16
Rahoitus					
Vuosikate	3,02	3,15	2,64	2,60	2,45
Satunnaiset erät	1,06	0,25	0,25	0,25	0,25
Tulorahoituksen korjauserät	-1,38	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45
Tulorahoitus, netto	2,70	2,95	2,44	2,40	2,25
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5,76	-4,40	-4,40	-4,40	-4,40
Rahoituskos. ja myyntituotot	2,67	1,00	1,00	1,00	1,00
Investoinnit, netto	-3,09	-3,40	-3,40	-3,40	-3,40
Rahoitusjäämä	-0,38	-0,45	-0,96	-1,00	-1,15
Lainakanta	11,67	12,22	13,22	14,27	15,47
Kassavarat	4,75	4,71	4,65	4,60	4,55
Nettovelka	6,92	7,51	8,57	9,67	10,92

Lähde: Valtiovarainministeriö: Peruspalvelubudjetti 2012

Kuntatalouden näkymät ovat muuttuneet merkittävästi edellisestä kuntatalouden kehitysarviosta. Tulevalla vaalikaudella painetta aiheuttavat erityisesti valtiontalouden suuri sopeuttamistarve sekä väestön ikääntymisestä aiheutuvien menopaineiden hienoinen nousu. Lisäksi 2000-luvun alussa otetut lainat alkavat erääntyä, ja takaisinmaksut syövät kuntien budjeteista entistä enemmän pelivaraa. Korkotason nousu keskipitkällä aikavälillä kaventaa kuntatalouden pelivaraa entisestään. Kuntatalouden positiivinen kehitys vaarantuukin heti, mikäli toimintamenojen kasvu ei sopeudu tulokehityksen asettamiin rajoihin. Keskeistä on kuntien tehtävien muutokset, palkkamenojen hallinta ja tuottavuutta parantavien toimenpiteiden läpivienti.

Kuntien investointipaineet ovat mittavat johtuen mm. suurista peruskorjaustarpeista, kasvukeskusten uudistamisinvestointihankkeista sekä meneillään olevista rakenneuudistuksista. Kuntien

investointisuunnitelmien toteutuminen riippuu kuitenkin pitkälti kuntatalouden taloustilanteesta ja lainarahan hinnasta.

Lähde: peruspalveluohjelma 2012 – 2015 sivu 36-37

Väestörakenne ja väestörakenteen muutos

Kajaanin väestömäärä väheni vuoden 2010 aikana 54 hengellä (0,1 %). Väestömuutoksesta 154 henkilöä saatiin muuttovoittona ulkomailta. Kotimainen muuttotase oli edelleen tappiollinen ja heikentyi selvästi edellisvuodesta. Muuttotase on ollut negatiivinen koko 2000-luvun. Kajaanista poismuutto suuntautuu pääosin naapurikuntiin sekä erityisesti Oulun, Kuopion sekä pääkaupunkiseudun alueille. Tulomuuttajista suurin osa on naapurikunnista sekä Oulun ja Kuopion seuduilta. Syntyneiden enemmisyys sekä nettomaahanmuutto ovat hidastaneet väestön vähenemistä. Vuodenvaihteessa kajaanilaisista oli ulkomaan kansalaisia 899 eli 2,4 prosenttia.

Vuoden 2011 lokakuun alussa Kajaanin väkiluku oli 37 960. Väestön määrä on vähentynyt vuoden alusta 197 hengellä. Syntyneiden enemmisyys ja kuntien välinen nettomuutto ovat hie- man heikentyneet edellisvuodesta. Muuttoliikkeen sisällä maahanmuuton tuoma muuttovoitto on pysynyt edellisvuoden tasolla, mutta maan sisäinen muuttotase on heikentynyt.

Väestökehitys ikäryhmittäin on ollut viime vuosina seuraava (tilanne 31.12.):

Ikäryhmä	2008		2009		2010	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
0-14	6 377	16,7	6 362	16,6	6 301	16,5
15-64	25 304	66,4	25 351	66,4	25 186	66,0
65-	6 451	16,9	6 498	17,0	6 670	17,5
Yhteensä	38 132	100,0	38 211	100,0	38 157	100,0

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Kajaanin väestön ikärakenne muuttuu 2015-2030 seuraavasti:

Ikäryhmä	2015		2020		2030	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
0-14	6 390	16,7	6 585	17,1	6 481	16,7
15-64	23 913	62,5	22 699	59,1	21 680	55,9
65-	7 963	20,8	9 126	23,8	10 615	27,4
Yhteensä	38 266	100,0	38 410	100,0	38 785	100,0

Väestörakennetta koskevan ennusteen mukaan 0-14-vuotiaiden määrä kasvaa vuoteen 2020 mennessä 4,5 prosentilla ja työikäisen väestön määrä vähenee lähes 10 prosentilla. Yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa lähes 37 prosentilla.

Huoltosuhteen (ei-aktiivinen väestö/aktiivinen väestö) odotetaan heikkenevän tulevina vuosina nopeasti. Vuonna 2010 huoltosuhte oli noin 58, kun sen arvioidaan olevan vuonna 2015 60 ja vuonna 2020 jo 69.

Oman talousalueen kehitys

Väestön väheneminen on ollut Kainuun ongelma jo pitkään. Työikäisen väestön väheneminen koetaan ongelmalliseksi varsinkin Kehys-Kainuun seutukunnassa. Väestön väheneminen ja ikääntyminen vähentää työttömyyttä, mutta lisää entistä enemmän osaavan työvoiman rekrytointivaikeuksia. Syyskuun lopussa 2011 Kainuussa oli 81 371 asukasta, mikä oli 702 asukasta vähemmän kuin vuoden alussa.

Kajaanin seutukunnassa asui vuoden 2011 lokakuun alussa 57 288 asukasta. Alkuvuoden aikana asukasluku väheni 338 hengellä. Vuonna 2009 seutukunnassa oli 3 105 yritystoimipaikkaa.

Tällä hetkellä Kainuun elinkeinoelämä on hyvässä vaiheessa, kun keskeisten yritysten näkymät ovat vahvoja. Uuden työvoiman kysyntä on vilkasta erityisesti rakentamisessa ja palveluissa.

Mikäli maailmantaloudessa tapahtuu käänne heikompaan, ei muutosten uskota heijastuvan Kainuuseen kovinkaan nopeasti.

Myös Kajaanin seudulla perusvire on positiivinen, vaikkakin perinteiset elinkeinot ovat murruksessa. Kaivannaisteollisuus jatkaa vahvana. Positiivisia uutisia on tullut myös metalliteollisuudesta ja palvelualoilta.

Työttömyys on vähentynyt Kainuussa ripeästi. Työttömyyden väheneminen on yhä merkittävämmältä osin seurausta väestön ikärakenteen muutoksesta, kasvavasta eläkepoistumasta ja nuorten ikäluokkien supistumisesta. Myös työnantajien tarpeeseen suunnatulla työvoimakoulutuksella on ollut merkitystä työttömyyden alentumiseen. Näistä syistä myös nuorten työttömyysluvut ovat parantuneet. Vastaavasti ongelmat työvoiman saatavuudessa lisääntyvät sitä mukaa kun työvoiman poistuma kiihtyy.

Työnvälitystilaston mukaan syyskuun 2011 lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Kainuussa 10,5 prosenttia ja työttömien määrä 3 890. Työttömyys on vähentynyt Kainuussa ripeämmin kuin maassa keskimäärin. Kajaanin seutukunnassa työttömyysaste oli 10,1 prosenttia ja työttömiä työnhakijoita 2 613. Kajaanin seutukunnassa oli syyskuun lopussa työttömiä 237 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Koko maan työttömyysaste oli syyskuun lopussa 8,3 prosenttia.

Kajaanin työttömyysaste oli syyskuun lopussa 11,0 prosenttia, mikä oli 0,8 prosenttiyksikköä alempi kuin vastaavaan aikaan edellisvuonna. Työttömien määrä oli 1948. Työttömien määrä väheni edellisvuodesta 171:llä. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi hieman edellisvuodesta 458 henkeä eli 23,5 prosenttia työttömien määrästä. Alle 25-vuotiaiden nuorten työttömien määrä oli syyskuun lopussa 269, mikä oli 20 prosenttia edellisvuotta vähemmän..

Kaivosteollisuuden merkitys Kainuun aluetaloudelle on suuri ja kasvava. Talvivaaran nikkeli-kaivoksella työskentelee lähes 600 henkilöä. Kaivoksen kokonaistyöllisyysvaikutukseksi on arvioitu kerroinvaikutukset mukaan lukien lähes 2 000 henkilötyövuotta. Talvivaarassa suunnitellaan nyt myös muiden metallien sivutuotteena saatavan uraanin talteenottoa nykyisten kaivos-toimintojen yhteydessä. Tähän liittyvä investointi on yli 40 miljoonaa euroa. Talvivaaran kaivos vahvistaa talouskasvua ja työllisyyttä Kainuun lisäksi seitsemässä muussa jalostusketjun maakunnassa.

Myös Sotkamon Taivaljärven hopeakaivos –hanke luo uskoa tulevaisuuteen. Kaivospiirin muodostaminen Taivaljärven alueelle on jo aloitettu. Alueella arvioidaan olevan lähes kolme miljoonaa tonnia hopeamalmia. Kaivoksen rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2012 ja tuotannon odotetaan alkavan vuonna 2014.

Metalliteollisuudessa uskoa luo Transtech Oy:n saama mittava junanvaunutilaus. Transtech Oy ja VR ovat solmineet sopimuksen neljänkymmenen kaksikerroksisen IC-vaunun toimittamisesta. Työntekijämäärä on kohonnut 430 henkilöön. Töitä riittää nyt ainakin kahdeksi vuodeksi.

Muu metalliteollisuus pohjautuu pitkälti alihankintaan ja kamppailee kireässä kilpailussa. Metallialalla haasteena on myös yrittäjien ikääntyminen. Huonekaluteollisuudessa koettiin takaisku, kun Suomi-Soffa Tehdas Oy ajautui konkurssiin. Konkurssin myötä työttömäksi joutui noin 120 henkilöä.

Renforsin Ranta –yritysalue perustettiin entisen UPM:n Kajaanin paperitehtaan tiloihin reilu vuosi sitten. Yritysalue on lähtenyt täyttymään uusista yrityksistä odotettua nopeammin. Renforsin rannassa toimii jo yli 20 uutta yritystä, jotka työllistävät yli 250 työntekijää. Kaikkiaan alueella on yli 30 yritystä, joissa työskentelee noin 500 työntekijää.

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy on perustamassa palvelinkeskusta Kajaaniin Renforsin Rannan yritysalueelle. Palvelinkeskus tarjoaa ympäristön supertietokoneille, datan tallennukselle ja muille vaativille tietoteknisille järjestelmille.

Aluekehityksen kannalta merkittävä menetys oli päätös Kajaanin opettajakoulutuksen lakkauttamisesta. Opettajakoulutuksen päättyminen merkitsee noin 80 työpaikan menetystä, ja opiskelijapaikkoja katoaa useita satoja. Opettajakoulutuksen lakkauttamispäätöksen jälkeen Kainuun

korkea-asteen konsortiossa toteutetaan yhteistä strategiaa, jonka ensimmäiset kokonaisuudet ovat AIKOPA (aikuskoulutuspalvelut) ja CEMIS (Centre for Measurement and Information Systems), joka on mittaus- ja tietojärjestelmien tutkimus- ja koulutuskeskus. CEMIS on valinnut teknologiseksi painopisteiksi mittaustekniikan, ajoneuvotietojärjestelmät sekä peli- ja simulointitekniikan. Korkea-asteen seuraava kehittämiskohde on matkailualan koulutus.

Mittatekniikan keskus (MIKES) on perustanut Renforsin Rannan yritysalueelle voima- ja virtauslaboratorion. MIKES-Kajaani vastaa voiman, vääntömomentin, suurten massojen sekä nestevirtausten mittaus- eli metrologiatoiminnasta. Tavoitteena on vahvistaa Kajaanin asemaa mittaustekniikan osaamiskeskittymänä. MIKES toimii osana mittaus- ja tietojärjestelmien koulutus- ja tutkimuskeskus CEMIS:iä.

Palvelu- ja yhteyskeskustoiminta on kasvanut. SOK:n perustamaan palvelukeskukseen Renforsin Rannassa on sijoittunut S-ryhmää palvelevia, keskitettyjä tukitoimintoja mm. taloushallinnosta. Palvelukeskus palvelee S-ryhmää valtakunnallisesti. Tavoitteena on lähes sata työntekijää.

Kaupan ala on investoinut viime vuosina runsaasti, eikä alalla ole näköpiirissä laajentumistarpeita. Matkailualalla on tulossa mittavia investointeja Vuokattiin ja Ukkohallaan.

Sosiaali- ja terveysalan merkitys kasvaa väestön ikääntyessä, työllisyys paranee ja ala laajenee myös yksityissektorille. Uuden henkilöstön rekrytointivaikeudet ovat vaivanneet terveydenhuollossa ja sosiaalialalla jo pitkään.

Lähde: TEM: Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2011

Asuminen

Kajaanissa oli vuoden 2011 alussa 20 384 asuntoa, joista 46 prosenttia oli kerrostaloissa. Asuntokanta on suhteellisen nuorta: 40 prosenttia asunnoista on rakennettu vuoden 1980 jälkeen. Vuokra-asuntojen osuus asuntokannasta on 31 prosenttia.

Asuntojen hinnat ovat nousseet taloudellisesta epävarmuudesta huolimatta. Vuoden 2010 tietojen mukaan vanhojen asuntojen keskihinta oli Kajaanissa 1 363 euroa/m², missä oli nousua edellisvuoteen 5,3 prosenttia. Koko maassa asuntojen hinnat olivat 2 119 euroa/m² (+ 8,7 %) ja pääkaupunkiseudulla 3 238 euroa/m² (+ 11,4 %). Vuoden 2011 toisella vuosineljänneksellä asunnosta joutui maksamaan Kajaanissa keskimäärin 1 435 euroa/m².

Asuntojen vuokrat kohosivat vuonna 2010 Kajaanissa 2,9 prosenttia ja koko maassa 2,7 prosenttia. Keskimääräinen neliövuokra oli Kajaanissa 9,59 euroa. Vaparaohitteisten asuntojen kuukausivuokra oli keskimäärin 9,64 euroa/m² ja arava-asuntojen 9,54 euroa/m². Koko maassa asuntojen keskivuokra oli 9,86 euroa/m².

Lähde: Tilastokeskus, Suomen virallinen tilasto (SVT): Asuntojen hinnat

Rakennustuotanto Kajaanissa 1.1.-30.9.2010 ja 1.1.-30.9.2011

	2010	2011	Muutos, lkm	Muutos, %
Valmistuneet rakennukset	167	183	16	9,6
Kerrosala (k-m ²)	19 703	19 337	-366	-1,9
Asuntojen lkm	40	117	77	192,5
Myönnetyt rakennusluvut	230	271	41	17,8
Kerrosala (k-m ²)	22 434	43 155	20721	92,4
Asuntojen lkm	102	135	33	32,4

Lähde: Luvut perustuvat 30.9.2011 mennessä rakennusvalvontarekisteriin vietyyn aineistoon. Lukuihin ei sisälly valmistuneiden rakennusten laajennuksia.

Uudis- ja lisärakennuksia valmistui vuonna 2010 yhteensä 315 ja niiden yhteenlaskettu kerrosala oli 29 543 m². Vähennystä edelliseen vuoteen oli noin 36 prosenttia kerrosalalla mitattuna. Uusia asuinhuoneistoja valmistui 62, mikä oli 16 vähemmän kuin edellisvuonna. Alkuvuonna 2011 rakentaminen on vilkastunut, sillä rakennusten valmistumisia ja myönnettyjä rakennuslupia on syyskuun loppuun mennessä selvästi enemmän sekä kerrospinta-alalla että asuntojen määrällä mitattuna.

1.3 Henkilöstö

Kunnat ovat hyviä työnantajia. Suomessa on 336 kuntaa ja 140 kuntayhtymää, jotka ovat itsenäisiä työnantajia.

Kunnissa ja kuntayhtymissä työskenteli 434 000 henkilöä lokakuussa 2010. Kaupunkien ja kuntien palveluksessa on yhteensä 315 000 henkilöä ja kuntayhtymien palveluksessa 119 000.

Kuntien ja kuntayhtymien koko työnantajana vaihtelee paljon. Suurin kuntatyönantaja on Helsingin kaupunki, jonka palveluksessa on lähes 40 000 henkilöä. Lisäksi kolmasosa kunnista ja kuntayhtymistä on työnantajia, joiden palveluksessa on alle 500 henkilöä.

Kunta on turvallinen työnantaja

Kuntatyöpaikkojen vahvuuksia ovat työpaikkojen pysyvyys ja monet työhyvinvointiin liittyvät tekijät kuten hyvä työviihtyvyys ja työilmapiiri.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus on erittäin pientä. Kolme neljäsosaa heistä on tehnyt töitä kunta-alalla vähintään kymmenen vuotta.

Kuntatyönantajat irtisanovat ja lomauttavat työntekijöitään erittäin harvoin muihin työmarkkinasektoreihin verrattuna. Taloudellisista tai tuotannollisista syistä johtuvia irtisanomisia ei juurikaan ole.

Tasa-arvoisia työyhteisöjä

Kunnalliset virka- ja työehtosopimukset takaavat tasa-arvoiset ja oikeudenmukaiset palvelussuhteen ehdot.

Tutkimusten mukaan miehet ja naiset kokevat olevansa tasa-arvoisessa asemassa kunnallisilla työpaikoilla. Myös naisten ja miesten palkkaerot ovat kunta-alalla pienemmät kuin yksityisellä sektorilla.

Joka viides suomalainen työskentelee kunta-alalla. Vaikka kuntien henkilöstömäärä vähenee jonkin verran tulevina vuosina, vakinaisen henkilöstön määrä kasvaa. Suurin osa uudesta henkilöstöstä palkataan vakinaiseen palvelussuhteeseen. Uusia työntekijöitä palkataan pääasiassa eläkkeelle jäävien tilalle. Lisää henkilöstöä tullaan tarvitsemaan erityisesti terveydenhuollossa.

Kuntien nykyisestä henkilöstöstä lähes kaksi kolmasosaa jää eläkkeelle vuoteen 2030 mennessä.

Kunnissa tarvitaan osaavaa työvoimaa

Lähivuosina yksi kunta-alan suurimmista haasteista on turvata osaavan työvoiman rekrytointi. Kuntien ja alueiden elinvoimaisuus edellyttää työvoiman saantia kaikille sektoreille.

Menestyminen kiristävissä kilpailussa vähenevästä työvoimasta edellyttää, että tilanteeseen valmistaudutaan. Esimerkiksi kuntatyön vetovoimaisuuden ja työn sisältöjen kehittäminen on tärkeää. Myös työurien pidentämisellä ja työperäisen maahanmuuton lisäämisellä on oma merkityksensä.

Erityisenä haasteena on myös kyvykkään johdon ja esimiesten rekrytointi näiden ryhmien nopean eläköitymisen vuoksi.

Hyvä työnantajakuva luo pohjan rekrytoinnille

Henkilöstön rekrytointiin käytetään tulevaisuudessa paljon voimavaroja. Kuntatyön hyvä maine ja näkyvyys sekä ammattien määrä ja monipuolisuus antavat pohjaa tälle työlle.

Kunta- ja palvelurakennemuutos antaa mahdollisuuden työprosessien ja töiden sisältöjen kehittämiseen. Palvelujen tuotanto- ja toimintatapojen uudistaminen, tehtävä- ja henkilöstörakenteiden muutokset, henkilöstön yhdistelmätehtävät sekä työn jaon uudistaminen ovat tästä esimerkkejä.

Kuntatyö -toiminta turvaa työvoiman saantia

Kuntatyö -toiminnan tavoitteena on turvata se, että kuntapalveluihin löytyy osaavia ja motivoituneita tekijöitä myös tulevina vuosina. Kuntatyö -toimintaa toteuttavat yhdessä Suomen Kuntaliitto, KT Kuntatyönantajat ja Keva.

Yli puolet kunta-alan nykyisestä työvoimasta jää eläkkeelle vuoteen 2025 mennessä. Samaan aikaan väestön ikääntyessä hoito- ja hoivapalvelujen tarve kasvaa.

Kuntatyö -toiminnan tavoitteena on turvata

- osaavan työvoiman saanti kuntapalveluihin,
- parantaa kuntien mahdollisuuksia työvoimasta kilpailtaessa
- ja lisätä kunnallisten työpaikkojen houkuttelevuutta.

Kunnat varautuvat kilpailuun työvoimasta

Kilpailu osaavasta työvoimasta eri työmarkkinasektorien kesken kovenee lähivuosina, ja kunta-alan kilpailukykyä pyritään parantamaan monin tavoin.

Taloudellinen taantuma ei vähennä palveluiden tai henkilöstön tarvetta, vaan voi jopa lisätä kysyntää.

Työnantajakuva vaikuttaa rekrytointiin

Työnantajamaine on keskeinen tekijä rekrytoinnissa. Hyvä työnantajamaine syntyy hyvistä teoista ja houkuttelee ja sitoo osaavia työntekijöitä.

Työnantajakuva on osa koko kunnan mainetta ja kuntakuvaa.

Työnantajakuvaan ja mielikuviin kuntatyöstä vaikuttavat erityisesti kunnan oman henkilöstön ja kuntapalvelujen asiakkaiden kokemukset. Oma henkilöstö on avainasemassa työnantajakuvan rakentamisessa.

Koska asenteet ja mielikuvat vaikuttavat ihmisten käyttäytymiseen työ- ja rekrytointimarkkinoilla, on työnantajakuvalla suuri merkitys.

Lähde: KT Kuntatyönantajat

Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.1.2012–28.2.2014. Sopimus-kauden pituus on 26 kuukautta

Sopimuksissa 2012–2013 ovat mukana KT Kuntatyönantajat, Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO, Kunta-alan unioni, Tekniikka ja Terveys KTN, Toimihenkilöiden neuvottelujärjestö TNJ sekä Tehy ry eli kunta-ala kokonaisuudessaan.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset 2012–2013 toteuttavat työmarkkinakeskusjärjestöjen neuvottelutulosta 13.10.2011 raamisopimukseksi Suomen kilpailukyvyyn ja työllisyyden turvaamisesta.

Uudet sopimukset 2012–2013 koskevat

- kunnallista yleistä virka- ja työehtosopimusta (KVTES)
- opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimusta (OVTES)
- lääkärin virkaehtosopimusta (LS)
- teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimusta (TS)
- tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimusta (TTES) sekä
- muusikoiden virka- ja työehtosopimuksia.

Kunnallinen näyttelijöiden työehtosopimus ei muutu 1.1.2012, vaan on voimassa vuoden 2013 loppuun asti.

Valtakunnansovittelijan 24.11.2011 antaman sovintoratkaisun mukaan Tehyn jäseniin sovelletaan KT:n ja pääsopijajärjestöjen 24.11.2011 allekirjoittamaa kulloinkin voimassa olevaa kunnallista yleistä virka- ja työehtosopimusta (KVTES).

Sopimuskorotukset

Palkantarkistukset ja sopimuksissa olevat tekstimuutokset tulevat voimaan 1.1.2012 ja 1.2.2013.

Palkantarkistus 1.1.2012

Palkkoja korotetaan yleiskorotuksella, jonka suuruus vaihtelee sopimusaloittain. OVTES:n sopimusosalalla yleiskorotuksen suuruus on 1,6 % ja muilla sopimusaloilla 1,7 %.

Tammikuussa 2012 on myös käytetty sopimuslakohtainen järjestelyerä, joka on pääosin kohdennettu sopimusalojen tekstimuutoksiin ja muihin keskitetysti sovittuihin sopimusmuutoksiin.

Lääkärisopimuksessa (liitteissä 1, 2 ja 5) ja teknisten sopimuksessa on myös paikalliset järjestelyerät.

Lisäksi tammikuun 2012 palkanmaksun yhteydessä maksetaan 150 euron erillinen kertaerä. Tämän kertaerän kustannuksiin osallistuu valtio maksamalla kunnille ylimääräistä valtionosuutta.

Palkantarkistus 1.2.2013

Palkkoja korotetaan yleiskorotuksella, jonka suuruus vaihtelee sopimusaloittain. Lääkärisopimuksessa se on 1,3 %, opetusosalalla 1,36 % sekä KVTES:n, teknisten ja tuntipalkkaisten sopimusaloilla 1,46 %.

Helmikuussa 2013 on myös sopimuslakohtainen järjestelyerä, joka pääsääntöisesti on paikallinen järjestelyerä. Opetusosalalla ja lääkärin sopimuksessa osa järjestelyerästä on käytetty keskitetysti.

Kustannukset

Sopimukset nostavat kunta-alan työvoimakustannuksia ensimmäisen 13 kuukauden aikana keskimäärin 2,4 % ja seuraavan 13 kuukauden aikana keskimäärin 2,06 %.

Koko sopimuskauden kustannus on kaikilla sopimusaloilla yhteensä 4,46 %. Kustannukset vaihtelevat kunnittain ja kuntayhtymittäin riippuen henkilöstörakenteesta.

Sopimuskorotuksilla tarkoitetaan palkantarkistuksia sekä kustannusvaikutteisia muita työehtojen muutoksia.

Yhteenveto kunta-alan virka- ja työehtosopimusratkaisusta

Raamisopimuksen mukaiset korotukset eri aloilla

	KVTES	OVTES	LS	TS	TTES
1.1.2012					
Yleiskorotus	1,7 %	1,6 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Keskitetysti käytetty järjestelyerä	0,7 %	0,8 %	0,5 %	0,3 %	0,7 %
Paikallinen järjestelyerä	–	–	0,2 %	0,4 %	–
Tammikuun 2012 palkanmaksun yhteydessä					
Kertaerä	150 e	150 e	150 e	150 e	150 e
1.2.2013					
Yleiskorotus	1,46 %	1,36 %	1,3 %	1,46 %	1,46 %
Paikallinen järjestelyerä	0,6 %	0,3 %	0,2 %	0,6 %	0,6 %
Keskitetysti käytetty järjestelyerä	–	0,4 %	0,56 %	–	–
Koko sopimuskausi yhteensä	4,46 %	4,46 %	4,46 %	4,46 %	4,46 %

Kajaanin kaupungin henkilöstö

Henkilöstöjohtamista toteutetaan Kajaanin kaupunginhallituksen hyväksymän henkilöstöstrategian mukaisesti (kh 19.10.2009 Kajaanin kaupungin henkilöstöstrategia 2009 – 2012). Henkilöstöstrategiassa tiedostetaan, että työntekijöiden osaaminen, terveys, halu tehdä tuloksellista työtä sekä työn merkityksellisyyden kokemus ovat keskeisiä tuloksellisuuden ja työhyvinvoinnin kannalta. Henkilöstöstrategian mukaan Kajaanin kaupunki pyrkii olemaan hyvä ja arvostettu työnantaja. Tavoitteena on, että jokainen työntekijä tuntee olevansa arvokas.

Kajaanin kaupungin palvelustrategiassa määritellään mitä palveluja kaupunki järjestää, miten ne järjestetään ja millaisilla henkilöstömäärällä palvelut tuotetaan. Henkilöstömäärää pyritään vähentämään. Kun henkilöstöä eläköityy tai lähtee pois kaupungin palveluksesta, jokaisen auki tulevan paikan kohdalla harkitaan, voidaanko se jättää täyttämättä. Mikäli päädytään siihen, että henkilö on palkattava, pyritään löytämään ”talon sisältä” henkilö tai jakamaan jäljelle jääneet työtehtävät. Samaten on harkittava, voidaanko tehtävä jättää kokonaan tai osittain tekemättä. Tätä henkilöstösuunnittelutyötä tehdään normaalina toimintana osana johtamista ja lisäksi henkilöstösuunnittelutyöryhmänä toimii kokoonpano: hallintojohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja, henkilöstöpäällikkö, kehityspäällikkö ja henkilöstösihteeri.

Uusien työntekijöiden/viranhaltijoiden palkkaamiseen on haettava lupa kirjallisesti toimialajohtajalta.

Harkinnanvaraisiin palkankorotuksiin on haettava lupa kirjallisesti henkilöstöpäälliköltä.

Henkilöstöpoistumasta hyödynnetään noin 25 prosenttia.

Yhtään uutta virka- tai työsuhtesopimusta ei muodosteta, ellei siihen ole lainsäädännöstä tulevaa pakkoa. Toinen kriteeri on kuntalaisten ja työntekijöiden terveyden turvaaminen sekä omaisuusvahinkojen estäminen.

Henkilöstöstrategian uusiminen käynnistetään syksyllä 2011.

Keskusjärjestötasolla uusittava tuloksellisuutta koskeva suositus otetaan käyttöön tavoitteena tuottavuuden kasvu, tuloksellisuuden kehittäminen ja palvelujen parantaminen sekä työhyvinvoinnin parantaminen.

Työhyvinvoinnin ylläpito ja tuloksellisuuden parantaminen on toteutettava samanaikaisesti.

Kajaanin kaupungin eläkepoistumaennuste on keskimäärin 70 henkilöä/vuosi aina vuoteen 2017 saakka. Vuonna 2005 alusta voimaan tulleen eläkelainsäädännön muutoksen myötä työntekijät/viranhaltijat voivat valita vanhuuseläkeikänsä 63 – 68 vuoden välillä. Tämän vuoksi eläköitymisen tarkka ennustaminen ei ole mahdollista.

Työyhteisöjen toimivuustutkimusten tulokset hyödynnetään niin, että tulosten analysointi tehdään alkuvuodesta 2012.

1.4 Taloudelliset lähtökohdat

Verotulot

Vuonna 2012 kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan vajaalla prosentilla. Tämä on seurausta sekä hallitusohjelman verolinjauksista että veropohjien kasvun hidastumisesta talouskasvun hidastuessa. Veroperustemuutokset alentavat kuntien verotuottoa nettomääräisesti yhteensä 309 milj. eurolla. Nämä verotuottomenetykset kompensoidaan kunnille täysimääräisesti: Yhteisöverokannan alentaminen kompensoidaan korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta 0,88 prosenttiyksiköllä ja loput kompensoidaan valtionosuusjärjestelmän kautta. Yhteisöveron korotettua jako-osuutta jatketaan vielä vuosina 2012 ja 2013, mutta korotus on puolet pienempi kuin vuosina 2009—2011. Korotuksen pieneneminen vähentää kuntien verokertymää n. 259 milj. eurolla vuoteen 2011 verrattuna.

Vuosina 2013 – 2014 kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan keskimäärin kolme prosenttia vuodessa.

Lähde: Peruspalvelubudjetti 2012

Kajaanin kaupunki

Kaupungin verotulot koostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta. Vuonna 2012 kaupungin verotulojen arvioidaan olevan kokonaisuudessaan 123,8 miljoonaa euroa, jossa on kasvua vuoden 2011 verotulojen toteutuma-arvioon noin 1,6 miljoonaa euroa. (1,3 %). Hallitusohjelman mukaiset verolinjaukset alentavat kunnallisverotuottoa sekä laskevat yhteisöverotuottoa. Suunnitelmavuosien 2013-2014 osalta verotulojen arvioidaan kehittyvän hieman valtakunnan keskiarvoja matalampana. Verotuloarviot perustuvat valtion ja Kuntaliiton arvioihin kuntien yhteenlasketusta verotulojen kasvusta sekä kaupungin vuonna 2011 saataviin verotilityksiin.

Kunnallisvero

Talousarvio perustuu 20,0 kunnallisveroprosenttiin. Vuonna 2011 kunnallisveroa arvioidaan kertyvän lokakuussa tarkistetun ennusteen mukaan 108,0 miljoonaa euroa eli 0,3 miljoonaa euroa talousarviota enemmän.

Vuonna 2012 kunnallisveroa arvioidaan kertyvän noin 2,1 prosenttia kuluvaan vuoteen enemmän. Kertymän arvioidaan olevan 110,3 miljoonaa euroa. Kunnallisveron veropohja kasvaa arviolta 3,6 %:ia. Vähennykset lisääntyvät hallitusohjelman johdosta tuntuvasti. Vähennysaste nousee 0,89 %:ia. Efektiiivinen veroaste on noin 14,73 %:ia.

Suunnitelmakausien kunnallisverotuottoon sisältyy talouden epävarmuudesta johtuen merkittäviä riskejä. Tämän hetkisen arvion mukaan vuosina 2013-2014 kunnallisverot kasvavat noin 3 %:ia vuodessa.

Yhteisövero

Vuonna 2011 yhteisöveroa arvioidaan kertyvän lokakuussa tarkistetun arvion mukaan 5,8 miljoonaa euroa eli noin 0,2 miljoonaa euroa talousarvioon arvioitua vähemmän.

Vuodelle 2012 kuntien yhteisöveron jako-osuuden väliaikainen 10 %:in korotus lakkaa, ja sen korvaa 5 %:in korotus vuoden 2013 loppuun saakka. Tämän seurauksena vuoden 2012 yhteisöveron taso laskee arviolta noin 11 %:ia.

Yhteisöveron tuotoksi vuonna 2012 arvioidaan 5,2 miljoonaa euroa. Vuodelle 2013 ennustetaan alle 1 %:n kasvua. Vuoden 2014 osalta laskua arvioidaan tulevan yli 10 %:ia.

Kiinteistövero

Vuoden 2012 talousarvio perustuu kiinteistöveroprosenttien säilyttämiseen vuoden 2011 tasolla. Yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,10, vakituisten asuinrakennusten 0,55, muun asuinrakennuksen 1,15, rakentamattoman rakennuspaikan 3,00 ja voimalaitosten 2,85 prosenttia. Yleishyödyllisen yhteisön omistamalle rakennukselle ja maalle ei ole erillistä kiinteistöveroprosenttia, vaan ko. rakennus ja maapohja verotetaan yleisen kiinteistöveroprosentin tai asuinrakennuksen ja muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin mukaan. Näillä oletuksilla kiinteistöveron tuotoksi on arvioitu 8,4 miljoonaa euroa.

Taulukko. Verotulot 2008–2014, 1000 euroa

	TP 2008	TP 2009	TP 2010	KS 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR
Kunnan tulovero	100 204	103 215	109 114	107 700	110 277	113 696	117 106
Kiinteistövero	5 954	6 151	8 362	8 500	8 400	8 500	8 500
Osuus yhteisöveron t	6 495	4 947	5 503	6 000	5 171	5 223	4 700
YHTEENSÄ	112 653	114 313	122 978	122 200	123 848	127 419	130 306
muutos		1 660	8 665	-778	1 648	3 571	2 887
muutos %		1,5	7,6	-0,6	1,3	2,9	2,3

Valtionosuudet 2012–2014

Vuoden 2012 arviot valtionosuuksista perustuvat Kuntaliiton ennakkotietoihin ja Valtiovarainministeriön talousarvioehdotukseen.

Osana julkisen talouden tasapainottamista kuntien valtionosuuksia leikataan vuodelle 2012 631 miljoonaa euroa. Leikkaus toteutetaan alentamalla kuntien valtionosuusprosenttia. Leikkauksen vaikutus Kajaanin kaupungille on noin -4,5 miljoonaa euroa. Kiinteistöveron poistaminen verotulotasauksesta laskee kaupungin valtionosuuksia noin 1,5 miljoonaa euroa.

Peruspalvelujen valtionosuuksien asukaskohtaiseksi kunnan rahoitusosuudeksi on arvioitu 2999,96 euroa/asukas. Kunnan rahoitusosuus nousee, koska valtionosuuksien leikkaus laskee valtionosuusprosenttia 2,7 %:ia. Valtionosuusprosentti on 31,42 %. Peruspalveluiden valtionosuuksien perusteissa oleviin perushintoihin on tehty 3,7 %:in indeksitarkistus sekä tehty kustannusjaon tarkistukset.

Hallitusohjelman mukaiset työtulo- ja perusvähennysten korotuksista aiheutuva verotulojen lasku kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta. Kompensaatio nostaa valtionosuuksia arviolta n. 1,66 miljoonaa euroa.

Kansalaisopistojen ja taiteen perusopetuksen yksikköhintoihin tehdään 3,7 %:in indeksikorotus. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tuntihintaan eikä liikunnan ja nuorisotyön yksikköhintaan ei tehdä korotuksia. Teattereiden ja museon valtionosuuksia leikataan ja se toteutetaan alentamalla teatterin yksikköhintaa 3.675 €/henkilötyövuosi ja museoiden 9.460 €/henkilötyövuosi.

Ammattikorkeakoulujen valtionosuuksien perusteena oleviin yksikköhintoihin tehdään 3,7 %:n indeksitarkistus. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan hallitusohjelmassa kohdistuvia säästöjä ei ole tässä vaiheessa vielä kohdistettu valtionosuusrahoitukseen. Ylläpitäjäjärjestelmällä on oma asukaskohtainen kuntien rahoitusosuus, jonka suuruudeksi vuodelle 2012 on peruspalveluohjelmassa arvioitu 375 euroa/asukas.

Ennakkotietojen mukaan vuodelle 2012 saatava verotulotasaus on 5,9 miljoonaa euroa, jossa lisäystä 0,8 miljoonaa euroa.

Vuoden 2012 talousarviossa valtionosuuksia arvioidaan saatavan 74,1 miljoonaa euroa, kun ne vuonna 2011 ovat 68,9 miljoonaa euroa. Valtionosuudet kohdistuvat siten, että peruskunnalle kohdistuu 60,0 miljoonaa euroa (+5,8 %), ammattikorkeakoululle 13,25 miljoonaa euroa (+2 %) ja teatterille 0,947 miljoonaa euroa (-2,5 %). Suunnitelmavuosien 2013 – 2014 valtionosuuden korotuksen oletetaan olevan 3,2 % vuosittain.

Toimintatuotot

Toimintatuotot pienenevät 0,7 miljoonaa euroa (-1,9 %) vuoden 2011 tasosta. Suurimpia toimintatuottoja vähentäviä eriä ovat yhdistymisavustuksen loppuminen (658.000 €), pakolaisten määrän lasku (250.000 €) sekä elatustukikertymän aleneminen (170.000). Toimintatuottoihin on tehty taksojen korotukset ja toiminnan mukanaan tuoma tuottojen kasvu/vähennys.

Toimintakulut

Toimintakulujen laskentaperusteet ovat seuraavat:

- Kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön palkkoihin on laskettu kahden ja puolen prosentin korotusvaraus, jolla on kyettävä kattamaan yleis- ja taulukkorotukset. Lomarahavaraus on kuusi prosenttia. Palkat on laskettu elokuun 2011 palkkatietojen mukaan henkilöittäin ja kuukausittain.
- Kuntien Eläkevakuutukselle tilittävät eläkemaksut muodostuvat palkkaperusteisesta osasta, varhaiseläkemenoperusteisesta osasta sekä eläkemenoperusteisesta osasta. Palkkaperusteinen osa on 16,3 prosenttia vuonna 2012. Varhaiseläkemenoperusteinen ja eläkemenoperusteinen maksu vahvistetaan kunnittain ja toimialoittain euromääräisenä. Talousarvioon on varattu määrärahat kullekin tulosalueelle Kuntien Eläkevakuutuksen ilmoittamien määrien mukaisesti. Eläkemenoperusteinen maksu pysyy vuoden 2011 tasossa.
- Valtiokonttori vahvistaa kunnittain käytettävän kokonaiseläkeprosentin niiden työntekijöiden osalta, jotka ovat VaEL-eläkejärjestelmän piirissä (opettajat). Palkkaperusteinen maksuosuus on 21,38 prosenttia vuonna 2011
- Työttömyysvakuutusmaksun laskentaperusteena on 3,25 prosenttia, sairausvakuutusmaksun 2,25 prosenttia ja tapaturmavakuutusmaksun 0,45 prosenttia.
- Henkilöstön ennakoitu poistuma on otettu huomioon.
- Kajaanin kaupungin maksuosuus Kainuun maakunta – kuntayhtymälle on 109,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2011 talousarvion mukainen maksuosuus on 103,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2011 maksuosuus pysynee talousarvioon varatun euromäärän suuruisena. Kasvu vuoden 2012 ja vuoden 2011 maksuosuuksien välillä on 5,5 prosenttia. Vuonna 2012 maksetaan lisäksi vanhoja kuntayhtymän alijäämiä
- Vuodelle 2013 on huomioitu palkkojen tarkistukset saavutetun neuvotteluratkaisun mukaisesti. Vuodelle 2014 on laskettu 2,5 %:in korotus.

Rahoitustuotot ja – kulut

Vuoden 2011 budjetoidut korkotuotot (korot ulkopuolisilta) ovat 65.000 euroa. Muiden rahoitustuottojen määrä on 6,1 miljoonaa euroa. Tästä määrästä osinkotulojen osuus on 3,9 miljoonaa euroa, Kainuun Voima Oy:n käyttökorvaus on 0,750 miljoonaa euroa ja kuntayhtymien ja liikelaitosten peruspääoman korkojen ja muiden rahoitustulojen osuus on 1,4 miljoonaa euroa. Tästä Kajaanin Vesi – liikelaitoksen korvaus peruspääomasta ja tuloutus ylijäämästä on yhteensä 800.000 € ja Kajaanin Mamselli -liikelaitoksen korvaus peruspääomasta ja tuloutus ylijäämästä on yhteensä 50.000 €

Vuonna 2012 korkokulut pitkä- ja lyhytaikaisista lainoista ulkopuolisilta ovat 1,4 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2011 korkokuluihin on varattu 1,8 miljoonaa, joka tulee alittumaan jonkin verran poikkeuksellisen alhaisen korkotason seurauksena. Korkotason ennustetaan nousevan maltillisesti vuonna 2012 (n. 0,5 %).

Vuosikate sekä poistot ja arvonalentumiset

Kuntatalouden tasapainoa kuvataan pääsääntöisesti vuosikatteella. Sillä tarkoitetaan tulojen ja menojen erotusta eli sitä osaa tuloista, joka jää käytettäväksi investointien rahoittamiseen ja lainojen lyhentämiseen. Tulorahoituksen katsotaan olevan tasapainossa, jos vuosikate kattaa poistot eli käyttöomaisuuden vuosittaisen kuluman. Silloin tunnusluku vuosikate % poistoista on vähintään sata. Tulorahoitus on heikko, jos tunnusluku on jää nollan ja sadan välille. Jos vuosikate on negatiivinen, tulorahoitus on epätasapainossa, koska tulot eivät riitä edes varsinaisen toiminnan rahoittamiseen.

Peruskunnan vuosikate vuonna 2012 on 4,7 milj. € Peruskunnan ja liikelaitosten yhteenlaskettu vuosikate vuonna 2012 on 8,2 milj. €. Suunnitelman mukaiset poistot vuonna 2012 on peruskunnalla -8,5 milj. € ja peruskunta + liikelaitokset poistojen määrä on 11,8 milj. €

Talousarvion suunnitelmakaudella 2012–2014 vuosikatteiden yhteenlasketun määrän tulisi olla suurempi tai yhtä suuri kuin suunnitelmapoistot yhteensä. Vuosikatteen tulisi olla lainojen lyhennystä suurempi, jotta vältettäisiin velkakierre. Suunnitelmakaudelle ajoittuu suuria investointeja, jotka nostavat poistotasoa. Vuosikatetta tulisikin olla suunnitelmavuosilla jo enemmän kuin vuonna 2012.

Suunnitelman mukaisten poistojen määrä vuonna 2012 on 8,5 milj. euroa. Tuleville vuosille suunnitellut laajat uus- ja peruskorjausinvestoinnit tulevat nostamaan merkittävästi poistotasoa.

Peruskunnan vuosikate ja suunnitelman mukaiset poistot 2008 – 2014

1000 €	TP 2008	TP 2009	TP 2010	KS 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Vuosikate	7 308	6 349	13 470	7 582	4 748	4 877	3 517
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 027	-7 300	-7 734	-8 139	-8 452	-9 162	-9 551
Vuosikatteen ja sumupoistojen erotus	282	-951	5 736	-558	-3 704	-4 285	-6 034

Investoinnit

Pitkällä aikavälillä vuosikatteen tulee kattaa nettoinvestoinnit ja lainanlyhennykset. Jos vuositasolla investoidaan enemmän kuin vuosikate mahdollistaa, on kate otettava rahastoista tai liisättävä lainanottoa.

Bruttoinvestointien määrä on 23,5 miljoonaa euroa ja nettoinvestointien määrä on 21,3 miljoonaa euroa vuonna 2012. Vuosina 2012–2014 toteutetaan Keskuskoulun peruskorjauksen toinen vaihe. Vuodelle 2012-2013 on varattu 11,3 miljoonan euron nettomääräraha Vesiliikunta-

keskuksen rakentamiseksi. Näiden lisäksi toteutetaan kaupungin palvelutuotannon ja kehittämisen kannalta välttämättömät investoinnit. Investointitaso pitäisi pystyä sopeuttamaan vuosikate-ennusteeseen suunnitelmakaudella. Sopeuttaminen tulee olemaan erittäin haasteellista osin heikkokuntoisesta perusrakenteesta johtuen.

Lainat

Vuonna 2012 velkamäärä lisääntyy alhaisen vuosikatteen ja investointien rahoitustarpeen seurauksena. Uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan peruskunnan osalta 26,0 miljoonaa euroa ja vanhoja lainoja lyhennetään 9,5 miljoonaa euroa. Lainamäärä kasvaa 16,5 miljoonaa euroa nettona.

Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos rahoittaa tekemänsä investoinnit pääosin velalla vuonna 2012. Uutta pitkäaikaista velkaa nostetaan 2,86 miljoonaa euroa, lyhytaikaista 0,24 miljoonaa euroa ja vanhoja lainoja lyhennetään 0,6 miljoonaa euroa. Velkamäärä kasvaa nettona 2,7 miljoonaa euroa.

Kajaanin vesi – liikelaitos aloittaa Otanmäki-Kajaani – siirtoviemärin toteuttamisen, joka rahoitetaan kaupungin tuloutusvaatimusta alentamalla ja lainalla. Vuonna 2012 Kajaanin Vesi – liikelaitos nostaa uutta lainaa 0,9 miljoonaa euroa.

Koko kaupungin tasolla uutta lainaa nostetaan 29,8 miljoonaa euroa, lyhytaikaista 0,24 miljoonaa euroa ja vanhoja lainoja lyhennetään 10,1 miljoonaa euroa. Velkamäärä kasvaa nettona 19,9 miljoonaa euroa eli noin 521 euroa/asukas vuoden 2010 tilinpäätöksen mukaisella asukasluvulla laskettuna.

Kaupunki hoitaa pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut lainaohjelman mukaisesti. Lainat ovat pääosin 10 vuoden takaisinmaksuajalla. Tavoitteena suunnittelukaudella on, että lainamäärä asukasta kohti pysyy valtakunnan keskiarvon tuntumassa. Vuoden 2011 osalta arvioidaan, että kaupungin velkamäärä asukasta kohden on keskiarvon alapuolella. Kaupungin kokoon nähden suuret investoinnit erityisesti vuosina 2012 ja 2013 nostavat velkamäärä merkittävästi.

Lainanottoon liittyvä ratkaisuvälä

1. Kaupunginhallitus ratkaisee asiat, jotka koskevat kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa pitkäaikaisten ja tilapäislainojen ottamista, lainojen takaisinmaksua ja lainaehtojen muuttamista.
2. Kaupunginhallituksella on oikeus vuonna 2012:
 - Ottaa talousarviossa oleva lainamäärä joko kotimaisia ja/tai ulkomaisia lainoja. Päätös voi koskea:
 - Lainan ennen aikaista takaisinmaksamista tai lainaehtojen muuttamista talousarviossa olevien määrärahojen puitteissa.
 - Pitkäaikaista lainaa, jonka laina-aika on vähintään yksi vuosi ja enintään 30 vuotta.
 - Pitkäaikaista lainaa, jonka nimelliskorko lainanottohetkellä saa olla enintään 6 prosenttia
 - Pitkäaikaista lainaa, jonka emissiokurssin ja nimelliskoron perusteella laskettava efektiivinen korkoprosentti saa olla laina-ajasta riippuen enintään 10 prosenttia
 - Tehdä koronvaihtosopimuksia sekä sopimuksia muuttuvakorkoisen lainan enimmäis- ja vähimmäiskorosta enintään hyväksytyssä talousarviossa olevan lainakannan verran. Vaihtosopimuksia voidaan solmia kotimaisen tai ulkomaisen osapuolen kanssa, jonka pitkäaikainen luottokelpoisuus on hyvä.
 - Käyttää lainojen korkosuojausjärjestelmässä rahalaitosten tarjoamia vaihtoehtoja.
3. Kaupunginhallituksella on oikeus ottaa tarvittaessa tilapäislainoja, joita saa kulloinkin olla enintään 15,0 milj. euroa.

1.5 Talouden toimenpideohjelma vuosille 2012-2016

Kuntalain 65 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, mikäli talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnitelmakautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidystä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (alijäämän kattamisvelvollisuus).

Vuoden 2012 osalta peruskunnan ennakoitu alijäämä on 3,7 miljoonaa euroa. Liikelaitokset huomioiden alijäämän ennakoidaan olevan hieman alle 3,0 miljoonaa euroa. Kaupungin taseessa olevia alijäämiä ei saada kuitenkaan katettua suunnitelmakaudella, joten niiden kattamista varten on laadittu toimenpideohjelma.

Kattamattomia alijäämiä tarkastellaan koko kaupungin näkökulmasta (peruskunta ja liikelaitokset). Kajaanin kaupungilla oli kattamattomia alijäämiä vuoden 2010 tilinpäätöksen mukaan 13,3 miljoonaa euroa. Asukasta kohden laskettuna alijäämää on 348 euroa. Lisäksi Kajaanin osuus Kainuun maakunta –kuntayhtymän kertyneistä alijäämistä vuosilta 2005 – 2010 on 0,6 milj. €. Tämän alijäämän maksamiseen on varattu määrärahat vuodelle 2012. Ennusteen mukaan näyttää siltä, että Kainuun maakunta –kuntayhtymälle syntyy alijäämää vuonna 2011, mikä osaltaan kasvattaa Kajaanin kaupungin alijäämän kattamisvelvoitetta.

Vuoden 2011 talousarvio on laadittu alijäämäiseksi. Menokehitystä hillitsevien toimenpiteiden, matalan korkotaso sekä kohtuullisen hyvän valtionosuuskertymän ansiosta vuodesta 2011 on ennakoitu muodostuvan n. 1,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Vuoden 2012 talousarvio on n. 3,0 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Vuoden 2011 talousarvion liitteenä on ollut toimenpideohjelma vuosille 2011–2016. Vuosi 2012 on toimenpideohjelman kolmas vuosi kaupunginvaltuuston päättämästä alijäämien kattamiskaudesta.

Talouden tasapainottamisohjelman lähtötasoksi on otettu vuoden 2009 talousarvio. Toimenpideohjelmassa suunnitellut toimenpiteet on osittain saatu toteutettua vuosien 2009- 2010 aikana. Vuoden 2011 osalta oletetaan, että budjetissa pysytään ja näin toimenpideohjelmaan on koottu vuoden 2011 aikana toteutettavat tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet valtuuston hyväksymin poikkeuksin.

Vuoden 2012 budjettiin on henkilöstökulut tuotu henkilöstösuunnittelun kautta. Tässä vaiheessa on huomioitu vuoden 2012 aikana eläkkeelle siirtyvät henkilöt, henkilöstökuluja on pienennetty sen mukaan, mille kuukaudelle eläkkeelle siirtyminen toteutuu.

Vuodelle 2013 on huomioitu 10 htv:n vähennys ja vuodelle 2014 on huomioitu 5,9 htv:n vähennys. Vuonna 2014 Kajaanin normaalikoulu loppuu, jolloin koulun oppilaat siirtyvät Kajaanin kaupungin peruskouluihin. Sen seurauksena tullaan palkkaamaan n.10 uutta opettajaa. Oppilaiden siirtymisen seurauksena myös kotikuntakorvausmenot laskevat n. 1,5 milj. €.

Talouden tasapainottamisohjelmaa tulee päivittää. Päivityksen yhteydessä otetaan huomioon muuttuneet olosuhteet sekä kustannustason muutokset. Tasapainottamisohjelman seuranta on nykyisillä järjestelmillä erittäin haasteellinen, joten suunnitelman seuranta tulee selkeyttää päivityksen yhteydessä. Talouden tasapainottamisohjelmaan tulee saada mukaan uusia toimenpiteitä muuttuneista olosuhteista johtuen. Päivitetty tasapainottamisohjelma pyritään päivittämään siten, että se voidaan huomioida vuoden 2013 talousarvioraamia hyväksyttäessä kaupunginhallituksessa. Tasapainottamisohjelmaa käsitellään syksyllä hallituksen ja valtuuston seminaareissa ja lopulta talousarviovaltuustossa joulukuussa 2012.

1.6 Talousarvion sitovuus

Tavoitteiden sitovuus talousarviovuodelle 2012

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

- Kajaanin kaupungin strategiassa esitetyt toiminnalliset tavoitteet/mittarit
- toimialojen toiminnalliset tavoitteet/mittarit

Valtuustoon nähden ei-sitovina tavoitteina hyväksytään

- tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Lautakuntiin nähden sitovina tavoitteina hyväksytään

- tulosalueiden ja tulosyksiköiden toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Määrärahojen sitovuus talousarviovuodelle 2012

Käyttötalouden määrärahan sitovuustaso valtuusto

- käyttötalouden määrärahan sitovuustaso on toimialan toimintakate/toimialanetto
- valtuuston erikseen päättämä rahamäärän ylitys

Investointien määrärahan sitovuustaso valtuusto (netto)

- Hankekohtaisesti
 - rakennukset
 - muut aineelliset hyödykkeet
 - käyttöomaisuusarvopaperit
- Tulosaluekohtaisesti
 - maa- ja vesialueet
 - kiinteät rakenteet ja laitteet
- Toimialakohtaisesti
 - irtain omaisuus

Liikelaitosten sitovuus valtuusto

- Kajaanin ammattikorkeakoulu
 - peruspääoman korko peritään
 - toiminta-avustus 400.000 € vuonna 2012
 - tilikauden ylijäämä ≥ 0
- Kajaanin Vesi
 - tuottovaatimus ja peruspääoman korko yhteensä 0,8 milj. € vuosina 2012 – 2014
- Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos
 - peruspääoman korko
 - tilikauden ylijäämä ≥ 0
- Kajaanin Mamselli
 - tuottovaatimus ja peruspääoman korko yhteensä 50.000 € vuodessa
- Kajaanin kaupunginteatteri
 - peruspääoman korko
 - toiminta-avustus 1.241.000 € vuonna 2012
 - tilikauden ylijäämä ≥ 0

Kuntayhtymät ja niiden liikelaitokset sitovuus valtuusto

- Kainuun maakunta –kuntayhtymä
 - osuuksia vastaava peruspääoman korko
 - Kainuun ammattiopiston peruspääoman korko
- Kainuun jätehuollon kuntayhtymä
 - osuuksia vastaava peruspääoman korko

Käyttötalouden määrärahan sitovuustaso lautakuntiin nähden

- tulosalueiden ja tulosityksiköiden käyttötalouden määrärahat

Kajaanin kaupungin tytäryhtiöt

- Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari
 - vuokrausaste vähintään 97 %
 - yhtiön keskivuokra valtakunnan keskitasoa
 - asiakastyytyväisyys asteikolla (1 – 5) > 4
 - velkaantumisaste < 500 €/asm². Vuoden 2010 lopussa velkaantumisaste 593 €/asm²
 - peruskorjauskohteita enintään 1 / vuosi (3 – 4 milj.€/vuosi)
- Measurepolis Development Oy
 - rahoitusosuudet kumppaneilta 20 % kokonaisrahoituksesta
 - kilpailun kansallisen/kansainvälisen rahoituksen määrä kokonaistoiminnasta 40 % (sisältäen OSKE-ohjelman)
- Kajaanin Elokuva-keskus Oy
 - oman pääoman vahvistaminen

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto lukuun ottamatta seuraavia tilanteita, jolloin päätöksen tekee kaupunginhallitus tai lautakunta:

- kun kyse on rahamäärien siirroista niiden omien tulosalueiden välillä ja kun muutos ei aiheuta sitovuustasojen nettoloppusummien ylittymistä.
- Investointiosassa kohdissa ”Rakennukset” ja ”Kiinteät rakenteet ja laitteet” säästyneen määrärahan siirrosta kohteelta toiselle päättää ympäristötekninen lautakunta silloin, kun kyse on valtuuston hyväksymistä investointikohteista eikä muutos aiheuta nettomäärärahan ylittymistä.

Käyttösuunnitelma

Kaupunginvaltuuston antamien tavoitteiden pohjalta toimielimet hyväksyvät tehtäväalueensa toiminnalliset, taloudelliset ja palvelujen laadulliset tavoitteet sekä määrärahojen käyttösuunnitelmat.

Käyttösuunnitelma on valtuuston hyväksymää talousarviota yksityiskohtaisempi toiminnallinen ja taloudellinen selvitys tehtävistä ja määrärahoista. Määrärahat kohdistetaan tuotettaville palveluille ja oikeille tileille. Käyttösuunnitelma on johtamisen keskeinen väline toimialan sisällä ja antaa pohjan toiminnan ja määrärahojen seurannalle.

Toimialojen ja liikelaitosten on valmisteltava lautakuntien/johtokuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttöä ja tuloarvioiden seuraamista varten käyttösuunnitelma, jossa lautakunnat ja johtokunnat tarkistavat määräraha- ja tuloalueille ja –yksiköille sitovuustasot huomioon ottaen. Toiminta sopeutetaan myönnettyjen määrärahojen rajoihin. Käyttösuunnitelman laadinnassa on otettava huomioon kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian tavoitteet, niiden arviointikriteerit sekä sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat toimenpiteet.

2 KAJAANIN KAUPUNGIN STRATEGIA 2012–2017

Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	Maailman talouden epävarmuus ja sen vaikutukset Suomen talouskasvuun Alueen kunta- ja palvelurakenne Väestörakenteen muutokset
Arvot	Oikeudenmukaisuus, suvaitsevaisuus, turvallisuus ja luottamus tulevaisuuteen
Perustehtävä	Turvata hyvinvoinnin perusta ja luoda edellytykset ihmisten ja yritysten menestymiselle ja viihtymiselle Kajaanissa ja Kainuussa
Visio 2017	Luovuuden, osaamisen ja vaivattoman arjen kaupunki
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus Vetovoimainen ja kilpailukykyinen alue Hyvinvoivat kuntalaiset</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Aktiivinen ja asiakaslähtöinen palvelu</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Prosessien jatkuva parantaminen Tilojen käytön tehostaminen Yhteistyön lisääminen</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Hyvinvoiva, osaava ja tuloksia tekevä henkilöstö Hyvät johtamis- ja yhteistyötaidot</p>
Kriittiset menestystekijät 2012–2014	<p>Palvelun vaikuttavuus Osaamisperusteinen elinkeinopolitiikka Vetovoimainen kulttuuri Tiivis maakuntakeskus Toimiva koulutusketju varhaiskasvatuksesta korkeakouluun</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Asiakaslähtöiset, helposti saavutettavat ja nopeat palvelut Sähköisen asioinnin lisääminen Järjestelmällinen palautteen keruu, analysointi ja jatkuva parantaminen</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Prosessien kuvaaminen ja virtaviivaistaminen Yhteistyön lisääminen Kainuun kuntien, Kainuun maakunta –kuntayhtymän, muiden maakuntien (edunvalvonta) sekä seurojen ja järjestöjen (vastikkeellinen tuki) kanssa sekä kaupunkikonsernin sisällä</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Henkilöstön sitoutumista oman työn kehittämiseen tuetaan osallistavalla johtamisella. Ennakointiin perustuva osaamisen kehittäminen ja henkilöstön hankinta Työhyvinvoinnin ja tuloksellisuuden edistäminen</p>

3 KÄYTTÖTALOUSOSA

3.1 Keskusvaalilautakunta

Perustehtävä	Huolehtii lakisääteisten vaalien järjestämisestä.
Vuosittavoitteet 2012	Presidentinvaalit 22.1.2012, tarvittaessa 2. kierros 5.2.2012 Kunnallisvaalit 28.10.2012
Vuosittavoitteet 2013-2014	Europarlamenttivaalit kesäkuu 2014

Keskusvaalilautakunta

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot		70	70	70		70
Tuet ja avustukset		70	70	70		70
Toimintakulut		-50	-130	-130		-50
Henkilöstökulut		-38	-91	-91		-30
Palkat ja palkkiot		-33	-73	-73		-30
Henkilöstösivukulut		-5	-18	-18		
Palvelujen ostot		-11	-39	-39		-20
Muut toimintakulut		-1				
Vuokrat		-1				
Muut toimintakulut						
Toimintakate		20	-60	-60		20
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	0	20	-60	-60	0	20

3.2 Kaupunginvaltuusto

Perustehtävä	Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista. Nuorisovaltuuston toiminnan määrärahat sisältyvät kaupunginvaltuuston määrärahoihin.
--------------	---

Kaupunginvaltuusto

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintakulut	-118	-90	-122	-122	-123	-124
Henkilöstökulut	-44	-32	-69	-69	-70	-71
Palkat ja palkkiot	-43	-30	-62	-62	-63	-64
Henkilöstösivukulut	-1	-2	-7	-7	-8	-8
Palvelujen ostot	-34	-21	-11	-11	-11	-11
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2					
Muut toimintakulut	-38	-37	-42	-42	-42	-42
Vuokrat	-37	-37	-42	-42	-42	-42
Muut toimintakulut	-1					
Toimintakate	-118	-90	-122	-122	-123	-124
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-118	-90	-122	-122	-123	-124

3.3 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

Palvelun perustelut - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille	Lakisääteisyys Kaupungin on järjestettävä tarkastuslautakunnan toiminta ja ulkoinen tilintarkastus (KuntaL 71 §)
Palvelujen tuottamistapa	Oma toiminta ja ulkoisen tarkastuksen hoitaa kilpailutettu julkishallinnon ja – talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä yhteisö (JHTT-yhteisö).
Vaihtoehtoiset tuottamistavat	Ei ole.
Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	Kaupungin taloutta sopeutetaan tasapainottamisohjelmalla Kaupungin hoitamien palveluiden kysynnän ja tuottamistapojen muutokset Mahdolliset kuntaliitokset Valmistautuminen maakuntahallinnon mahdolliseen muutokseen
Perustehtävä	Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko kaupungin toimialoille, liikelaitoksille ja tytäryhtiöille valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lautakunnan on arvioitava myös talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä tasapainottavan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä ja realistisuutta. Lisäksi lautakunnan tehtävänä on valvoa kaupungin omistajapolitiikan ohjausta, valvontaa ja linjausten toteutumista. Tarkastuslautakunta suorittaa myös muita toiminnan arviointitehtäviä tarpeen mukaan.
Visio 2017	Tarkastuslautakunnan tuottaman arviointitiedon vuorovaikutteinen hyödyntäminen
Riskit 2012–2017	Yleiselle tasolle asetetut tavoitteet, joille ei ole määritelty arviointikriteereitä/mittareita, joten tavoitteiden toteutumaa ei voida arvioida eikä mitata. Arviointiaineiston saatavuus ja luotettavuus
Strategiset tavoitteet 2012–2017	Palvelun vaikuttavuus Kajaani-konsernin talouden ja hallinnon toimintojen arviointi vaikuttavuuden, näkökulmasta. Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Arviointikertomuksessa arvioidaan olennaiset poikkeamat kaupunginvaltuuston talousarviossa hyväksymistä tavoitteista. Asiakastyytyväisyys hyvää tasoa. Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Hyvä ja riittävä tiedonsaanti arviointia varten Talouden tasapainottamisohjelman toteutumisen ja toimenpiteiden riittävyyden arviointi
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	Palvelun vaikuttavuus Tarkastuslautakunnan esittämien suositusten eteenpäin vienti mittari: täytäntöönpanojen suositusten ja toimenpiteiden lukumäärä Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Kaupunginvaltuutettuja tyydyttävä arviointikertomus mittari: palautteen luonne ja määrä Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus

	Taloudenhallinnan parantumisen arviointi mittari: uudistukset Hallintokokeilun vaikutusten arviointi Kajaanin kaupungin osalta mittari: uudistukset, parannukset ja säästöt				
Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	Palvelun vaikuttavuus Tarkastuslautakunnan esittämien suositusten eteenpäin vienti mittari: täytäntöönpanijain suositusten ja toimenpiteiden lukumäärä Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Kaupunginvaltuutettuja tyydyttävä arviointikertomus mittari: palautteen luonne ja määrä Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Taloudenhallinnan parantumisen arviointi mittari: uudistukset				
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Asiakastyytyväisyys (1–4) ²					
Työyhteisön toimivuus (1–4) ²	ei mitattu		ei mitata		ei mitata

²Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	5	7	10	10	10	10
Myyntituotot	5	7	10	10	10	10
Toimintakulut	-49	-38	-40	-40	-40	-40
Henkilöstökulut	-6	-5	-5	-5	-5	-5
Palkat ja palkkiot	-6	-4	-5	-5	-5	-5
Henkilöstösivukulut		-1				
Palvelujen ostot	-43	-33	-34	-34	-34	-34
Muut toimintakulut			-1	-1	-1	-1
Vuokrat			-1	-1	-1	-1
Muut toimintakulut						
Toimintakate	-44	-30	-30	-30	-30	-30
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-44	-30	-30	-30	-30	-30

3.4 Kaupunginhallituksen toimiala

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	6 448	4 984	3 920	3 922	4 003	3 047
Myyntituotot	4 477	3 460	3 137	3 139	3 220	2 304
Maksutuotot	22	56	56	56	56	56
Tuet ja avustukset	1 275	1 049	448	448	448	448
Muut toimintatuotot	674	420	279	279	279	239
Vuokratuotot	25	26	21	21	21	21
Muut toimintatuotot	649	394	258	258	258	218
Toimintakulut	-119 243	-118 271	-124 392	-124 424	-126 358	-129 945
Henkilöstökulut	-6 835	-4 311	-4 530	-4 512	-4 742	-4 925
Palkat ja palkkiot	-3 395	-3 152	-3 237	-3 222	-3 455	-3 580
Henkilöstösivukulut	-3 440	-1 159	-1 293	-1 290	-1 287	-1 345
Palvelujen ostot	-105 586	-108 364	-114 318	-114 368	-116 072	-120 310
<i>Maakunta -kuntayhtymän maksuosuus</i>	-100 904	-103 857	-109 606	-109 606	-111 990	-116 469
<i>Maakunta -kuntayhtymän alijäämän kattaminen</i>		-528	-630			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-241	-136	-134	-134	-134	-104
Avustukset	-5 739	-4 883	-4 805	-4 805	-4 805	-4 056
Muut Toimintakulut	-842	-576	-605	-605	-605	-550
Vuokrat	-743	-529	-538	-538	-538	-485
Muut toimintakulut	-98	-47	-67	-67	-67	-66
Toimintakate	-112 796	-113 287	-120 471	-120 502	-122 355	-126 898
Poistot ja arvonalentumiset	-21	-17	-42	-38	-63	-60
Suunnitelman mukaiset poistot	-21	-17	-42	-38	-63	-60
Tilikauden tulos	-112 817	-113 305	-120 513	-120 540	-122 418	-126 958

3.4.1 Kaupunginhallitus-tulosalue

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Lakisääteisyys Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toiminta on kuntalain vaatimaa. Myös Kainuun maakunta –kuntayhtymän tuottamat sosiaali-, terveys- ja koulutuspalvelut ovat pääosin lakisääteisiä. Muu tulosalueen toiminta ei ole lakisääteistä.</p> <p>Viranomaistehtävät Kaupunginhallitus toimii useissa tehtävissä kunnallisena viranomaisena.</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Kaupunginhallitus vastaa kaupungin palvelujen järjestämisestä ja talouden hallinnasta sekä kaupungin kehittämisestä</p>
<p>Palvelujen tuottamistapa</p>	<p>Palvelut tuotetaan itse tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kainuun maakunta -kuntayhtymä vastaa sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämisestä lukuun ottamatta päivähoitoa sekä toisen asteen koulutuksen järjestämisestä. Lisäksi kuntayhtymä vastaa maakunnan yleisestä elinkeinopolitiikasta sekä maakunnan suunnittelusta ja kehittämisestä</p>
<p>Vaihtoehtoiset tuottamistavat</p>	<p>Kaupunki voi järjestää sosiaali- ja terveystalouden palvelut sekä toisen asteen koulutuksen hallintokokeilun päätyttyä joko itse tai uudella laaja-alaisella kuntayhtymärakenteella.</p>
<p>Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset</p>	<p>Hallituksen kuntauudistus, toteutuessaan hallitusohjelman mukaisesti, tulee vaikuttamaan myös Kainuuseen. Kaupungin on varauduttava eri rakennevaihtoehtoihin. Sosiaali- ja terveystalouden palvelujen tarve kasvaa edelleen, samoin varhaiskasvatuksen palvelutarve.</p>
<p>Perustehtävä</p>	<p>Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnon ja toimintojen johtamisesta, keskeisten suunnitelmien valmistelusta, palvelutarjonnan ja -tason sekä strategisten kehittämislinjojen määrittelystä sekä voimavarojen jaosta ja tavoitteiden asettamisesta toimialoille ja viranhaltijajohdolle valtuuston hyväksymien periaatelinjojen pohjalta. Kaupunginhallitus vastaa talouspolitiikasta, maakunnallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä, sidosryhmäsuhteista ja tiedotustoiminnasta, kaupungin elinkeinopolitiikasta ja -toimesta, kaupungin omistajapolitiikasta, hallinnon kehittämisestä hyvän palvelun edellytykset varmistaa sekä henkilöstöpolitiikan koordinoinnista ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.</p>
<p>Visio 2017</p>	<p>Kaupungin talouden sopeuttaminen on luonut pohjan kaupungin toiminnan ja talouden hallinnalle sekä palvelujen tuottamiselle ja kaupungin kehittämiselle.</p>
<p>Riskit 2012–2017</p>	<p>Eurooppalainen rahoituskriisi voi aiheuttaa pahimmillaan vakavan taantuman, ja joka tapauksessa talouden kasvun hidastumisen. Hallitusohjelman kuntien valtionrahoituksen muutokset aiheuttavat kaupungin taloudelle aiemmin ennakoimattoman negatiivisen vaikutuksen tulopohjaan. Tuleva valtionosuusuudistus voi olla vaikutuksiltaan samansuuntainen. Rakennerahastokauden muutos 2013–2014 aiheuttaa aluekehityksen rahoitusraamin merkittävän pienentymisen.</p>
<p>Strategiset tavoitteet 2012–2017</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Vetovoimainen ja kilpailukykyinen alue</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Prosessien jatkuva parantaminen Yhteistyön lisääminen</p>

<p>Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus</p> <p>Tuetaan uuden Kainuun korkeakoulustrategian toteuttamista. Varmistetaan yhteensopivilla koulutusketjuilla avainalojen (ICT, metalli, matkailu, kaivannaisteollisuus) osaajien saatavuus. Tuetaan CEMIS-keskuksen toimintaa sekä ammattikorkeakoulun että Oulun yliopiston kautta. Valmistellaan ammattikorkeakoulun yhtiöittämistä ammattikorkeakoulu-uudistuksen suuntaviivojen ja kaupungin omistajapolitiikan linjausten mukaisesti. Osallistutaan laajaan pohjoissuomalaiseen konsortioyhteistyöhön kaivannaisalan osaamisen ja liiketoiminnan kehittämiseksi. Tuetaan Kainuun Etu Oy:n, Measurepolis Development Oy:n ja Yritys-Suomi Kainuun yritys- ja innovaatiopalveluja. Toteutetaan Kajaanin–Oulujärven matkailun yhteismarkkinointia yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyönä Kajaanin Matkailu Oy:ssä. Toimitaan aktiivisesti kansallisissa aluekehityksen ohjelmissa (Oske, KOKO, kehitysvyöhykkeet, kansalliset teemaverkostot, Itä- ja Pohjois-Suomen ohjelma) Kehitetään suunnitelmallisesti kaupungin tapahtumatuotantoa vuosina 2012–2014 kulttuuristrategian perusteella. Tuetaan kulttuurituotantoa sekä ammattiteatteritoimintana että Generaattorin toimijoiden työnä. Valmistellaan keskustaajaman yleiskaava ja käynnistetään kaupunkikeskustan kehittämisen toimenpideohjelma 2012–2026 yleissuunnitelman pohjalta. Kehitetään Petäisenrannan uuden kaava-alueen yritysten toimintaympäristöä ja haetaan aktiivisesti yksityisiä investointeja alueelle. Osallistutaan Renforsin Rannan yritys ympäristön kehittämiseen erityisesti mittaustekniikan toimialalla sekä osallistumalla CSC-konesalin rakentamiseen. Varmistetaan valtatie 22 ensimmäisen vaiheen pysyminen valtakunnallisissa liikenneinvestoinneissa, edistetään sen myöhempien vaiheiden sisällyttämistä liikennepoliittiseen selontekoon, ja tuetaan valtatie 5 ja Savon radan kehittämistä. Päivitetään Kajaanin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma osana maakunnallista ja ylimaakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa. Vaikutetaan lento- ja junayhteyksien parantamiseen ja tuetaan tarvittaessa erityisesti matkailun toimintaedellytyksiä parantavia uusia yhteysratkaisuja.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus</p> <p>Toimitusjohtajat esittelevät konserniyhtiöt kaupunginhallituksessa. Tehdään esiselvitys kolmesta vaihtoehdosta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ateria- ja puhtaanapitopalvelujen organisointi yhdessä kaikkien/osan Kainuun kuntien ja/tai Kainuun maakunta –kuntayhtymän kanssa liikelaitoskuntayhtymäksi 2) ateria- ja puhtaanapitopalvelujen ja tilapalvelujen organisointi yhdeksi kunnan liikelaitokseksi 3) ateria- ja puhtaanapitopalvelujen, tilapalvelujen ja Kainuun maakunta –kuntayhtymän vastaavien tukipalveluiden organisointi yhdeksi liikelaitoskuntayhtymäksi. <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky</p> <p>Toteutetaan talouden sopeuttamisohjelmaa tukevia työnantajalinjauksia ja henkilöstösuunnitelmaa.</p>
--	--

Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	Palvelun vaikuttavuus				
	<p>Jatketaan kaupunkistrategian toteuttamista Kajaanin vetovoiman ja kilpailukyvyn parantamiseksi.</p> <p>Osaamisperusteisessa elinkeinopolitiikassa keskeisenä tavoitteena on alueen oman korkeakoulutasoisen koulutuksen ja tutkimuksen säilyttäminen ja kehittäminen sekä yritysten tarvitsemien liiketoimintapalvelujen tuottaminen ja yrityspuustannan tukeminen.</p> <p>Kulttuuriin tehtävillä panostuksilla luodaan kaupungille vetovoimaa ja tunnettua.</p> <p>Maakuntakeskuksen kaupallista vetovoimaa ja saavutettavuutta parannetaan ja kaupunkirakennetta tiivistetään.</p>				
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	3,95	4,16	2,95	2	2

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

Kaupunginhallitus-tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	1 114	962	115	115	115	115
Myyntituotot	13	20				
Tuet ja avustukset	858	658				
Muut toimintatuotot	249	284	115	115	115	115
Vuokratuotot	17	20	21	21	21	21
Muut toimintatuotot	231	264	94	94	94	94
Toimintakulut	-107 830	-109 321	-115 281	-115 307	-117 131	-121 548
Henkilöstökulut	-2 915	-557	-482	-458	-579	-601
Palkat ja palkkiot	-373	-305	-279	-259	-376	-388
Henkilöstösivukulut	-2 542	-252	-203	-198	-203	-213
Palvelujen ostot	-102 311	-106 685	-112 627	-112 677	-114 381	-118 870
Maakunta -kuntayhtymän maksuosuus	-100 904	-103 857	-109 606	-109 606	-111 990	-116 469
Maakunta -kuntayhtymän alijäämän kattaminen		-528	-630			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50	-4	-4	-4	-4	-116 469
Avustukset	-2 265	-1 914	-1 989	-1 989	-1 989	-1 894
Muut toimintakulut	-290	-161	-180	-180	-180	-180
Vuokrat	-202	-115	-125	-125	-125	-125
Muut toimintakulut	-88	-46	-55	-55	-55	-55
Toimintakate	-106 716	-108 359	-115 166	-115 191	-117 016	-121 433
Poistot ja arvonalentumiset	-2					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2					
Tilikauden tulos	-106 718	-108 360	-115 166	-115 191	-117 016	-121 433

3.4.2 Työllisyyden hoito -tulosalue

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Lakisääteisyys Laki julkisesta työvoimapalvelusta (veloitetyöllistäminen) Työttömyysturvalaki (työmarkkinatuen rahoitus)</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Työllistymisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen sekä toimeentulon turvaaminen</p>
<p>Palvelujen tuottamistapa</p>	<p>Osaksi omaa toimintaa, työpajatoiminnan järjestämisestä sopimus Kumppaniksi ry:n kanssa, yhteistyössä järjestöjen kanssa, kesätyöseteli</p>
<p>Vaihtoehtoiset tuottamistavat</p>	<p>Kaupungin on hoidettava veloitetyöllistäminen ja rahoitettava niiden henkilöiden työmarkkinatuesta puolet, jotka ovat saaneet tukea yli 500 päivää passiivisesti. Työllistämismuotojen mukaisen työntekomahdollisuuden järjestäminen on kaupungin vastuulla. Sijoituspaikka ei välttämättä tarvitse olla kaupungin tehtävissä.</p>
<p>Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset</p>	<p>Työllisyystilanne on parantunut Kajaanissa edelliseen vuoteen verrattuna. Kainuun ELY-keskuksen julkaiseman työllisyyskatsauksen mukaan työttömien työnhakijoiden määrä oli Kajaanissa syyskuun lopussa 1 948, mikä on 8,1 % (n=171) vähemmän kuin edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana. Työttömyysaste oli 11,0. Myös nuorten työttömyys on vähentynyt. Alle 25-vuotiaita oli syyskuun lopussa työttömänä 269 henkilöä, mikä on 66 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Nuorten työttömien osuus kaikista työttömistä oli 13,8 %. Pitkäaikaistyöttömiä oli 458 henkilöä, mikä on 42 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna. Työmarkkinatuen kuntaosuuteen kuuluvia työttömiä on vuoden 2011 aikana ollut syyskuun loppuun mennessä keskimäärin 306 henkilöä kuukaudessa, mikä on 53 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna.</p>
<p>Perustehtävä</p>	<p>Edistää työllisyyttä vastaamalla kaupungin tukityöllistämisestä ja opiskelijoiden kesätyöllistämisestä sekä työpajatoiminnan järjestämisestä sopimuksen nojalla Kumppaniksi ry:n hallinnoimana. Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa vähennetään rakennetyöttömyyttä ja nuorisotyöttömyyttä.</p>
<p>Visio 2017</p>	<p>Kajaanin työllisyyden paranemisen myötä jokaisella on mahdollisuus ansaita toimeentulonsa omalla työllään.</p>
<p>Riskit 2012–2017</p>	<p>Yleisen taloudellisen tilanteen heikkenemisen myötä työttömyys lisääntyy. Työmarkkinatuen korotus kasvattaa työmarkkinatuen kuntaosuutta, jos aktivointitoimia ei saada entisestään lisättyä.</p>
<p>Strategiset tavoitteet 2012–2017</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Työttömyyden, erityisesti nuorisotyöttömyyden ja rakennetyöttömyyden alenemiseen vaikuttaminen kaupungin toimenpiteillä Nuorten tukeminen työllistymisessä. Työttömien taloudellisen tilanteen helpottaminen</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Asiakaspalvelun laatua ja saavutettavuutta parannetaan</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Yhteistyön kehittäminen ja työnjaon selkeyttäminen eri toimijoiden kanssa. Sen tuloksena mm. vähennetään rakennetyöttömyyttä ja siten myös työmarkkinatuen kuntaosuutta. Nuorten yhteiskuntatakuun toteuttaminen yhdessä eri toimijoiden kanssa vuoden 2013 alusta alkaen.</p>

<p>Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Kaupungin palkkatuettujen työpaikkojen määrä pidetään kohtuullisella tasolla (40 htv). Kumppaniksi ry:n pajatoiminnassa valmentautujia vähintään 165 henkilöä Järjestöjen työllistämistä (mm. työnohjaajien ja työhön valmentajien palkkaamista) tuetaan määrärahojen puitteissa. Työttömien pääsyä ansiopäivärahalle tai Kelan peruspäivärahalle tuetaan järjestämällä lyhyt työsuhde kaupungin palveluksessa tai avustamalla järjestöjä (90 henkilöä). Kaupungin kesätyöpaikkoja 25, kesätyösetelejä myönnetään 350 kajaanilaiselle opiskelijalle.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Asiakkaiden palveleminen ammattitaitoisesti ja ystävällisesti</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Yhteistyön kehittäminen työllisyyttä edistävien hankkeiden, työvoimahallinnon, Kainuun maakunta -kuntayhtymän ja eri järjestöjen kanssa Varautuminen nuorten yhteiskuntatakuuseen Työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentäminen</p>				
<p>Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Kaupungin palkkatuettujen työpaikkojen määrä pidetään kohtuullisella tasolla (30 htv). Kumppaniksi ry:n pajatoiminnassa valmentautujia vähintään 165 henkilöä Järjestöjen työllistämistä (mm. työnohjaajien ja työhön valmentajien palkkaamista) tuetaan määrärahojen puitteissa. Työttömien pääsyä ansiopäivärahalle tai Kelan peruspäivärahalle tuetaan järjestämällä lyhyt työsuhde kaupungin palveluksessa tai avustamalla järjestöjä (90 henkilöä). Kaupungin kesätyöpaikkoja 25, kesätyösetelejä myönnetään 350 kajaanilaiselle opiskelijalle.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Asiakkaiden palveleminen ammattitaitoisesti ja ystävällisesti</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Yhteistyö työllisyyttä edistävien hankkeiden, työvoimahallinnon, Kainuun maakunta –kuntayhtymän ja eri järjestöjen kanssa Nuorten yhteiskuntatakuun toteuttaminen yhdessä eri toimijoiden kanssa Työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentäminen</p>				
<p>Mittarit</p>	<p>TP 2010</p>	<p>TA 2011</p>	<p>TA 2012</p>	<p>TS 2013</p>	<p>TS 2014</p>
<p>Palkkatuella työllistettyjä, htv</p>	<p>41</p>	<p>30</p>	<p>40</p>	<p>30</p>	<p>30</p>
<p>Kajaanin työpajan valmentautujat, henkilöä/vuosi</p>	<p>182</p>	<p>165</p>	<p>165</p>	<p>165</p>	<p>165</p>
<p>Kesätyöntekijöitä, henkilöä</p>	<p>27</p>	<p>25</p>	<p>25</p>	<p>25</p>	<p>25</p>
<p>Kesätyöseteli, opiskelijoi- ta/vuosi</p>	<p>322</p>	<p>350</p>	<p>350</p>	<p>350</p>	<p>350</p>
<p>Lyhyt työsuhde työssäoloeh- toa varten, henkilöä/vuosi</p>	<p>107</p>	<p>90</p>	<p>90</p>	<p>90</p>	<p>90</p>
<p>Työmarkkinatuen kuntaosuuden pieneneminen, % ed. vuodesta</p>	<p>-15,5</p>	<p>-5,0</p>	<p>+/-0,0</p>	<p>-5,0</p>	<p>-5,0</p>

Työllisyyden hoito -tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	191	127	186	186	186	186
Myyntituotot			1	1	1	1
Tuet ja avustukset	135	127	184	184	184	184
Muut toimintatuotot	55					
Muut toimintatuotot	55					
Toimintakulut	-2 475	-2 457	-2 516	-2 516	-2 516	-2 545
Henkilöstökulut	-433	-432	-573	-573	-573	-602
Palkat ja palkkiot	-323	-306	-425	-425	-425	-447
Henkilöstösivukulut	-110	-126	-147	-147	-147	-155
Palvelujen ostot	-8	-5	-5	-5	-5	-5
Avustukset	-2 026	-2 019	-1 938	-1 938	-1 938	-1 938
Muut toimintakulut	-7					
Vuokrat	-7					
Muut toimintakulut						
Toimintakate	-2 284	-2 330	-2 330	-2 330	-2 330	-2 359
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-2 284	-2 330	-2 330	-2 330	-2 330	-2 359

3.4.3 Keskushallinto-tulosalue

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Lakisääteisyys</p> <p>Lain mukaan kunnan on hoidettava kaupunginhallituksen ja -valtuuston asioiden valmistelu ja täytäntöönpano, asiakirjojen diariointi ja arkistointi sekä kaupungin kirjanpito ja tilinpäätös. Kunnalla on myös velvollisuus järjestää maatalous- ja EU-tukipalvelut kunnan alueella toimiville maatiloille.</p> <p>Kunnalla ei ole lakisääteistä velvoitetta järjestää vastaanottokeskustoimintaa tai ottaa vastaan pakolaisia. Kiintiöpakolaisten vastaanotto ja turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskustoiminta perustuu TE-keskuksen kanssa 3.8.2009 tehtyihin erillisiin sopimuksiin. Sopimuksissa on määritelty vuosittain vastaanotettavien pakolaisten määrä (50), sisältäen perheiden yhdistämisen kautta tulevat ja vastaanottokeskuksen paikkaluku (100). Sopimuksilla kunta sitoutuu toimintaan ja tiettyjen lakisääteisten palvelujen järjestämiseen toiminnan piiriin kuuluville asiakkaille.</p> <p>Toimintaa säätelevät mm. kuntalaki, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta, kirjanpitolaki ja –asetus, työterveyshuoltolaki, työturvallisuuslaki, laki julkisista hankinnoista, laki maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa, pysäköintivirhemaksusta annettu laki ja asetus, laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta.</p> <p>Viranomaistehtävät</p> <p>Asiakirjahallinto, maataloustukipäätökset ja pysäköinninvalvonta</p> <p>Maahanmuuttajapalveluissa on maahanmuuttajien sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyviä viranomaistehtäviä, joista maahanmuuttajapalvelut huolehtivat sopimuksen perusteella Kainuun maakunta -kuntayhtymän puolesta.</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille</p> <p>Asianhallinta turvaa kuntalaisten jatkuvan avoimen tiedonsaannin. Neuvonta ja tiedottaminen helpottavat kuntalaisten palvelujen käyttämistä. Tuotetaan tietoa verorahoituksen käyttökohteista, palvelujen tuottamistavasta ja niiden kustannuksista. Yhteishankinnoilla saavutetaan taloudellista ja toiminnallista tehokkuutta. Pysäköinninvalvonta mahdollistaa keskusta-alueen pysäköinti-</p>
---	--

	paikkojen joustavan käytön ja ehkäisee asuinalueiden haittoja. Pakolaistaustaiset uudet kuntalaiset saavat alkuvaiheen palvelut yhdestä toimipisteestä.
Palvelujen tuottamistapa	Hoidetaan itse: kaupungin strateginen suunnittelu, asianhallinta- ja lakipalvelut, talouden suunnittelu, analysointi ja kehittäminen, henkilöstöpalvelut (pl. palkanlaskenta), materiaalihallinto, tietohallinnon kehittäminen, pysäköinninvalvonta, maatalouspalvelut, kopiointi- ja tulostuspalvelut. Ostetaan Kainuun maakunta -kuntayhtymältä: kirjanpito, laskutukset, maksuliikenteen ja kassojen hoito, palkanlaskenta ja tietohallinnon palvelutuotantoa. Muualta ostetaan painopalvelut ja osittain tietohallinnon palveluita. Maahanmuuttajapalvelut tuotetaan pääosin omana toimintana sekä ostopalveluna ja yhteistyössä muiden viranomaisten, kolmannen sektorin toimijoiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa.
Vaihtoehtoiset tuottamistavat	Voidaan ostaa: yleisissä tuomioistuimissa tapahtuva lakiasioiden hoitaminen, puhelinvaihdepalvelu, osa työhyvinvoinnin ja uudelleensijoittamispalveluista, pysäköinninvalvojan tehtävät (poliisilta), maatalouspalvelut (toiselta kunnalta), materiaalihallinto (toisilta kunnilta, maakunnalta), hallinnon tukipalvelut (mm. Kunnan Taitoa Oy:ltä ja Kuntien Tiera Oy:ltä). Maahanmuuttajapalveluiden toiminnan laajuutta voidaan muuttaa sopimusteitse tai se voidaan lakkauttaa kokonaan. Palvelut voidaan järjestää kaupungin organisaatiossa toisin tai organisoida ja toteuttaa yhteistyössä jonkin muun organisaation kanssa.
Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	Mahdollinen kunta- ja palvelurakennemuutos, kuntalain uudistus ja Kainuun mallin loppuminen mahdollisesti vuoden 2012 jälkeen. Kuntien välisen yhteistyön lisääntyminen ja mahdolliset kuntaliitokset. Valtiolta ja asiakkailta tulevat tavoitteet sähköisten palveluiden laajentumiseen.
Perustehtävä	Keskushallinto tukee kaupungin strategista johtamista ja ohjaa kaupunkikonsernin toimintaa. Maahanmuuttajapalvelut tuottaa kotouttamislain edellyttämät palvelut turvapaikanhakijoille turvapaikkaprosessin ajan ja pakolaisperusteisesti kuntaan muuttaneille.
Visio 2017	Keskushallinto on uusimmalla tiedolla ja tietotekniikalla kaupunkikonsernin toimintoja ohjaava tehokas asiantuntijayksikkö. Maahanmuuttajapalvelut on laadukkaita kotouttamispalveluja ja alansa asiantuntijaosaamista tuottava yksikkö, joka toimii hyvässä yhteistyössä muun yhteistyö-, viranomais- ja palveluverkoston kanssa.
Riskit 2012–2017	Henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen, osaamisen varmistaminen sekä uuden työvoiman saanti. Taloudellisten resurssien olennainen pienentyminen ja epäonnistuminen muutoksessa johtamisessa. Kuntaliitoksissa ja maakuntahallinnon jatkon neuvotteluissa epäonnistuminen, valtion toteuttama kuntarakennemuutos. Valtakunnallinen linjaus vastaanottokeskusten määrän vähentämisestä kohdistuu myös Kajaaniin.
Strategiset tavoitteet 2012–2017	Palvelun vaikuttavuus Muutosten läpivienti on tietoista, ennakoitua ja hallittua. Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Luodaan asiakaslähtöinen toimintamalli. Parannetaan asiakaspalvelun laatua ja saavutettavuutta. Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Prosesseja tehostetaan ja tehtäviä organisoidaan uudelleen mm. sähköistä asiointia kehittämällä. Tehostetaan konserniohjausta. Henkilöstön aikaansaannoskyky

	<p>Parannetaan tuloksellisuutta ja tuottavuutta panostamalla työhyvinvointiin ja osaamisen vahvistamiseen.</p> <p>Varmistetaan muutoksessa yhteistoiminnallinen johtaminen, jossa henkilöstö itse osallistuu työnsä kehittämiseen.</p>
<p>Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Tuotetaan analyttistä tietoa päätöksenteon pohjaksi kehittämällä suunnitella, seuranta ja arviointia. Hyödynnetään johtamisessa henkilöstöraportointia ja uutta talouden raportointijärjestelmää. Henkilöstöraporttien reaaliaikainen seuranta otettu käyttöön Esimiehet koulutettu raportoinnin hyödyntämiseen</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Palvelutoimintaa parannetaan keskittämällä asiakaspalvelua ja hyödyntämällä mm. uutta sähköistä palautejärjestelmää. Kirjattujen palvelupyyntöjen määrä Palautteiden käsittelyaika Asiakastytyväisyyttä ja palvelun laatua parannetaan saatujen palautteiden perusteella. Asiakastytyväisyyskyselyt, välitön palaute Laaditaan asiakassuunnitelma, jossa asiakaspalvelu järjestetään asiakas-, palvelu- ja prosessilähtöisesti. Asiakassuunnitelma on laadittu.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Kaupungin asiakaspalvelua siirretään vaiheittain Kajaani Infoon. Siirrettyjen palveluiden määrä Keskushallinnon prosessikuvaukset tehdään valmiiksi. Prosessikuvaukset tehty Konserniohje päivitetään yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa. Uusi konserniohje Asianhallinnan laatukäsikirja laitetaan vireille. Kokonaisarkkitehtuuryö aloitetaan uuden tietohallintolain vaatimusten mukaisesti. Resursseja keskitetään henkilöstön osaamisen kehittämiseen, sähköiseen asiointiin ja tietoteknisiin ratkaisuihin. Jatketaan yhteistyötä Kainuun maakunta kuntayhtymän kanssa kaupungin talousarvio- ja strategiamallien yhtenäistämiseksi. Selvitetään ja mahdollisesti organisoidaan uudelleen seuraavat tehtävät: - konsernin (kaupunki, liikelaitokset, tytäryhtiöt) hallinnon tukitehtävät (talous-, henkilöstö- ja tietohallintopalvelut) - ostetut hallinnon tukipalvelut (kirjanpito, laskutukset, maksuliikenteen ja kassojen hoito, palkanlaskenta ja tietohallinto) - sisäinen tarkastus ja riskienhallinta (ostopalveluna) - koulukuljetusten suunnittelu Maataloushallinnossa valmistaudutaan uudelleen organisointiin. Laaditaan tietohallintostrategia Kajaanin kaupungille ja ryhdytään toteuttamaan sitä. Luodaan tietohallinnon hankesalkku.</p> <p>Valtakunnallisesti sovitun tuloksellisuus- ja työhyvinvointisuosituksen mukaisen toimenpiteiden käyttöönotto.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Käynnistetään henkilöstöstrategian 2013–2016 uusiminen. Tehdään kaupungin henkilöstön osaamisen kehittämissuunnitelma, jossa huomioidaan moniosaamisen kehittäminen ja rekrytointisuunnitelma. Ikääntymisen kohtaamiseen laaditaan suunnitelmallinen malli, jossa hyödynnetään esim. ammattikorkeakoulun opiskelijoiden harjoittelujaksoja.</p> <p>Työyhteisön toimivuuskyselyn tulosten analysointi ja tarvittavien kehittämistoimenpiteiden käynnistäminen</p>

Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus On luotu edellytykset sille, että asiakaspalvelua voidaan toteuttaa sähköisiä kanavia pitkin.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Toteutetaan asiakassuunnitelmaa.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Kaupungin asiakaspalvelua siirretään vaiheittain Kajaani Infoon. Tuotettujen asiakaspalvelujen määrä Kokonaisarkkitehtuuryö saatetaan päätökseen vuoden 2014 loppuun mennessä uuden tietohallintolain vaatimusten mukaisesti.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Henkilöstöstrategian 2013-2016 käyttöönotto ja toteuttaminen kaupungin organisaatiossa. Ikäjohtaminen ja osaamisen varmistaminen on organisoitu. Osaaminen on saatu pidettyä hyvällä tasolla ja ennakkoisia eläköitymisiä ei ole tapahtunut.</p>				
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	70,7	69,1	69,75	67,85	67,65
Asiakastyytyväisyys (1–4) ²	ei mitattu	ei mitata	ei mitata	3,2	ei mitata
Työyhteisön toimivuus (1–4) ²	ei mitattu	3,0	ei mitata	3,2	ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1–4) ³	4	4	4	4	4

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaisten, työlistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Keskushallinto-tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	5 143	3 895	3 620	3 621	3 702	2 746
Myyntituotot	4 469	3 440	3 135	3 137	3 219	2 302
Maksutuotot	22	56	56	56	56	56
Tuet ja avustukset	282	264	264	264	264	264
Muut Toimintatuotot	371	136	164	164	164	124
Vuokratuotot	8	6				
Muut toimintatuotot	363	130	164	164	164	124
Toimintakulut	-8 938	-6 493	-6 595	-6 601	-6 711	-5 852
Henkilöstökulut	-3 487	-3 321	-3 475	-3 481	-3 591	-3 721
Palkat ja palkkiot	-2 699	-2 541	-2 532	-2 537	-2 654	-2 744
Henkilöstösivukulut	-788	-780	-943	-944	-937	-977
Palvelujen ostot	-3 267	-1 673	-1 686	-1 686	-1 686	-1 435
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-191	-133	-130	-130	-130	-101
Avustukset	-1 448	-950	-878	-878	-878	-224
Muut toimintakulut	-545	-415	-425	-425	-425	-371
Vuokrat	-535	-414	-413	-413	-413	-360
Muut toimintakulut	-10	-2	-12	-12	-12	-11
Toimintakate	-3 795	-2 598	-2 976	-2 981	-3 009	-3 106
Poistot ja arvonalentumiset	-19	-17	-42	-38	-63	-60
Suunnitelman mukaiset poistot	-19	-17	-42	-38	-63	-60
Tilikauden tulos	-3 815	-2 615	-3 018	-3 018	-3 072	-3 166

3.5. Sivistystoimiala

Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	<p>Väestörakenteen muutokset vaikuttavat toimialan palveluihin: lasten, nuorten ja ikääntyvien osuudet sekä monikulttuurisuus kasvavat. Väestö eriarvoistuu taloudellisesti ja terveydellisesti. Tämä suuntaa toiminnan painopistettä osallisuutta edistävään sekä hallintokuntien rajat ylittävään ennaltaehkäisevään työhön sekä koulutuksen mahdollisuuksien edistämiseen.</p> <p>Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kasvu jatkuu.</p> <p>Normaalikoulun päätyminen vuonna 2013 ja opetuksen siirtyminen kaupungin omaksi toiminnaksi kasvattaa oppilasmääriä kaupungin perusopetuksen kouluissa.</p> <p>Kulttuurin ja liikunnan merkitys lisääntyy väestön hyvinvoinnin ja matkailun vetovoimatekijänä.</p> <p>Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset edellyttävät nopeaa toiminnallista ja rakenteellista reagoitua myös kesken suunnitelmakauden.</p>
Perustehtävä	Toimiala vastaa kasvatusta, koulutusta ja kulttuuripalveluiden sekä liikunta- ja nuorisopalveluiden kehittämisestä ja toteuttamisesta.
Visio 2017	Vaivattoman arjen Kajaani on vastuullinen, turvallinen ja aktiivinen kasvatuksen, koulutuksen, kulttuurin, liikunnan ja tapahtumien maakuntakeskus.
Riskit 2012–2017	<p>Yleisen talouden heikkeneminen vaarantaa palvelutuotannon laadun ja kyvyn vastata palvelutarpeeseen.</p> <p>Epäonnistutaan rekrytoinnissa sekä henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin edistämässä.</p> <p>Pätevien sijaisten ja viranhaltijoiden saaminen kasvatusta ja opetustyöhön vaikeutuu.</p> <p>Kiinteistöjen peruskorjausten ja uusien investointien viivästyminen aiheuttaa toiminnallisia vaikeuksia sekä henkilöstö- ja omaisuusvahinkoja.</p> <p>Työprosessien uudistamista ei huomioida riittävästi.</p>
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus</p> <p>Toteuttamalla lapsi- ja nuorisopoliittista kehittämissuunnitelmaa, kulttuuristrategiaa sekä maakunnallista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa toimialan tuottamat palvelut tukevat Kajaanin kehittämistä elinvoimaiseksi maakuntakeskukseksi ja houkuttelevaksi opiskelu-, asuin-, yritys- ja matkailuympäristöksi.</p> <p>Asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia tukevat palvelut toimivat hyvin ja ne tuotetaan yhteistyössä maakunta-kuntayhtymän ja muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys</p> <p>Toimialan tuottamat palvelut ovat laadukkaita, asiakaslähtöisiä ja kustannustehokkaita.</p> <p>Palveluista kerätään järjestelmällisesti palautetta, jota analysoidaan ja käytetään kehittämisen pohjana.</p> <p>Prosessien sujutus ja taloudellisuus</p> <p>Tilojen käyttöastetta parannetaan.</p> <p>Lisätään ja syvennetään yhteistyötä maakunnan toimijoiden, seurojen ja järjestöjen, kaupungin hallintokuntien kesken.</p> <p>Arvioidaan palveluiden ulkoistamismahdollisuuksia.</p> <p>Aloitetaan suunnittelemaan kuntien välistä yhteistyötä sivistystoimen palvelujen järjestämiseksi Kainuussa yhteistyössä kuntien ja maakunnan toimijoiden kanssa.</p>

	<p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Toimialalla työskentelee hyvinvoiva, osaava ja tuloksia tekevä henkilöstö. Osaamista ylläpidetään suunnitelmallisella koulutuksella. Osallistavalla johtamisella lisätään sitoutumista työyhteisön kehittämiseen, aloitteellisuuteen sekä vastuunottamiseen. Työpaikkalaverit ja kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti.</p>
<p>Talouden tasapainottamisohjelman (sis. henkilöstösuunnitelman) tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Perusopetus: Tasapainotusohjelman toimenpiteet on toteutettu. Henkilöstösuunnitelmaa noudatetaan, eli opettajia palkataan vain oppilasmäärän kehittymisen mukaan ja muuta eläköityvää henkilöstöä korvataan vain jos se on välttämätöntä.</p> <p>Kulttuurin tulosalue (Kirjasto, Kaukametsä, Kainuun museo, Taidemuseo): Kirjastopalveluissa on lakkautettu Kuurnan lähikirjasto 1.1.2011 lukien. Hankintayhteistyö on toteutunut. Yhteen kirjastoautoon siirtymisen kustannusvaikutukset ovat toteutuneet vain osittain, koska kirjastoautoa ajetaan kahdessa vuorossa.</p> <p>Henkilöstösuunnitelma: 2011 - 1 htv kirjastossa. Yksi kirjastonhoitaja on palkattu 12.10.2011 alkaen. 2012 Yksi vakanssi täytetään organisaation sisältä (- 1htv) 2013 Kaksi vakanssia jätetään täyttämättä (-1,5 htv) 2014 Ei toimenpiteitä</p> <p>Muutoin rekrytoidaan suunnitelman mukaisesti, mikäli nykyinen toiminnan tarjonnan taso halutaan säilyttää.</p> <p>Nuoriso- ja liikuntapalvelut: Liikuntapalvelut ja nuorisotyö on yhdistetty omaksi tulosalueeksi. Liikunta- ja nuorisoavustuksia on leikattu tasapainotusohjelman mukaisesti. Pallohalli Oy:n avustussopimus jatkuu kuitenkin vuoden 2012 jälkeen entisellä tasolla ja uutena avustuksena on kamppailulajien harjoittelutilan vuokratuki (25 000 euroa).</p> <p>Henkilöstösuunnitelma: 2013 – 1 htv eläköityminen – vakanssia ei täytetä</p>
<p>Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Yleisen talouden heikkeneminen vaarantaa palvelutuotannon laadun ja kyvyn vastata palvelutarpeeseen. Asiakaspalautteet, arvio palvelustrategian toteutumisesta.</p> <p>Epäonnistutaan rekrytoinnissa sekä henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin edistämisessä. Sairauspoissaolojen seuranta, koulutuspäivien lukumäärä, koulutukseen käytetty taloudellinen panos, työyhteisön toimivuuskyselyn tulokset</p> <p>Pätevien sijaisten ja viranhaltijoiden saaminen kasvatus- ja opetustyöhön vaikeutuu. Arvioidaan pätevien sijaisten saatavuutta ja määrää.</p> <p>Kiinteistöjen peruskorjausten ja uusien investointien viivästyminen aiheuttaa toiminnallisia vaikeuksia sekä henkilöstö- ja omaisuusvahinkoja. Arvioidaan kiinteistöjen kuntoa sekä investointiaikataulujen riittävyttä yhteistyössä teknisen toimialan kanssa.</p> <p>Työprosessien uudistamista ei huomioida riittävästi. Kehityskeskustelut, työyhteisön toimivuuskyselyn tulokset.</p>

<p>Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Hyvinvointia edistävä toimiva koulutusketju varhaiskasvatuksesta korkea-asteelle. Mitataan erityisen tuen piirissä olevien lasten ja nuorten määrää, sijoittumista perusopetuksen jälkeisten opintojen piiriin, arvioidaan hyvinvointikertomustietoja sekä sivistystoimen ja maakuntakuntayhtymän välistä yhteistyötä. Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman tulosten raportointi valtuustolle.</p> <p>Kuntalaiset käyttävät monipuolisia nuorisotyö-, liikunta- ja kulttuuri palveluja. Palveluja käyttävien asiakkaitten määrän, asiakastyytyväisyyskyselytulosten sekä hyvinvointikertomustietojen arviointi.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Tehostetaan kuntalaisten kuulemista sekä toimialan toiminnoista tiedottamista. Palautekyselyt mahdollisissa kuulemistilaisuuksissa, tiedottamisen määrä.</p> <p>Lisätään varhaiskasvatuksessa asianmukaisten päivähoitotilojen määrää vastaamaan kysyntää. Mitataan tilojen riittävyyttä neliötä per lapsi.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Lisätään tilojen monipuolista käyttöä (perusopetuksen ja nuorisotyön sekä varhaiskasvatuksen yhteistyö, kulttuurilaitosten tilojen käytön selvittäminen). Mitataan toimitilojen käyttöastetta sekä tilojen neliömäärää.</p> <p>Syvennetään yhteistyötä maakunnan toimijoiden, seurojen ja järjestöjen sekä kaupungin hallintokuntien sekä sivistystoimialan kesken. Arvioidaan yhteistyömuotoja ja niiden vaikuttavuutta.</p> <p>Arvioidaan palveluiden tuottamistapoja. Itse tuotettujen ja muiden palvelutuottajien palvelujen määrän, taloudellisuuden sekä toiminnan laadun arviointi.</p> <p>Kehitetään henkilöstösuunnitelmaa kulttuurin tukipalveluiden osalta vastaamaan taloudellisia ja toiminnallisia tarpeita.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Osaamista ylläpidetään suunnitelmallisella koulutuksella. Mitataan koulutuspäivien määrää ja siihen käytettyä taloudellista resurssia.</p> <p>Osallistavalla johtamisella lisätään sitoutumista työyhteisön kehittämiseen, aloitteellisuuteen sekä vastuunottamiseen. Työyhteisön toimivuuskyselyn tulokset sekä sairauspoissaolojen seuraaminen.</p> <p>Työpaikkapalaverit ja kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti. Kehityskeskustelut käydään jokaisen työntekijän kanssa kerran vuodessa. Työpaikkapalaverit käydään vähintään kerran kuukaudessa.</p>
<p>Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Hyvinvointia edistävän ja toimivan koulutusketjun kehittämistä varhaiskasvatuksesta korkea-asteelle jatketaan. Mitataan erityisen tuen piirissä olevien lasten ja nuorten määrää, sijoittumista perusopetuksen jälkeisten opintojen piiriin, arvioidaan hyvinvointikertomustietoja sekä sivistystoimen ja maakuntakuntayhtymän välistä yhteistyötä.</p> <p>Kuntalaiset käyttävät monipuolisia nuorisotyö-, liikunta- ja kulttuuri palveluja. Palveluja käyttävien asiakkaitten määrän, asiakastyytyväisyyskyselytulosten sekä hyvinvointikertomustietojen arviointi.</p>

	<p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Tehostetaan kuntalaisten kuulemista sekä toimialan toiminnoista tiedottamista. Palautekyselyt mahdollisissa kuulemistilaisuuksissa, tiedottamisen määrä.</p> <p>Lehtikankaan yhtenäisen aluekoulun rakentaminen aloitetaan 2014.</p> <p>Keskuskoulun peruskorjaus on valmis 1.8.2013.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Lisätään tilojen monipuolista käyttöä (perusopetuksen ja nuorisotyön sekä varhaiskasvatuksen yhteistyö, kulttuurilaitosten tilojen käytön selvittäminen). Mitataan toimitilojen käyttöastetta sekä tilojen neliömäärää.</p> <p>Syvennetään yhteistyötä maakunnan toimijoiden, seurojen ja järjestöjen sekä sivistystoimialan kesken. Arvioidaan yhteistyömuotoja ja niiden vaikuttavuutta.</p> <p>Arvioidaan palveluiden tuottamistapoja. Itse tuotettujen ja muiden palvelutuottajien palvelujen määrän, taloudellisuuden sekä toiminnan laadun arviointi.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Osaamista ylläpidetään suunnitelmallisella koulutuksella. Mitataan koulutuspäivien määrää ja siihen käytettyä taloudellista resurssia.</p> <p>Osallistavalla johtamisella lisätään sitoutumista työyhteisön kehittämiseen, aloitteellisuuteen sekä vastuunottamiseen. Työyhteisön toimivuuskyselyn tulokset sekä sairauspoissaolojen seuraaminen.</p> <p>Työpaikkalaverit ja kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti. Kehityskeskustelut käydään jokaisen työntekijän kanssa kerran vuodessa. Työpaikkalaverit käydään vähintään kerran kuukaudessa.</p>					
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014	
Henkilöstö, HTV2 ¹	823,07	801,7	799	805	805	
Työyhteisön toimivuus (1-4) ²	ei mitattu	>3,5	ei mitata	>3,5	ei mitata	
Kehityskeskustelut käyty (1-4) ³	ei mitattu	4	4	4	4	
Käytössä olevat tilat, m ²	85 644	82 720				

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Sivistystoimiala

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	5 514	4 947	5 441	5 441	5 605	5 732
Myyntituotot	863	613	942	942	964	986
Maksutuotot	3 091	3 019	3 296	3 296	3 411	3 488
Tuet ja avustukset	958	718	757	757	774	792
Muut toimintatuotot	602	597	446	446	456	467
Vuokratuotot	169	145	150	150	153	157
Muut toimintatuotot	433	452	296	296	303	310
Toimintakulut	-57 855	-60 136	-64 488	-63 843	-65 820	-67 542
Henkilöstökulut	-33 873	-35 987	-38 553	-38 158	-39 377	-40 493
Palkat ja palkkiot	-26 369	-26 733	-29 021	-28 780	-29 634	-30 525
Henkilöstösivukulut	-7 504	-9 254	-9 533	-9 378	-9 744	-9 968
Palvelujen ostot	-10 332	-10 377	-11 204	-11 204	-11 446	-11 707
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 367	-1 288	-1 317	-1 317	-1 351	-1 381
Avustukset	-6 244	-6 379	-6 890	-6 640	-7 002	-7 163
Muut toimintakulut	-6 039	-6 104	-6 524	-6 524	-6 644	-6 797
Vuokrat	-5 904	-5 967	-6 389	-6 389	-6 505	-6 654
Muut toimintakulut	-135	-137	-134	-134	-139	-142
Toimintakate	-52 341	-55 189	-59 047	-58 402	-60 215	-61 810
Poistot ja arvonalentumiset	-209	-247	-329	-327	-437	-485
Suunnitelman mukaiset poistot	-209	-247	-329	-327	-437	-485
Tilikauden tulos	-52 550	-55 436	-59 376	-58 729	-60 652	-62 295

3.5.1 Sivistyslautakunta -tulosalue

Palvelun perustelut - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille	Lakisääteisyys Sivistyslautakunnan toiminta perustuu valtuuston hyväksymään johtosääntöön. Hyöty tai arvo kuntalaisille Demokratiahäydyt, asiantuntijalautakunta
Palvelujen tuottamistapa	Sivistyslautakunnassa on 11 jäsentä. Sen alaisena on liikunta- ja nuorisosaainneuvosto (9 jäsentä).
Vaihtoehtoiset tuottamistavat	Päätökset voidaan tehdä suoraan kaupunginhallituksessa. Avustuksista voidaan luopua, mikä heikentäisi kuntalaisten kolmannelta sektorilta saamia kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluita ja saattaisi aiheuttaa lisäkustannuksia kaupungille.
Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	Talouden taantumien vaikutukset näkyvät lähivuosien kuntataloudessa. Kaupungin talouden tasapainotus on saatu käyntiin, mutta talouden epävarmuus edellyttää valmiutta kustannustehokkuuden ja tuottavuuden parantamiseen ja talouden tasapainottamistoimien jatkamiseen. Lapsi- ja oppilasmäärän kääntymisen kasvuun on otettava huomioon palvelujen kohdentamisessa. Monikulttuuristen sivistyspalvelujen kehittämistarve kasvaa sekä yleisen kansainvälistymisen sekä Kajaanin seudulla kasvavan maahanmuuttajaväestön vuoksi. Sähköiset palvelut, virtuaaliset sekä verkkotoimintaympäristöt ja osaaminen

	niiden hyödyntämiseen kuntalaisten keskuudessa paranee, mikä vaikuttaa erityisesti sähköisten asiakaspalvelujen kehittämiseen.
Perustehtävä	Sivistyslautakunta vastaa toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä, asettaa tavoitteita sekä ohjaa toimialan suunnittelua ja toteutusta. Lautakunta edistää toimialansa tulosalueiden keskinäistä yhteistyötä. Sen ratkaisuvallaltaan kuuluu hyväksyä varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmat ja niihin perustuvat lukuvuosisuunnitelmat, päättää oppilaitoksissa noudatettavista työ- ja loma-ajoista sekä taksojen ja maksujen perusteista, myöntää toimialaansa kuuluvat avustukset ja palkinnot, hyväksyä toimialaa koskevat kuntien väliset sopimukset, päättää vapaaoppilaspaikkojen myöntämisestä, tulosityksikköjaosta sekä tulosityksiköiden perustamisesta ja lakkauttamisesta
Visio 2017	Kajaani on vastuullinen, turvallinen ja aktiivinen kasvatuksen, koulutuksen, kulttuurin ja tapahtumien maakuntakeskus.
Riskit 2012–2017	Sivistystoimialan kokonaisvaltainen riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Sisäinen valvonta on osa toimivaa johtamis- ja hallintojärjestelmää ja on hyvän johtamis- ja hallintotavan edellytys. Sivistystoimialan riskit kohdistuvat erityisesti talouden hallintaan. Sivistystoimialan henkilöstökustannukset ovat vuonna 2012 noin 38,2 milj. euroa, palvelujen ostot 11,2 milj. euroa (pääasiallisesti sisäiset sopimukset), aineet, ja tarvikkeet noin 1,3 milj. euroa sekä vuokrat noin 6,4 milj. euroa. Näistä eristä joustavin erä on henkilöstökustannukset. Ulkoiset ja sisäiset sopimukset sekä vuokrat on maksettava sopimusten mukaan.
	Analysoitaessa henkilöstökulujen joustoa tulee arvioitavaksi palvelutuotannon velvoite. Henkilöstökuluista ei voida säästää ilman, että henkilökunnan määrä vähenee. Henkilöstöstä yli 80 prosenttia on varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.
	Kulttuuripalvelujen olennaisia riskejä ovat tuotannossa tapahtuvat häiriöt ja palveluiden kysynnän romahtaminen. Nykyisessä johtamisjärjestelmässä sekä palvelutuotannon suunnittelu että sen toteutumisen valvonta on vastuutettu kulttuurilaitosten johtajille. Toimialajohtajan vastuulla on kokonaisvaltainen seuranta ja valvonta, ja se perustuu ennen kaikkea toiminnan läpinäkyvyyden ja hyvän hallintotavan periaatteille. Toimitilojen ja työvälineiden osalta riskejä ennakoidaan riittävällä ylläpidolla. Palveluiden kysyntä on jossain määrin ennakoimatonta. Suunnittelujärjestelmän ja strategian keskeinen tehtävä on arvioida palvelujen kysyntää niin määrän kuin laadunkin suhteen pitkällä aikavälillä, jotta palvelutuotanto voidaan sopeuttaa muutoksiin. Toimivalta-asioita ja oikeellisuutta valvotaan normaalin talous- ja päätöksentekovalvonnan osana koko ajan.
Strategiset tavoitteet 2012–2017	Palvelun vaikuttavuus Asiointi- ja neuvontapalvelut ovat kattavasti ja helppokäyttöisesti saatavilla sähköisesti. Mittari: Uusia sähköisiä palveluja on otettu käyttöön. Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Palvelukykyinen ja tehokas palveluverkko Talouden hallinta Tuottavuuden ja taloudellisuuden parantaminen Tilojen käyttöaste paranee Mittarit: Tilojen määrän muutos, perusopetuksen tilat m ² /oppilas, päivähoiton tilat m ² /lapsi Henkilöstön aikaansaannoskyky

	Osaava ja kannustava henkilöstöjohtaminen. Vetovoimainen työnantaja ja uudistumiskykyinen henkilöstö Työstä johtuvat poissaolot vähenevät				
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Asiointi- ja neuvontapalvelut ovat kattavasti ja helppokäyttöisesti saatavilla sähköisesti. Mittari: Uusia sähköisiä palveluja on otettu käyttöön.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tilojen käyttöaste paranee</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Henkilöresurssien tehokas käyttö Hallitun eläköitymisprosessin toteutuminen. Mittari: Vähintään 10 % eläköitymisen kautta vapautuvista vakansseista jätetään täyttämättä. Esimiesvalmennukseen osallistuvuus Mittari: Esimiesvalmennuksessa olevien määrä Työstä johtuvat poissaolot vähenevät</p>				
Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Asiointi- ja neuvontapalvelut ovat kattavasti ja helppokäyttöisesti saatavilla sähköisesti. Mittari: Uusia sähköisiä palveluja on otettu käyttöön.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tilojen käyttöaste paranee</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Hallitun eläköitymisprosessin toteutuminen. Mittari: Vähintään 10 % eläköitymisen kautta vapautuvista vakansseista jätetään täyttämättä. Esimiesvalmennukseen osallistuvuus. Mittari: Esimiesvalmennuksessa olevien määrä</p>				
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
<i>Tarveindikaattorit</i>					
Päivähoidonikäiset 31.12. (0-6-v)	3 033	3 054	3 073	3 083	3 107
joista alle 3-vuotiaita	1 769	1 786	1 796	1 806	1 815
joista 6-vuotiaita	380	418	429	416	427
Perusopetusikäiset (7-15-v)	3 762	3 680	3 649	3 663	3 656

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Sivistyslautakunta-tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintakulut	-161	-227	-144	-144	-147	-150
Henkilöstökulut	-142	-210	-123	-123	-126	-129
Palkat ja palkkiot	-82	-83	-75	-75	-76	-78
Henkilöstösivukulut	-60	-127	-48	-48	-50	-51
Palvelujen ostot	-10	-12	-14	-14	-14	-15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-1	-2	-2	-2	-2
Muut toimintakulut	-8	-4	-5	-5	-5	-5
Vuokrat	-3	-3	-4	-4	-4	-4
Muut toimintakulut	-5		-1	-1	-1	-1
Toimintakate	-161	-227	-144	-144	-147	-150
Poistot ja arvonalentumiset			-75	-75	-208	-300
Suunnitelman mukaiset poistot			-75	-75	-208	-300
Tilikauden tulos	-161	-227	-219	-219	-355	-450

3.5.2 Varhaiskasvatus-tulosalue

Palvelun perustelut - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille	<p>Lakisääteisyys Kunnan on järjestettävä lasten päivähoitoa ja esiopetusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Laki ja asetus lasten päivähoitosta (36/1973 ja 239/1973), laki ja asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992 ja 912/1992, 2008), laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (1128/1996), laki ja asetus yksityisten sosiaalipalveluiden valvonnasta (1208/1996), perusopetuslaki ja -asetus (628/1998, 2004 ja 852/1998,2004), asetus sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista (804/1992/804) ja asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998).</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Peruspalvelu</p>
Palvelujen tuottamistapa	Päiväkotihoidon/perhepäivähoito, avoin päiväkotitoiminta, esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä kunnan että yksityisen järjestämänä.
Vaihtoehtoiset tuottamistavat	Kunnallinen/yksityinen päiväkotihoidon/perhepäivähoito, avoin päiväkotitoiminta, esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta.
Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	Palveluiden tarve kasvaa edelleen. Vaihtoehtona kokopäivähoitolle tarjotaan avoimia varhaiskasvatuspalveluja. Vuorohoidon tarve kasvaa edelleen. Lasten tuen tarpeisiin vastataan varhain tarpeellisin tukitoimin. Maakunnan ja Kainuun varhaiskasvatustoimijoiden yhteistyötä kehitetään ja syvennetään. Vakiintunut maahanmuuttajataustaisten lasten määrä edellyttää jatkuvaa kotouttamistoimenpiteiden kehittämistä
Perustehtävä	Vastaa lakisääteisen päivähoito- ja esiopetuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä ja kehittämisestä sellaisin toimintamuodoin kuin Kajaanissa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatus tukee kajaanilaisten lasten kasvua, kehitystä ja oppimista sekä luovaa itsensä toteuttamista.
Visio 2017	Kajaanin varhaiskasvatus antaa kaikille lapsille hyvät ja tasavertaiset lähtökohdat elämänhallinnalle tulevaisuudessa.

Riskit 2012–2017	Palveluiden riittävyys, koulutetun henkilöstön riittävyys/saatavuus, henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin heikkeneminen ja lasten ja perheiden lisääntyneisiin tuen tarpeisiin vastaaminen.
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus Varhaiskasvatus tuottaa korkeatasoisia ja pitkälle erikoistuneita palveluja niin kunnan kuin yksityisen palvelun tuottajien järjestämänä. Toimiva koulutusketju varhaiskasvatuksesta korkeakouluun.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Päivähoitopalvelua on tarjolla lakisääteisesti Toimiva laadunhallintajärjestelmä. Aktiivinen ja asiakaskeskeinen palvelu.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Varhaiskasvatuksen laadukkaat palvelut toteutetaan taloudellisesti. Lisätään ja syvennetään yhteistyötä maakunnan toimijoiden ja varhaiskasvatuksen kanssa. Palvelurakenne ja palveluketjut ovat tarkoituksenmukaisia suhteessa varhaiskasvatuksen kysyntään ja toteuttamiseen.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Hyvinvoiva, osaava ja tuloksia tekevä henkilöstö. Osallistavalla johtamisella lisätään sitoutumista työyhteisön kehittämiseen, aloitteellisuuteen ja vastuunottamiseen. Onnistunut rekrytointi.</p>
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen pedagogiikkaa kehitetään yhteistyössä. Perhepäivähoito säilyy yhtenä hoitomuotona. Lapsi- ja nuorisopoliittista ohjelmaa ja kotouttamisohjelmaa toteutetaan koko varhaiskasvatuksessa.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Palveluiden kysynnän kasvuun vastataan lisäämällä palvelutuotantoa. Päiväkotien pidennetyin aukiolo ja ympärivuorokautisen hoidon kasvattaminen tarvetta vastaavaksi. Kehitetään avoimia varhaiskasvatuspalveluja yhteistyössä kulttuurilaitosten kanssa. Osallistutaan kulttuuripolku-hankkeeseen. Teppanan uudet päiväkotitilat otetaan käyttöön syksyllä 2012 Monitahoarviointi keväällä 2012, hoitopaikka järjestyy lakisääteisessä ajassa.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Vastataan palveluiden kysynnän kasvuun taloudellisesti. Noudatetaan lautakunnan vahvistamaa tilasuunnitelmaa. Säilytetään kunnallisen ja yksityisen palvelun suhde. Laaditaan suunnitelma erityisvarhaiskasvatuksen kehittämiseksi ja toteuttamiseksi. Laaditaan päiväkotien peruskorjaussuunnitelma yhteistyössä teknisen toimialan kanssa. Tilat m²/lapsi, kustannukset/lapsi, yhteistyökumppaneiden laatuarvioinnin tulos</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Kannustetaan henkilöstöä osallistumaan kuntoutuksiin, kuntoremontteihin ja täydennyskoulutuksiin. Osallistutaan oman työn ja työympäristön suunnitteluun.</p>

	<p>Sitoudutaan työyksikkökohtaisien työhyvinvointisuunnitelmien noudattamiseen.</p> <p>Osallisuutta edistävät työpaikkapalaverit ja kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti.</p> <p>Koulutettua henkilökuntaa on riittävästi.</p> <p>Työhyvinvointia ja työoloja kehittämällä vähennetään sairauspoissaoloja.</p> <p>Monitahoarviointi kevät 2012, sairauspoissaolojen määrä, koulutuspäivien määrä, työpaikkapalaverien määrä, kehityskeskustelujen toteutuminen</p>
<p>Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus</p> <p>Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämistyötä jatketaan.</p> <p>Perhepäivähoidon tilanne selvitetään.</p> <p>Lapsi- ja nuorisopoliittista kehittämissohjelmaa ja kotouttamisohjelmaa noudatetaan.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys</p> <p>Päivähoitopalveluita on saatavana riittävästi.</p> <p>Avoimia palveluita kehitetään edelleen.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus</p> <p>Tilasuunnitelma päivitetään.</p> <p>Peruskorjaussuunnitelmaa toteutetaan.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky</p> <p>Työhyvinvoinnista ja osaamisesta huolehditaan.</p>

Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	297,50	310	320	320	320
Lapsia päivähoitossa 20.4.	1891	1 926	2 000	2 000	2 000
Lapsia päivähoitossa 20.9.	1 767	1 877	1 900	1 900	1 900
- kunnallisessa alle 3-vuotiaita	308	333	330	330	330
- kunnallisessa yli 3-vuotiaita	945	997	1 000	1 000	1 000
- yksityisessä alle 3-vuotiaita	156	161	170	170	170
- yksityisessä yli 3-vuotiaita	358	386	400	400	400
Kotihoidontuen saajat 20.9.	656	652	650	650	650
Koulul. aamu- ja iltapäivätoim.	425	430	430	430	430
- omana toimintana	72	84	84	84	84
- yhdistykset ym. järjest. 20.9.	200	174	174	174	174
- seurakunta järjestäjänä 20.9.	153	165	165	165	165
Hoitopaikka järjestyy lakisääteissä ajassa, %	100	100	100	100	100
Asiakastytyväisyys (1–4) ²		ei mitata	3,7	Ei mitata	3,7
Työyhteisön toimivuus (1–4) ²	ei mitattu	3,45	ei mitata	3,45	ei mitata
Kehityskeskustelut käyty, %	100	100	100	100	100
Toimitilojen määrä, m ² /lapsi	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Varhaiskasvatus-tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	2 775	2 579	2 884	2 884	2 989	3 056
Myyntituotot	149		120	120	122	125
Maksutuotot	2 382	2 378	2 612	2 612	2 711	2 772
Tuet ja avustukset	239	151	151	151	155	158
Muut toimintatuotot	5	50	1	1	1	1
Vuokratuotot	5		1	1	1	1
Muut toimintatuotot		50				
Toimintakulut	-20 532	-22 225	-25 203	-24 822	-24 975	-25 619
Henkilöstökulut	-10 668	-11 778	-13 470	-13 339	-12 968	-13 337
Palkat ja palkkiot	-8 247	-8 640	-10 141	-10 076	-9 554	-9 845
Henkilöstösivukulut	-2 421	-3 138	-3 329	-3 263	-3 413	-3 492
Palvelujen ostot	-2 668	-3 031	-3 481	-3 481	-3 565	-3 645
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-178	-154	-187	-187	-202	-206
Avustukset	-6 034	-6 220	-6 734	-6 484	-6 889	-7 047
Muut toimintakulut	-984	-1 042	-1 331	-1 331	-1 351	-1 382
Vuokrat	-947	-1 029	-1 316	-1 316	-1 334	-1 364
Muut toimintakulut	-37	-13	-15	-15	-18	-18
Toimintakate	-17 757	-19 646	-22 320	-21 938	-21 986	-22 563
Poistot ja arvonalentumiset	-25	-33	-13	-13	-12	-12
Suunnitelman mukaiset poistot	-25	-33	-13	-13	-12	-12
Tilikauden tulos	-17 782	-19 678	-22 332	-21 951	-21 998	-22 574

3.5.3 Perusopetus-tulosalue

Palvelun perustelut - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille	<p>Lakisääteisyys Lain mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta (PoL 628/1998).</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Perusopetus on äärimmäisen tärkeä palvelu, jonka aikana oppilaat suorittavat perusopetuksen oppimäärän ja saavat tarvittaessa oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Peruskoulun suorittuaan oppilaat saavat jatko-opintokelpoisuuden ja valmiudet itsenäiseen elämään.</p>
Palvelujen tuottamistapa	Perusopetus tuotetaan kokonaan kunnan omana toimintana. Oulun yliopiston Kajaanin normaalikoulu järjestää 1.–6.-luokkien opetuksen osalle oppilaista.
Vaihtoehtoiset tuottamistavat	Perusopetusta ei voi tuottaa muilla tavoilla. Esiopetuksen kunta voi hankkia myös muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta.
Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	<p>Peruskoulujen oppilasmäärä on alentunut koko 2000-luvun. Oppilasmäärän aleneminen tasaantuu ja alkaa kasvaa vuosina 2012-2015. Normaalikoulun päättyminen vuonna 2013 ja opetuksen siirtyminen kaupungin omaksi toiminnaksi kasvattaa oppilasmääriä kaupungin kouluissa, erityisesti Keskuskoulussa.</p> <p>Oppilaiden syrjäytymisen estäminen tulee hyvän oppimisen ohella olla perusopetuksen keskeisimpiä tavoitteita.</p>

Perustehtävä	Perusopetuksen tulosalue vastaa korkeatasoisen perusopetuksen järjestämisestä ja toteuttamisesta.
Visio 2017	Opetus on laadukasta ja se toteutetaan hyvissä oppimisympäristöissä oppilaiden lähikouluissa.
Riskit 2012–2017	Pätevän henkilöstön saaminen vaikeutuu. Oppimisen tukea tarvitsevien määrä ja opetuksen yksilöllistämisen tarve lisääntyy mm. maahanmuuttajien määrän kasvun vuoksi. Kiinteistöjen peruskorjausten ja uusien investointien viivästyminen aiheuttaa toiminnallisia vaikeuksia sekä henkilöstö- ja omaisuusvahinkoja.
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus Perusopetus toteutetaan perusopetuslain, hyväksytyin opetussuunnitelman sekä valtakunnallisten ja paikallisten ohjeiden mukaisesti yhteistyössä kunnan ja maakunnan toimijoiden kanssa.</p> <p>Opetussuunnitelman uudistamistyö alkaa vuonna 2016.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Perusopetus ja kasvatusta on laadukasta. Resurssit suunnitellaan tarkasti perustehtäviin. Perusopetuksen laatua arvioidaan vuosittain perusopetuslain 21 §:n mukaisesti. Arviointituloksia käytetään opetuksen kehittämisen pohjana.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tilojen käyttöaste on hyvä. Suunnitellut vuosikorjaukset ja investoinnit toteutetaan ajallaan ja huomioiden koulukiinteistöjen erilaiset käyttäjäryhmät.</p>
	<p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Tulosalueella työskentelee hyvinvoiva, osaava ja tuloksia tekevä henkilöstö. Osaamista ylläpidetään jatkuvalla ja suunnitelmallisella täydennyskoulutuksella. Osallistavalla johtamisella lisätään sitoutumista kehittämiseen, aloitteellisuuteen ja vastuunottamiseen. Työpaikkapalaverit ja kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti.</p>
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Perusopetusta yhtenäistetään koko kunnan alueella. Tarpeellinen koulunkäyntiavustajaresurssi arvioidaan ja vahvistetaan koulukohtaisesti. Vakinaistetaan avustajien työsopimuksia. Arvioidaan opetuksen toteutuminen itsearviointina. Oppimistuloksia arvioidaan mm. valtakunnallisten kokeiden avulla. Kaikille peruskoulun päättävälle löytyy 2. asteen koulutuspaikka.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Opetus on laadukasta ja oppimistulokset valtakunnan keskitason yläpuolella. Oppilaiden huoltajat ovat tyytyväisiä Kajaanin perusopetukseen. Kodin ja koulun yhteistyötä tehostetaan mm. sähköisten välineiden avulla.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Toimitaan tiiviissä yhteistyössä erityisesti toimialan muiden tulosalueiden kesken ja moniammatillisessa yhteistyössä maakunnan kanssa. Tilojen käyttö on tehokasta: kouluissa toimii perusopetuksen lisäksi aamu- ja iltapäivätoiminta, oppilaskerhoja ja vapaa-ajan käyttäjiä. Kohdennetaan resurssit tarkasti perustehtäviin ja seurataan talouden toteutuma jatkuvasti.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky</p>

	<p>Osaamista ylläpidetään suunnitelmallisella ja kattavalla täydennyskoulutuksella, jota pyritään järjestämään mahdollisimman paljon omaan maakuntaan yhteistyössä Kainuun muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Osallistavalla johtamisella lisätään henkilöstön sitoutumista työyhteisön jatkuvaan kehittämiseen, aloitteellisuuteen sekä vastuunottamiseen.</p> <p>Tehdään työyhteisön toimivuuskyselyt ja seurataan sairauspoissaoloja Työpaikkapalaverit ja kehittämiskeskustelut toteutetaan säännöllisesti.</p>				
Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Perusopetusta yhtenäistetään koko kunnan alueella ja mahdollisuuksien mukaan maakunnallisesti. Arvioidaan opetuksen toteutuminen itsearviointina. Oppimistuloksia arvioidaan mm. valtakunnallisten kokeiden avulla. Kaikille peruskoulun päättävälle löytyy 2. asteen koulutuspaikka.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Opetus on laadukasta ja oppimistulokset valtakunnan keskitason yläpuolella. Mitataan asiakastyytyväisyys nettikyselyn avulla. Keskuskoulun peruskorjaus valmistuu. Lehtikankaan lähikoulun rakentaminen aloitetaan.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Toimitaan tiiviissä yhteistyössä erityisesti toimialan muiden tulosalueiden kesken ja moniammatillisessa yhteistyössä maakunnan kanssa. Tilojen käyttö on tehokasta: kouluissa toimii perusopetuksen lisäksi aamu- ja iltapäivätoiminta, oppilaskerhoja ja vapaa-ajan käyttäjiä. Kohdennetaan resurssit tarkasti perustehtäviin ja seurataan talouden toteutuma jatkuvasti</p>				
	<p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Osaamista ylläpidetään suunnitelmallisella ja kattavalla täydennyskoulutuksella, jota pyritään järjestämään mahdollisimman paljon omaan kuntaan yhteistyössä Kainuun muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Osallistavalla johtamisella lisätään sitoutumista työyhteisön jatkuvaan kehittämiseen, aloitteellisuuteen sekä vastuunottamiseen.</p> <p>Tehdään työyhteisön toimivuuskyselyt ja seurataan sairauspoissaoloja Työpaikkapalaverit ja kehittämiskeskustelut toteutetaan säännöllisesti.</p>				
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	359,40	350	354	364	364
Oppilaat (syys- ja kevätl:n ka)	3 528	3 457	3 400	3 498	3 622
Asiakastyytyväisyys (1–4) ²	ei mitattu	Ei mitata	>3	Ei mitata	>3
Työyhteisön toimivuus (1–4) ²	Ei mitattu	>3	Ei mitata	>3	Ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1–4) ³	4	4	4	4	4
Opetustuntien lukumäärä	245 974	239 040	235 140	241 920	250430
Opetustunnit/vvt/oppilas	1,82	1,82	1,82	1,82	1,82
Opetusryhmien keskikoko luokilla 1-6	20,4	20,5	19,8	19,8	19,8
Opetusryhmien keskikoko luokilla 7-9	19,3	19,4	19,0	19,0	19,0
Toimintakulut (netto), e/oppilas	7 777	8 051	8 445	8 652	8 578
Toimitilojen määrä, m ² /oppilas	16,4	16,5	16,8	16,8	16,8

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Perusopetus-tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	1 014	928	1 024	1 024	1 048	1 072
Myyntituotot	544	457	657	657	673	688
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	386	383	336	336	344	352
Muut toimintatuotot	84	88	31	31	31	32
Vuokratuotot	51	31	31	31	31	32
Muut toimintatuotot	33	57				
Toimintakulut	-28 453	-28 762	-29 985	-29 736	-31 313	-32 141
Henkilöstökulut	-17 777	-18 379	-19 229	-18 980	-20 333	-20 909
Palkat ja palkkiot	-13 911	-13 934	-14 578	-14 402	-15 590	-16 057
Henkilöstösivukulut	-3 865	-4 444	-4 651	-4 578	-4 743	-4 852
Palvelujen ostot	-6 545	-6 336	-6 609	-6 609	-6 741	-6 896
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-786	-746	-724	-724	-736	-753
Avustukset						
Muut toimintakulut	-3 345	-3 301	-3 424	-3 424	-3 502	-3 583
Vuokrat	-3 301	-3 287	-3 411	-3 411	-3 490	-3 570
Muut toimintakulut	-44	-14	-13	-13	-13	-13
Toimintakate	-27 438	-27 834	-28 961	-28 712	-30 265	-31 069
Poistot ja arvonalentumiset	-144	-166	-165	-165	-110	-36
Suunnitelman mukaiset poistot	-144	-166	-165	-165	-110	-36
Tilikauden tulos	-27 583	-28 000	-29 126	-28 877	-30 375	-31 105

3.5.4 Kulttuurilaitokset -tulosalue

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Lakisääteisyys Kaukametsä Ei lakisääteinen palvelu. Kunnan tehtävänä on tukea, edistää ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa (laki kuntien kulttuuritoiminnasta 728/1992). Opistojen toimintaa säätelevät laki ja asetus vapaasta sivistystyöstä (632/1998 ja 805/1998) sekä laki ja asetus taiteen perusopetuksesta (633/1998 ja 813/1998).</p> <p>Kirjasto Lakisääteinen palvelu. Kunnan tehtävänä on kirjasto- ja tietopalveluiden järjestäminen. Maakuntakirjastona toimii ao. ministeriön määräämä kunnan yleinen kirjasto kunnan suostumuksella (kirjastolaki ja -asetus 904/1998 ja 1078/1998)</p> <p>Kainuun Museo Ei lakisääteinen palvelu. Toimintaa ohjaa museolaki ja -asetus (877/2005 ja 1192/2005)</p> <p>Taidemuseo Ei lakisääteinen palvelu. Toimintaa ohjaa museolaki ja -asetus (877/2005 ja 1192/2005)</p> <p>Viranomaistehtävät Kaukametsä Kaukametsän opisto ja Kainuun musiikkiopisto antavat toiminta-alueellaan opetusta, johon sisältyy oppilasarviointi ja tutkintojen myöntäminen.</p> <p>Kirjasto Maakuntakirjaston tehtäviin kuuluu alueensa tieto- ja kaukopalvelujen tukeminen ja kehittäminen sekä täydennyskoulutuksen järjestäminen.</p> <p>Kainuun Museo Nimettyinä maakuntamuseona museo suojelee kulttuuriperintöä toiminta-alueellaan. Tehtäviin kuuluu myös neuvonta. Museolla on sopimus Museoviraston kanssa yhteistyöstä ja työnjaosta kulttuuriympäristön vaalimisessa.</p> <p>Taidemuseo Antaa alaansa koskevia lausuntoja ja neuvontaa sekä vastaa hallinnassaan olevista kokoelmista.</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Kansalais- ja musiikkiopisto, kirjasto, sekä museot ja kulttuuripalvelut tuottavat kuntalaisille hyvinvointia, mielekkyyttä sekä osaamista lisääviä sivistys- ja kulttuuripalveluja. Elävä, tavoitteellinen ja virkeä kulttuuri- ja opetustoiminta lisäävät alueen vetovoimaa ja tukevat toiminnallaan myös kaupungin elinkeinoelämän kehittymistä.</p>
<p>Palvelujen tuottamistapa</p>	<p>Toteutetaan pääosin kunnan omana tuotantona. Kaupungin kulttuuritoiminnot ovat valtionosuuden piirissä. Tehdään yhteistyötä muiden kuntien ja toimijoiden kanssa.</p>
<p>Vaihtoehtoiset tuottamistavat</p>	<p>Eri toimintoja voidaan tuottaa myös kuntayhtymien, rekisteröityjen yhteisöjen, säätiöiden, yksityisten toimijoiden tai ostopalvelujen toteuttamana.</p>
<p>Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset</p>	<p>Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset edellyttävät nopeaa toiminnallista ja rakenteellista reagointia myös kesken suunnitelmakauden. Matkailu on kasvava elinkeino ja vapaa-ajanviettotapa, jota monipuolisilla kulttuuripalveluilla voidaan tukea. Kulttuuri- ja taidekasvatuksen merkitys kasvaa kaikissa ikäryhmissä.</p>

	Kulttuuri- ja sivistyspalvelujen merkitys korostuu, kun arvioidaan alueiden veto-voimaisuutta asuin- ja opiskelupaikkana.
Perustehtävä	Kansalais- ja musiikkiopisto-opetuksen, museo-, kirjasto- ja kulttuuripalvelujen järjestäminen, toteuttaminen ja edistäminen.
Visio 2017	Kulttuurilaitokset tarjoavat arvostettuja, monipuolisia ja helposti saavutettavia palveluja, jotka ylläpitävät kaupungin mainetta maakunnan keskeisenä kulttuuri- ja matkailukaupunkina.
Riskit 2012–2017	Henkilöstöressurssin väheneminen ja ikääntyminen vaikuttavat jaksamiseen. Varahenkilöjärjestelmän muodostaminen epäonnistuu. Kiinteistöjen huono kunto aiheuttaa henkilö- ja omaisuusvahinkoja. Yleisen kustannustason kasvu vaarantaa palvelujen määrän ja laadun. Odotukset palveluiden kehittämiseksi ja toimintaresurssit ovat ristiriidassa toisiinsa. Mahdolliset säästötoimet vähentävät valtionosuuksia.
Strategiset tavoitteet 2012–2017	Palvelun vaikuttavuus Toteuttamalla kulttuuristrategiaa kulttuuripalvelut tukevat kuntalaisten hyvinvointia sekä Kajaanin kehittymistä elinvoimaiseksi maakuntakeskukseksi ja houkuttelevaksi opiskelu-, asuin-, yritys- ja matkailuympäristöksi. Syvennetään kulttuuri- ja taidekasvatusta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Palveluista kerätään järjestelmällisesti palautetta, jota analysoidaan ja käytetään kehittämisen pohjana. Monipuoliset kulttuuripalvelut ovat haluttuja ja positiivisesti tunnettuja. Henkilöstö on ammattitaitoista ja palveluhenkistä. Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Noudatetaan talouden sopeuttamisohjelmaa ja kehitetään henkilöstösuunnitelmaa vastaamaan taloudellisia ja toiminnallisia tarpeita. Kehitetään kulttuuritoimijoiden yhteistyötä ja näkyvyyttä lisätään yhteismarkkinoinnilla. Tilojen käyttöastetta parannetaan kehittämällä yhteistyötä. Henkilöstön aikaansaannoskyky Motivoituneen henkilöstön osaamista ylläpidetään suunnitelmallisella koulutuksella. Osallistavalla johtamisella lisätään henkilöstön sitoutumista työyhteisön kehittämiseen, aloitteellisuuteen sekä vastuunottamiseen. Työpaikkapalaverit ja kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti.
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	Palvelun vaikuttavuus Toteutetaan kulttuuristrategiaa vuoden 2012 esitettyjen toimenpiteiden osalta. Mittarit: Seurataan kulttuuristrategian toteutumista Syvennetään kulttuuri- ja taidekasvatusta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Mittarit: Kulttuurikasvatukseen osallistuneiden määrä Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Laaditaan kaikille kulttuurintulosalueen toimijoille asiakaspalautekyselyt ja kerätään niiden avulla tietoa palveluista. Mittarit: Asiakaspalaute Järjestetään kulttuuritilaisuuksia, jotka vastaavat mahdollisimman monipuolisesti kuntalaisten tarpeita ja odotuksia. Mittarit: Kävijämäärät, asiakaspalaute Kehitetään mediayhteistyötä ja sitä kautta kulttuuritoimijoiden positiivista näky-

	<p>vyyttä. Mittarit: kävijämäärät, asiakaspalaute Ohjataan henkilöstöä oman ammattitaidon kehittämiseen sekä palveluhenkisyteen. Mittarit: Työyhteisön toimivuuskyselyn tulokset ja asiakaspalaute</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Noudatetaan talouden sopeuttamishjelmaa ja kehitetään henkilöstösuunnitelmaa kulttuurin tukipalveluitten osalta vastaamaan taloudellisia ja toiminnallisia tarpeita. Mittarit: Sopeuttamishjelman toteuttaminen, htv2-luvun seuranta</p> <p>Jatketaan yhteismarkkinointia ja kehitetään Internet-näkyvyyttä osallistumalla kaupungin kotisivujen uudistamiseen kulttuurilaitosten osalta. Mittarit: Yhteismarkkinointiin käytetyt resurssit, kulttuurin tulosalueen näkyvyyden arviointi kaupungin kotisivuilla Lisätään kävijämääriä taidelaitoksissa kehittämällä kulttuuripolkuhanketta eteenpäin. Mittarit: Kävijämäärät, yksikkökohtaiset mittarit</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Motivoituneen henkilöstön osaamista ylläpidetään suunnitelmallisella koulutuksella. Mittarit: koulutuspäivien määrä ja siihen käytetty taloudellinen resurssi</p> <p>Työpaikkapalaverit ja kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti. Mittarit: Kehityskeskusteluitten ja työpaikkapalavereitten toteuma.</p>
<p>Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Toteutetaan kulttuuristrategiaa vuoden 2013–14 esitettyjen toimenpiteiden osalta. Mittarit: Seurataan kulttuuristrategian toteutumista</p> <p>Jatketaan kulttuuri- ja taidekasvatuksen syventämistä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Mittarit: Kulttuurikasvatukseen osallistuneiden määrä</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Palveluista kerätään järjestelmällisesti palautetta, jota analysoidaan ja käytetään kehittämisen pohjana. Mittarit: Asiakaspalaute</p> <p>Henkilöstö on ammattitaitoista ja palveluhenkistä. Mittarit: Työyhteisön toimivuuskyselyn tulokset ja asiakaspalaute</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Kulttuurin tukipalvelut hoidetaan keskitetysti Mittarit: htv2-luvun seuranta</p> <p>Yhteismarkkinointia jatketaan. Mittarit: Yhteismarkkinointiin käytetyt resurssit</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Motivoituneen henkilöstön osaamista ylläpidetään suunnitelmallisella koulutuksella. Mittarit: Koulutuspäivien määrä ja siihen käytetty taloudellinen resurssi Työpaikkapalaverit ja kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti. Mittarit: Kehityskeskusteluitten ja työpaikkapalavereitten toteuma.</p>

Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹ , josta	153,49	111,6	112,7	111,7	111,7
- Kaukametsä	103,79	61,0	62,4	62,4	62,4
- Kirjasto	34,12	34,3	34	33	32
- Kainuun Museo	9,90	10,3	10,3	10,3	10,3
- Taidemuseo	5,68	6,0	6,0	5,0	5,0
Asiakastyytyväisyys					
- Kaukametsän opisto (1-5)	4,03	4,05	4,07	4,09	4,10
- Kainuun musiikkiopisto (1-4)	3,33	ei mitata	3,33	ei mitata	3,33
- Kirjasto (1-5)	3,60	ei mitata	3,60	ei mitata	3,60
- Kainuun Museo (1-4)	3,46	>3,4	>3,4	>3,4	>3,4
- Taidemuseo (1-4)	3,8	3,3	3,3	3,3	3,3
Työyhteisön toimivuus (1-4) ²	ei mitattu	käyttösuunnitelmassa	ei mitata	käyttösuunnitelmassa	ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1-4)	4	4	4	4	4
Kirjasto					
Aukiolotunnit/vuosi	12 646	10 700	10 300	10 300	10 300
Kirjastoautopysäkkejä	91	92	92	92	92
Lainaaaja	16 193	16 500	16 500	16 500	16 500
Fyysiset käynnit	355 239	370 000	360 000	360 000	360 000
Verkkokäynnit	106 174	110 000	115 000	115 000	115 000
Kokonaislainaus josta kirjallainaus	799 715 612 045	860 000 650 000	810 000 630 000	810 000 630 000	810 000 630 000
Aineistolainat/asukas	23	22	21	21	21
Kaukametsän opisto					
Opetustunnit	20 777	21 400	21 400	21 400	21 400
Kursseja	572	584	584	584	584
Opiskelijamäärä	3 599	3 600	3 600	3 600	3 600
Kurssilaisten määrä	7 771	7 744	7 744	7 744	7 744
Musiikkiopisto					
Opetustunnit	24 208	24 162	24 223	24 223	24 223
Opiskelijamäärä	1 222	1 220	1 100	1 100	1 100
Kongressikeskus					
Tilaisuuksien määrä	402	450	450	450	450
Kävijöiden määrä	58 099	60 000	60 000	60 000	60 000
Käyttötunnit	2 136	3 000	3 000	3 000	3 000

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat.

Kaukametsän opiston ja musiikkiopiston tuntiopetus on muutettu htv:ksi seuraavasti: htv = 874 tuntia/vuosi

Kulttuurilaitokset-tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	1 600	1 421	1 456	1 456	1 489	1 523
Myyntituotot	165	154	165	165	168	172
Maksutuotot	696	631	674	674	689	705
Tuet ja avustukset	231	178	204	204	209	214
Muut toimintatuotot	510	457	413	413	422	432
Vuokratuotot	111	112	117	117	119	122
Muut toimintatuotot	398	345	296	296	303	310
Toimintakulut	-7 546	-7 958	-8 067	-8 052	-8 319	-8 540
Henkilöstökulut	-4 705	-5 199	-5 220	-5 205	-5 431	-5 585
Palkat ja palkkiot	-3 647	-3 734	-3 839	-3 839	-4 017	-4 139
Henkilöstösivukulut	-1 058	-1 466	-1 382	-1 367	-1 413	-1 446
Palvelujen ostot	-981	-843	-932	-932	-954	-976
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-350	-342	-357	-357	-362	-370
Avustukset	-36	-24	-21	-21	-21	-22
Muut toimintakulut	-1 516	-1 550	-1 536	-1 536	-1 552	-1 588
Vuokrat	-1 476	-1 494	-1 491	-1 491	-1 506	-1 540
Muut toimintakulut	-40	-57	-46	-46	-47	-48
Toimintakate	-5 945	-6 538	-6 611	-6 596	-6 830	-7 016
Poistot ja arvonalentumiset	-40	-48	-76	-75	-106	-138
Suunnitelman mukaiset poistot	-40	-48	-76	-75	-106	-138
Tilikauden tulos	-5 985	-6 585	-6 687	-6 671	-6 936	-7 154

3.5.5 Liikunta- ja nuorisopalvelut tulosalue

Palvelun perustelut - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille	<p>Lakisääteisyys Nuorisotyö on nuorten kansalaistoimintaa, joka edistää nuorten kasvua ja kansalaisvalmiuksia. Nuorisolain (72/2006) mukaan kunnalle myönnetään valtionosuutta nuorisotyöhön ja nuorisotoiminnan käyttökustannuksiin. Nuorisotyöllä parannetaan nuorten kasvu- ja elinoloja ja edistetään nuorten aktiivista kansalaisuutta.</p> <p>Kunnan tehtävänä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle. Kunnille on säädetty yleinen velvollisuus huolehtia liikuntapalveluista. Vastuu liikuntatoimen yleisestä johdosta, kehittämisestä ja yhteensovittamisesta on paikallistason kunnilla. Valtionosuus toimintaan myönnetään asukaslukuperusteisesti. Liikuntalaki 1054/98</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Nuorisotyö tukee nuorten kasvua, kansalaisvalmiuksia ja hyvinvointia kodin ja koulun rinnalla sekä ennalta ehkäisee ja vähentää eriarvoisuuden kasvamista nuorten keskuudessa.</p> <p>Kaupunki luo edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallisesti ja alueellisesti yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottamalla huomioon myös erityisryhmät. Liikunnalla on myönteisiä vaikutuksia asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistämiseen.</p>
Palvelujen tuottamistapa	Nuorisotyö tuotetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa: oma toimiala, järjestöt ja vapaaehtoiset. Liikuntapalvelut tuotetaan kaupungin omana toimintana yhteistyössä liikunta- ja muiden järjestöjen sekä yksityisten yritysten kanssa.

Vaihtoehtoiset tuottamistavat	Palvelut voidaan tuottaa ostopalveluina ja kumppanuussopimuksilla järjestöiltä ja muilta yhteisöiltä ja yrityksiltä sekä tukemalla ja kouluttamalla vertaisohjaajia.
Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	<p>Nuorisotyöhön vaikuttavat ikäluokkien pieneneminen, poismuutto, yksilökohtaisten ongelmien kasautuminen ja päihdemyönteisten asenteiden kasvu. Ennalta ehkäisevään työhön panostetaan ja työn vaikuttavuutta lisätään työmuotoja kehittämällä. Työn painopiste on nuorten sosiaalisessa vahvistamisessa ja hyvinvoinnin edistämisessä.</p> <p>Liikkumattomuus, ylipaino, ikärakenteen muutos ja monet muut tekijät lisäävät kunnan liikuntaviranomaisten tehtäviä. Keskeisimmät muutokset liittyvät väestön ikääntymiseen. Ikääntymiseen liittyy väestön työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen liittyvät haasteet. Kansalaistoiminnan elinvoimaisuudesta huolehtiminen on entistä tärkeämpää kuntien kireässä taloustilanteessa. Liikunnan määrä ja liikuntapalvelujen käyttö lisääntyvät aina työttömyyden ja taloustaantumisen aikana. Liikunta-, kansanterveys- ja muiden järjestöjen vapaaehtoistyö on merkittävä voimavara ja sen avulla liikuntapalveluja voidaan tuottaa edullisesti.</p>
Perustehtävä	<p>Tulosalue vastaa nuorisotyön palveluiden tuottamisesta ja kehittämisestä.</p> <p>Liikuntapalveluiden osalta tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallisesti ja alueellisesti yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät</p>
Visio 2017	Liikunta- ja nuorisotyö on oman alansa arvostettu ja aktiivinen toimija. Hyvä ja helposti saavutettava kajaanilainen liikuntaympäristö mahdollistaa eri väestöryhmien tasapuolisen osallistumisen ja on merkittävä vetovoimatekijä. Vuositaitain laadittavalla hyvinvointikertomuksella seurataan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen prosessien toteutumista.
Riskit 2012–2017	<p>Osaamisvaatimukset kasvavat lasten ja nuorten ongelmien kasautuessa ja monikulttuuristen ryhmien kasvaessa, minkä vuoksi jaksaminen ja työhyvinvointi on tunnistettava riskitekijäksi.</p> <p>Eläköitymiseen liittyvät henkilöstön saatavuuteen ja osaamiseen liittyvät riskit pyritään hallitsemaan ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla.</p> <p>Toiminnallisesti perusteltujen ulkopuolisten hankerahoitusten käyttö estyy, kun ei pystytä taloustilanteen vuoksi osoittamaan tarvittavaa omarahoitusosuutta.</p> <p>Työturvallisuus asiakastyössä.</p>
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus Nuorille varataan mahdollisuus osallistua paikallisesti ja alueellisesti nuoria koskevaan päätöksentekoon.</p> <p>Etsivän nuorisotyön ja monialaisen ohjaus- ja palveluverkoston toiminta vaikiintuu.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Monipuoliset liikunta- ja nuorisopalvelut ovat asukkaiden saatavilla koko elämänsä ajan.</p> <p>Palveluista kerätään asiakaspalautetta, jota käytetään palvelujen kehittämisen pohjana</p>

	<p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Palvelujen tuottaminen ja kehittäminen perustuu hyvään yhteistyöhön kaupungin tulosyksiköiden, kansalaissektorin, maakunta –kuntayhtymän ja eri oppilaitosten kanssa.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Osaamista pidetään yllä henkilöstön suunnitelmallisella jatko – ja täydennyskoulutuksella.</p> <p>Työpaikkalaverit ja kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti</p>
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Etsivän nuorisotyön ja monialaisen ohjaus- ja palveluverkoston toiminnan vakiintuminen osaksi nuorisotyön arkipäivää.</p> <p>Ikäihmisten 70+ liikuntapassin käytön seuraaminen.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Asiakastytyväisyys ja asiakkaiden määrä.</p> <p>Nettisivujen kehittäminen kaupungin liikuntapalveluista tiedottamisessa.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tilojen käytön lisääminen yhteistyössä perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja kulttuurin toimijoiden kanssa.</p> <p>Lisätään yhteistyötä maakunnan, seurojen ja järjestöjen sekä kaupungin omien toimijoiden kanssa.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Osaamista pidetään yllä suunnitelmallisella täydennys- ja jatkokoulutuksella.</p> <p>Työpaikkalaverit ja kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti</p>
Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Etsivän nuorisotyön vakiinnuttaminen osaksi nuorisotyön arkipäivää.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Asiakastytyväisyys ja asiakkaiden määrä.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tilojen käytön lisääminen yhteistyössä perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja kulttuurin toimijoiden kanssa.</p> <p>Lisätään yhteistyötä maakunnan, seurojen ja järjestöjen sekä kaupungin omien toimijoiden kanssa.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Osaamista pidetään yllä suunnitelmallisella täydennys- ja jatkokoulutuksella.</p> <p>Työpaikkalaverit ja kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti.</p>

Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	12,68	9,98	11,3	10,3	10,3
Asiakastytyväisyys (1-4) ²	..	>3,3	ei mitata	>3,3	ei mitata
Työyhteisön toimivuus (1-4) ²	ei mitattu	>3,3	ei mitata	>3,3	ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1-4) ³	..	4	4	4	4
Nuorisotilat, kpl	6	6	6	6	6
Nuorisotilat, m2	1509	1509	1509	1509	1509
Kävijämäärät tilaisuuksissa	65900	64000	64000	64000	64000
josta nuorisotiloissa	51250	59000	59000	59000	59000
Liikuntapalvelut					
Ohjatun toiminnan käyntikerrat	9552	10500	10500	10500	10500
Liikunta-avustukset, €/asukas	3,94	3,02	3,01	3,00	3,00

¹HTV2 = palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Liikunta- ja nuorisopalvelut -tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	124	19	77	77	79	81
Myyntituotot	5	2				
Maksutuotot	14	10	10	10	10	10
Tuet ja avustukset	102	5	65	65	67	68
Muut toimintatuotot	3	2	2	2	2	2
Vuokratuotot	1	2	2	2	2	2
Muut toimintatuotot	2					
Toimintakulut	-1 164	-964	-1 089	-1 089	-1 066	-1 091
Henkilöstökulut	-581	-422	-510	-510	-520	-533
Palkat ja palkkiot	-482	-343	-388	-388	-396	-406
Henkilöstösivukulut	-99	-79	-122	-122	-124	-127
Palvelujen ostot	-170	-155	-168	-168	-172	-176
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-52	-45	-48	-48	-49	-50
Avustukset	-174	-135	-135	-135	-92	-94
Muut toimintakulut	-187	-207	-227	-227	-233	-238
Vuokrat	-177	-153	-168	-168	-172	-176
Muut toimintakulut	-10	-54	-60	-60	-61	-62
Toimintakate	-1 040	-945	-1 012	-1 012	-987	-1 011
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-1 040	-945	-1 012	-1 012	-987	-1 011

3.6 Ympäristötekniinen toimiala

Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	Kajaanin seudulle muodostetaan yksi kunta. Palvelualue ja asiakasmäärä kasvavat. Sähköistä asiointia on kehitettävä ja paikkatietojärjestelmää laajennettava. Palvelutuotannossa on siirryttävä liikelaitosmaiseen toimintaan.
Perustehtävä	Vastaa yhdyskuntasuunnittelulla ja viranomaistoiminnalla osaltaan kaupungin kehittämisestä kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Huolehtii katu- ja muiden yleisten alueiden sekä kiinteän ja muun yhteisen omaisuuden ylläpidosta sekä niiden taloudellisen ja kulttuurihistoriallisen arvon säilymisestä.
Visio 2017	Kajaani on turvallinen, terveellinen ja viihtyisä. Ympäristötekniisen toimialan palvelualueena on Kajaanin seutu.
Riskit 2012–2017	Työntekijöiden ikärakennemuutosta sekä toimintaympäristön muutosta ja toimintatapojen muutosta ei hallita.
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus Kajaania kehitetään tiiviinä maakuntakeskuksena. Kajaanin tonttitarjonta on houkutteleva. Yhteistyö Renforsin Rannan yritysalueen kanssa toimii hyvin.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Kajaanissa kehitetään sähköistä asiointia. Kajaanin kaupungilla on käytössä toimiva sähköinen palautejärjestelmä.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Toimialan tekninen palvelutuotanto on tehokasta ja liikelaitosmaista. Toimialan tuottamat suunnitellut tuotteet tuotetaan nykyistä tiiviimmässä toimialan sisäisessä yhteistoiminnassa. Yleissuunnitteluun panostetaan.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Onnistutaan uusien työntekijöiden rekrytoinnissa ja perehdyttämisessä. Vanhenevan työntekijäjoukon ikäjohtamisessa tavoitteena on vähäiset sairauslomat ja arvokas eläköityminen</p>
Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	Htv säästö 3,2 htv vuonna 2012, 2,4 htv vuonna 2013 ja 2,5 htv vuonna 2014. Mittauspalvelut tuloksikkoo lakkautetaan vuoden 2012 alussa. Osoitteessa Varastokatu 7 sijaitseva tukikohtarakennus myydään vuonna 2012.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	Tavoite: Johtamis- ja osallistumisjärjestelmä toimii. Mittarit: Johtoryhmät ja toimialan kehittämisryhmä kokoontuvat säännöllisesti. Kehityskeskustelut on käyty sataprosenttisesti. Työpaikkakokoukset on pidetty säännöllisesti. Talousarvion toteutumista seurataan ympäristötekniisen lautakunnan kokouksissa kuukausittain
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Keskustajaaman yleiskaavatyö etenee luonnosvaiheeseen. Parempi kaupunkikeskusta projektissa suunnitellaan ja rakennetaan jokirantapuisto välillä Ämmäkoski–Koivukoski. Ns. Siimeksen pientaloalueen asemakaavan muutos tuodaan valtuustokäsittelyyn. Petäisenrannan kunnallistekniikkaa rakennetaan. Petäisenrannan tonttien markkinointiin panostetaan.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Sähköinen palautejärjestelmä otetaan käyttöön. Panostetaan palvelutuotannon laatuun.</p>

	<p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Selvitetään kunnallistekniikan liikelaitoksen perustamisedellytykset. Selvitetään toimialan suunnittelun, rakennuttamisen, kilpailuttamisen ja omistajaroolin organisoiminen. Valmistaudutaan tilapalvelujen liikelaitostamiseen.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Tehdään seuraavat henkilöstörekrytoinnit: Ympäristö ja maankäyttö -tulosalueelle: kaavoitusarkkitehti maankäyttöpalvelut-tulosyksikköön LVI-tarkastaja rakennusvalvonta-tulosyksikköön Kunnallistekniikka-tulosalueelle: kunnallistekniikan suunnittelija</p>				
Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Keskustaajaman osayleiskaava valmistuu. Tilapalvelut liikelaitostetaan. Uusi maankäyttöpoliittinen ohjelma laaditaan. Matkakeskuksen asemakaava laaditaan Kauppatorin asemakaava muutetaan liittyen Parempi kaupunkikeskusta hankkeeseen.</p>				
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	185,59	182,68	174,20	171,87	171,00
Asiakastyytyväisyys (1–4) ²	ei mitattu	3	3	3	3
Työyhteisön toimivuus (1–4) ²	ei mitattu	3	ei mitata	3	ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1–4) ³	3	4	4	4	4

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Ympäristötekniinen toimiala

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	22 093	22 379	22 162	22 202	22 528	22 821
Myyntituotot	3 336	3 440	3 204	3 204	3 257	3 299
Maksutuotot	1 046	1 038	1 131	1 131	1 149	1 164
Tuet ja avustukset	221	111	123	163	125	127
Muut toimintatuotot	17 491	17 790	17 705	17 705	17 997	18 231
Vuokratuotot	16 995	17 520	17 424	17 424	17 711	17 941
Muut toimintatuotot	495	270	281	281	286	289
Toimintakulut	-22 752	-24 058	-24 027	-23 901	-24 685	-24 938
Henkilöstökulut	-7 732	-9 031	-8 339	-8 313	-8 997	-9 250
Palkat ja palkkiot	-5 509	-6 272	-5 757	-5 757	-6 351	-6 538
Henkilöstösivukulut	-2 224	-2 759	-2 582	-2 556	-2 646	-2 712
Palvelujen ostot	-5 249	-5 072	-5 377	-5 317	-5 377	-5 377
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 332	-5 568	-5 737	-5 697	-5 737	-5 737
Avustukset	-274	-370	-370	-370	-370	-370
Muut toimintakulut	-4 164	-4 018	-4 205	-4 205	-4 205	-4 205
Vuokrat	-3 895	-3 808	-4 026	-4 026	-4 026	-4 026
Muut toimintakulut	-269	-210	-178	-178	-178	-178
Toimintakate	-660	-1 679	-1 865	-1 699	-2 157	-2 117
Poistot ja arvonalentumiset	-7 349	-7 558	-7 747	-7 733	-8 175	-8 508
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 295	-7 558	-7 747	-7 733	-8 175	-8 508
Tilikauden tulos	-8 009	-9 237	-9 612	-9 432	-10 332	-10 625

3.6.1 Tekninen hallinto -tulosalue

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Lakisääteisyys Ympäristöteknisen lautakunnan toiminta perustuu valtuuston hyväksymään johtosääntöön. Lupajaoston toiminta perustuu em. johtosäännön lisäksi erityislainsäädäntöön.</p> <p>Viranomaistehtävät Rakennuslautakunnan, ympäristölautakunnan ja tielautakunnan tehtävät.</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Ympäristötekninen lautakunta: demokratiahyödyt, asiantuntijalautakunta. Lupajaosto: lakisääteinen lautakunta, myöntää mm. yhdyskuntarakentamiseen liittyvät luvat.</p>
<p>Palvelujen tuottamistapa</p>	<p>Vuodesta 2005 alkaen toimialalla ei ole ollut päätoimista toimialajohtajaa. Toimialajohtajuus on hoidettu yhden tulosaluejohtajan oman toimen ohessa. Vuonna 2011 on valittu päätoiminen toimialajohtaja, joka toimii samalla yhden tulosalueen johtajana. Toimialalla ei ole omaa esikuntaa tai muuta hallintoa. Talous-, henkilöstö- ja sihteeripalvelut ostetaan keskushallinnolta ja maakuntahallinnolta.</p>
<p>Vaihtoehtoiset tuottamistavat</p>	<p>Ympäristötekninen lautakunta voidaan korvata siten, että päätökset tehdään suoraan kaupunginhallituksessa. Näin syntyvät säästöt olisivat noin 15 000 euroa vuodessa. Avustuksista voidaan luopua. Tällöin kaupungille koituisi muita kustannuksia, joiden suuruus on ennen luopumispäätöstä selvittävää.</p>
<p>Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset</p>	<p>Kajaanin seudun kuntarakenne muuttuu ja lautakunnan ja lupajaoksen toiminta-alue laajenee.</p>
<p>Perustehtävä</p>	<p>Edistää tuottamallaan yhdyskuntateknisillä palveluilla Kajaanin toimivuutta, turvallisuutta ja viihtyisyyttä kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti. Edistää toiminnallaan kuntalaisten osallistumisoikeuksia. Huolehtii toimialansa toiminnan, talouden ja työyhteisön kehittämisestä, asettaa niihin liittyviä tavoitteita ja seuraa toiminnan tuloksia sekä ohjaa ja valvoo toimialansa suunnitellua ja toteutusta. Valmisteleo toimialallaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi kuuluvat asiat sekä huolehtii päätösten täytäntöönpanosta. Huolehtii kaavoituksesta, kaupungin maa- ja vesiomaisuudesta, kartasto- ja mittausoimesta, rakennusvalvonnasta ja ympäristönsuojelusta, kaupungin toimitiloista, kiinteistöistä ja rakennuksista sekä kunnallistekniikasta</p>
<p>Visio 2017</p>	<p>Toimialueena on Kajaanin seutu.</p>
<p>Riskit 2012–2017</p>	<p>Tulevaa kuntarakennemuutosta ei hallita.</p>
<p>Strategiset tavoitteet 2012–2017</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Kajaani tukee tuloksellisesti vesihuollon rakennushankkeita. Kajaanissa toimii tarpeeseen nähden riittävä joukkoliikenne.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Lautakunta valvoo toimialan palvelutuotannon laatua ja määrää kuukausittain.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Talousarvion toteutumista seurataan kuukausittain.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Lautakunnan ja lupajaoston jäsenet osallistuvat aktiivisesti kokouksiin. Jos jäsen on estynyt, hän siirtää osallistumisvelvollisuuden varajäsenelleen.</p>

<p>Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Kajaani tukee tuloksellisesti vesihuollon rakennushankkeita. Kajaanissa toimii tarpeeseen nähden riittävä joukkoliikenne.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Lautakunta valvoo toimialan palvelutuotannon laatua ja määrää kuukausittain</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Talousarvion toteutumista seurataan kuukausittain</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Lautakunnan ja lupajaoston jäsenet osallistuvat aktiivisesti kokouksiin. Jos jäsen on estynyt, hän siirtää osallistumisvelvollisuuden varajäsenelleen</p>
<p>Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus ks. edellä</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys ks. edellä</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus ks. edellä</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky ks. edellä</p>

Tekninen hallinto -tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	186	92	120	160	122	124
Myyntituotot						
Maksutuotot	1	2				
Tuet ja avustukset	185	90	120	160	122	124
Toimintakulut	-686	-769	-806	-806	-807	-808
Henkilöstökulut	-51	-66	-45	-45	-46	-47
Palkat ja palkkiot	-14	-9	-10	-10	-10	-11
Henkilöstösivukulut	-38	-57	-35	-35	-36	-37
Palvelujen ostot	-474	-452	-509	-509	-509	-509
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-0	-1	-1	-1	-1
Avustukset	-160	-250	-250	-250	-250	-250
Muut toimintakulut	-1	-1	-1	-1	-1	-1
Vuokrat	-1		-1	-1	-1	-1
Muut toimintakulut	-1	-1	-1	-1	-1	-1
Toimintakate	-501	-677	-686	-646	-685	-685
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-501	-677	-686	-646	-685	-685

Teklan sosiaalikustannukset

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	1	784				
Myyntituotot		784				
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	1					
Toimintakulut	-1	-784				
Henkilöstökulut	-1	-784				
Palkat ja palkkiot	81	-570	52	52	53	54
Henkilöstösivukulut	-82	-214	-52	-52	-53	-54
Toimintakate						
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0

Vuoden 2011 budjetissa on tulosalueelle budjetoitu toimintatuottoja saman verran kuin toimintakuluja. Tilinpäätöksessä 2010 kirjaukset on tehty menonoikaisuna, mikä menettelytapa on kirjanpitolain hengen mukainen.

Vuoden 2012 budjettiin ei tehdä tuloarviota, vaan jaksotetut palkat ja niistä syntyvät sivukulut tasataan tuntipalkkojen ja niistä syntyvien sivukulujen kesken.

Jaksotettujen palkkojen ja tuntipalkkojen määrärahat kumoavat toinen toisensa, jolloin lopputulos on 0 €.

3.6.2 Ympäristö- ja maankäyttö -tulosalue

Palvelun perustelut - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille	Lakisääteisyys Tulosalueen palvelut ovat pääsääntöisesti lakisääteisiä viranomaispalveluja tai omistajapalveluja sekä niihin liittyviä tukipalveluja. Viranomaistehtävät Maankäyttö- ja rakennuslainsäädännössä, ympäristölainsäädännössä, maakaareissa, kiinteistönmuodostamislaisissa ja kaavoitusmittausasetuksessa mainitut viranomaistehtävät. Hyöty tai arvo kuntalaisille Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö.
Palvelujen tuottamistapa	Viranomaistehtävät tehdään omana työnä, osa tukipalveluista ostetaan.
Vaihtoehtoiset tuottamistavat	Viranomaistehtävät voidaan tuottaa myös kuntayhtymässä tai toisen kunnan kanssa. Omistajapalvelujen tukipalvelut voidaan ostaa.
Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	Toiminta-alue laajenee kuntaliitosten vuoksi. Sähköistä asiointia on kehitettävä ja paikkatietojärjestelmää laajennettava.
Perustehtävä	Ohjaa ja sovittaa yhteen maankäytön muutoshankkeita kaavoituksella, selvityksillä, suunnitelmilla, lupa-asioiden valmistelulla ja käsittelyllä sekä toteuttamalla hyväksytyä maankäyttöpoliittista ohjelmaa. Tuottaa kysynnän mukaisia ja hinnaltaan kilpailukykyisiä tontti-, paikkatietopalveluja. Hoitaa kaupungin maa- ja metsäomaisuutta pitkällä aikavälillä kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Vastaa rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hoitamisesta.

Visio 2017	Tulosalueen palvelualueena on Kajaanin seutu.
Riskit 2012–2017	Työntekijöiden ikärakennemuutosta sekä toimintaympäristön muutosta ja toimintatapojen muutosta ei hallita.
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus Kajaanina kehitetään tiiviinä maakuntakeskuksena. Kajaanin tonttitarjonta on houkutteleva.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Kehitetään sähköisiä palveluja. Kajaanin kaupunki on toteuttanut lain paikkatietoinfrastruktuurista annetut rajapintavelvoitteet ja tuottaa paikkatiedot yleisille rajapinnoille sekä katselamista että lataamista varten.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Mittauspalvelujen fuusiointi tulosalueen sisällä onnistuu. osallistutaan toimialan uudelleen organisointiselvitykseen.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Tehdään seuraavat henkilöstörekrytoinnit 2012 kaavoitusarkkitehti ja LVI-tarkastaja 2013 kaavasuunnittelija 2014 kiinteistöinsinööri 2015 metsätalouden asiantuntija 2016 kartoittaja 2017 kartoittaja</p>
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Keskustaajaman osayleiskaava etenee luonnosvaiheeseen. Siimeksen pientaloalueen asemakaava tuodaan valtuustokäsittelyyn. Muuten toteutetaan hyväksytyä kaavoitusohjelmaa.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Sähköinen palautejärjestelmä ja uusi tonttipörssi otetaan käyttöön.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Mittauspalvelujen fuusiosta johtuvat uudet toimenkuvat ja niihin liittyvät koulutussuunnitelmat laaditaan.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Tehdään seuraava rekrytointi: 2012 kaavoitusarkkitehti ja rakennustarkastaja</p>
Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Keskustaajaman osayleiskaava valmistuu. Laaditaan uusi maankäyttöpoliittinen ohjelma. Tonttien luovutus Kangasmaaston alueelta alkaa.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Sähköistä palautejärjestelmää kehitetään.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Käynnistetään käytännön toimet toiminnan laajenemisesta Kajaanin seudulle.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Tehdään seuraavat rekrytoinnit:</p>

Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV ¹	34,56	33,9	30,4	29,4	28,8
Asiakastytyväisyys (1-4) ²	3	3	3	3	3
Työyhteisön toimivuus (1-4) ²	ei mitattu	3	ei mitata	3	ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1-4) ³					

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Ympäristö ja maankäyttö -tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	3 996	3 533	3 445	3 445	3 502	3 547
Myyntituotot	1 204	915	707	707	719	728
Maksutuotot	398	380	418	418	425	430
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot	2 394	2 238	2 320	2 320	2 358	2 389
Vuokratuotot	2 001	2 000	2 080	2 080	2 114	2 142
Muut toimintatuotot	394	238	240	240	244	247
Toimintakulut	-2 649	-2 569	-2 453	-2 453	-2 765	-2 828
Henkilöstökulut	-1 796	-1 842	-1 798	-1 798	-2 110	-2 173
Palkat ja palkkiot	-1 369	-1 379	-1 300	-1 300	-1 600	-1 650
Henkilöstösivukulut	-427	-462	-498	-498	-511	-523
Palvelujen ostot	-658	-526	-479	-479	-479	-479
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-74	-65	-54	-54	-54	-54
Muut toimintakulut	-122	-136	-121	-121	-121	-121
Vuokrat	-102	-127	-112	-112	-112	-112
Muut toimintakulut	-20	-10	-10	-10	-10	-10
Toimintakate	1 347	964	992	992	737	720
Poistot ja arvonalentumiset	-49	-42	-45	-45	-40	-36
Suunnitelman mukaiset poistot	-49	-42	-45	-45	-40	-36
Tilikauden tulos	1 298	922	948	948	697	684

3.6.3 Kunnallistekniikka -tulosalue

Palvelun perustelut - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille	<p>Lakisääteisyys Ei lakisääteinen, mutta toiminta sisältää lakisääteisiä tehtäviä.</p> <p>Viranomaistehtävät Tulosalueen johtaja hyväksyy kunnallistekniset suunnitelmat ja tekee kadun- pitopäätökset. Maakäyttö- ja rakennuslaki 1999/§ 86.</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Huolehtii ja vastaa kunnallisteknistien verkostojen, liikenneväylien, puistojen ja urheilu- ja ulkoilualueiden suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossa- ja ylläpi- dosta. Avustaa ja pitää kunnossa erillispäätöksin yksityisteitä. Luo tuottamil- laan palveluilla kaupunkilaisille ja yrityksille edellytykset menestymiseen ja viihtymiseen Kajaanissa.</p>
Palvelujen tuottamistapa	Sihteeri- ja taloushallinnon palvelut ostetaan. Suunnittelu- ja rakennuttamistehtävistä omana työnä tuotetaan noin 80 %, erikoissuunnittelu ja -osaaminen hankitaan asiantuntijoilta. Hoitotoistista sekä kunnossa- ja ylläpidosta tuotetaan omana työnä noin 60 %.

	Investoinneista omajohtoisina urakoina toteutetaan noin 50 % ja kokonaisurakoina 50 %. Kokonaisurakat sekä omajohtoisten urakoiden materiaalit, kaivu ja kuljetus kilpailutetaan.
Vaihtoehtoiset tuottamistavat	Viranomaistehtävät voidaan tuottaa kuntayhtymässä. Palvelut tuotetaan liikelaitos -mallilla.
Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	Toiminta-alue laajenee kuntaliitosten vuoksi. Palvelualue ja asiakasmäärä kasvavat. Sähköistä asiointia on kehitettävä ja paikkatietojärjestelmää laajennettava.
Perustehtävä	Huolehtii ja vastaa maankäytön suunnittelun pohjalta liikenneväylien, puistojen ja yleisten alueiden sekä urheilu- ja ulkoilualueiden suunnittelusta, rakentamisesta sekä kunnossa- ja ylläpidosta. Avustaa ja pitää kunnossa erillispäättöksin yksityisteitä. Kunnallistekniikan palveluilla luodaan kaupunkilaisille hyvinvoinnin perustaa ja yrityksille edellytykset toimintaan, menestymiseen ja viihtymiseen Kajaanissa.
Visio 2017	Kunnallistekniset palvelut, liikenneverkko sekä puistot ja yleiset alueet tekevät Kajaanista turvallisen, terveellisen ja viihtyisän asuin- ja toimintaympäristön. Henkilöstön eläköityminen on huomioitu aktiivisella rekrytoinnilla.
Riskit 2012–2017	Tulevaa kuntarakennemuutosta ei hallita. Talouden äkilliset muutokset pienentävät määrärahoja ja hankaloittavat suunnitelmallisen toiminnan.
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus Kunnallistekniikan investoinneilla turvataan infran toimivuus ja kysyntää vastaava tonttitarjonta.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Palvelun ja tuotannon laatu on hyvä. Asiakastytyväisyyskysely tehdään parillisina vuosina.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tulosalueen palvelutuotanto on tehokasta, laadukasta ja kilpailukykyistä</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Onnistuneilla ja oikein ajoitetuilla rekrytoinneilla turvataan toiminnan jatkuminen ja tietotaidon siirtyminen.</p>
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Parempi kaupunkikeskusta projektissa suunnitellaan ja kehitetään jokiranta-puistoa välillä Ämmäkoski–Koivukoski.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Tehdään Yhdyskuntatekniset palvelut -kyselytutkimus. Sähköinen palautejärjestelmä otetaan käyttöön.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Selvitetään kunnallistekniikan liikelaitoksen perustamisedellytykset. Selvitetään toimialan suunnittelun, rakennuttamisen, kilpailuttamisen ja omistajaroolin organisoiminen</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Tehdään seuraavat henkilöstörekrytoinnit: Kunnallistekniikan suunnittelija</p>

Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Parempi kaupunkikeskusta -projekti etenee</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Sähköisen palautejärjestelmän hyödyntäminen ja palautteiden analysointia.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Liikelaitostumisen valmistelua.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Henkilöstösuunnitelman mukaiset rekrytoinnit. koneenkuljettaja katu-yksikköön eläköityvän tilalle 2014</p>				
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	82,00	73	71	70	70
Asiakastytyväisyys (1–4) ²	3,29	ei mitata	>3	ei mitata	>3
Työyhteisön toimivuus (1–4) ²	ei mitattu	>3	ei mitata	>3	ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1–4) ³		4	4	4	4

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaist, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Kunnallistekniikka-tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	2 463	2 176	2 420	2 420	2 460	2 492
Myyntituotot	1 116	841	1 556	1 556	1 581	1 602
Maksutuotot	290	265	325	325	330	335
Tuet ja avustukset	10	17				
Muut toimintatuotot	1 048	1 052	539	539	548	555
Vuokratuotot	986	1 049	528	528	537	544
Muut toimintatuotot	62	4	11	11	11	11
Toimintakulut	-7 572	-7 528	-8 013	-7 913	-8 199	-8 299
Henkilöstökulut	-3 338	-3 533	-3 522	-3 522	-3 709	-3 808
Palkat ja palkkiot	-2 309	-2 264	-2 362	-2 362	-2 520	-2 589
Henkilöstösivukulut	-1 029	-1 269	-1 160	-1 160	-1 189	-1 219
Palvelujen ostot	-1 906	-1 829	-2 049	-1 989	-2 049	-2 049
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 071	-1 017	-1 068	-1 028	-1 068	-1 068
Avustukset	-115	-120	-120	-120	-120	-120
Muut toimintakulut	-1 143	-1 030	-1 253	-1 253	-1 253	-1 253
Vuokrat	-1 066	-994	-1 199	-1 199	-1 199	-1 199
Muut toimintakulut	-77	-36	-54	-54	-54	-54
Toimintakate	-5 108	-5 352	-5 593	-5 493	-5 740	-5 807
Poistot ja arvonalentumiset	-3 551	-3 675	-3 654	-3 652	-3 833	-3 833
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 551	-3 675	-3 654	-3 652	-3 833	-3 833
Tilikauden tulos	-8 659	-9 027	-9 247	-9 145	-9 573	-9 640

3.6.4 Tilapalvelu –tulosalue

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Lakisääteisyys Kaupungin omistamien rakennusten rakennuttamistehtävät, keskitetty tilahallinto, yllä- ja kunnossapito sekä sisäliikuntapalvelut eivät ole lakisääteisiä tehtäviä.</p> <p>Viranomaistehtävät Toimintaan ei sisälly viranomaistehtäviä.</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Säilytetään kaupungin arvokkaimman käyttöomaisuuden käytettävyys ja arvot ja tarpeen mukaan sopeutetaan, rakennetaan tai korvataan uusilla huonokuntoisia tiloja. Järjestetään pääasiassa kaupungin ja Kainuun maakunta -kuntayhtymän palvelutuotannossa tarvittavat tilat sekä tuotetaan sisäliikuntapalvelut. Toimivat tilat mahdollistavat lakisääteisten- ja muiden palveluiden tuottamisen.</p>
<p>Palvelujen tuottamistapa</p>	<p>Tilapalvelu hoitaa pääosin omana työnä rakennuttamiseen, keskitettyyn tilahallintoon, rakennusten ylläpitoon, kunnossapitoon ja hoitoon liittyvät keskeiset tehtävät sekä liikuntalaitosten toiminnan. Ostopalveluina hoidetaan osa rakentamisen suunnittelusta ja monia tuki-, ylläpito- ja kunnossapitopalveluita sekä päivystys. Ostopalveluina toteutetaan huomattava osa investoinneista.</p>
<p>Vaihtoehtoiset tuottamistavat</p>	<p>Tilapalvelun toiminta voidaan liikelaitostaa kokonaan tai osittain tiettyjen yksiköiden osalta. Vuokramarkkinoilla tarjolla olevia tiloja voidaan vuokrata ulkoa. Siirtotilat tai yksityisrahoitus- ja elinkaari palvelumallit ovat vaihtoehtona tilojen omistamiselle ja rakentamiselle. Tuki- ja ostopalveluita voidaan lisätä toiminoissa, joissa on toimivat ja kustannuksiltaan tehokkaat markkinat ja niitä voidaan käyttää tasaamaan resurssitarpeiden kausi- tms. vaihteluita.</p>
<p>Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset</p>	<p>Kaupungin ja Kainuun maakunta -kuntayhtymän tilatarpeet muuttuvat, keskityvät alueellisesti ja kokonaisuudessaan tilojen määrää on tavoitteena pienentää ja niiden käyttöä tehostaa.</p> <p>Rakennuskannan vanheneminen ja -ikä rakenne sekä aiemmin pitkään jatkunut riittämätön peruskorjausinvestointitaso olemassa olevaan rakennuskantaan vaatii riittävää kunnossapidon ja korjausinvestointien tasoa.</p> <p>Tilapalvelu hoitaa Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitoksen (VILAKE) noin 71 200 m²:n valtiolta luovutuksena tulleen rakennuskannan rakennuttamis- ja asiantuntijatehtävät, kiinteistönhoidon ja kunnossapidon.</p> <p>Palvelutuotannossa pyritään siirtymään liikelaitosmaiseen toimintaan.</p> <p>Kaupungin sähköisten asiointien sekä palautejärjestelmien kehittäminen ja käyttöönotto.</p> <p>Hallintokokeilun jatkoon valmistautuminen vuoden 2012 jälkeen ja tilojen vuokrausperiaatteiden mahdollinen tarkistaminen ja muuttaminen.</p>
<p>Perustehtävä</p>	<p>Vastaa kaupungin suoraan omistukseen tulevien ja omistuksessa olevien rakennusten suunnittelusta, rakennuttamisesta ja peruskorjauksista.</p> <p>Huolehtii rakennusten keskitetystä ylläpidosta ja tilahallinnosta.</p> <p>Huolehtii kaupungin rakennusten kunnossapidosta.</p> <p>Vastaa uimahallin, jäähallin, Kajaanihallin ja Otanmäen urheilutalon- ja maauimalan toiminnasta.</p>

Visio 2017	Kaupungin omistamat palvelutarpeen mukaiset toimitilat ovat turvallisia, terveellisiä ja tarkoituksenmukaisia.
Riskit 2012–2017	<p>Rakennuskannan sopeuttamistoimista, mahdollisista kuntaliitoksista tai käytöstä pois jäävistä rakennuksista jää tyhjiä, vajaakäyttöisiä tai huonokuntoisia tiloja, tulee vuokra- ja myyntitappioita.</p> <p>Energioiden hinnannousu ja hintojen muutosten hankala ennakoiminen. Tämä heijastuu yleisen kustannustason nousun lisäksi ostopalveluiden hintaan ja yhdessä nämä kohottavat vuokria käyttäjille.</p> <p>Ikääntyvän henkilöstön työkyky ja jaksaminen isoissa muutoksissa ja palvelutuotannon tehostamistavoitteissa sekä näiden hallinnassa onnistuminen.</p> <p>Peruskorjausikään tulevan rakennuskannan huomattava kasvu 2010-luvulla, aiemmin pitkään jatkuneet riittämättömät peruskorjausinvestoinnit ja kertynyt korjausvelka vaativat riittävää investointitasoa tai vaarana on rakennuskannan kunnan heikkeneminen, elinkaaren lyheneminen ja sisäilmaongelmien lisääntyminen.</p>
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus Kaupungin omistama rakennuskanta sopeutetaan määrällisesti palvelutarpeen ja -kyvyn tasolle. Pidetään hyvässä kunnossa lakisääteisten palvelujen tuottamiseen tarvittavat tilat ja vähennetään toimitilojen kokonaismäärää alussa noin 1,5 % ja suunnitelmakaudella noin 1,0 % vuosittain.</p> <p>Kaupungin ja kuntayhtymän palvelutuotannossaan välttämättä tarvitsema rakennuskanta pidetään kunnossa ja lyhennetään korjausvelkaa poistoja suuremmilla noin 5,5 milj. euron peruskorjausinvestoinneilla vuosittain.</p> <p>Uudisinvestoinnit tulee rahoittaa erikseen.</p> <p>Peruskorjauksien suunnittelun laatuun, aikatauluihin ja kohteitten korjauskelpoisuuteen kiinnitetään huomioita, kuntotutkimuksia tehdään entistä laajemmin korjattaviin kohteisiin.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Nykyinen rakennusten hoidon ja kunnossapidon taso säilytetään.</p> <p>Asiakastyytyväisyyttä kiinteistöhoito- ja kunnossapidopalveluissa mitataan joka toinen vuosi.</p> <p>Soveltuvin osin kehitetään sähköistä asiointia ja otetaan käyttöön palautejärjestelmä.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tarkastellaan tilapalvelun liikelaitostaminen uudelleen, tavoitteena tehokas ja liikelaitosmainen palvelutuotanto.</p> <p>Huoltokirjaohjelmisto ja projektinhallinta -sovellus aktiivisessa käytössä.</p> <p>Energian seurannassa ja käytön tehostamisessa tarvittava järjestelmä hankittu, jonka avulla ja energiansäästösopimuksen mukaisesti tavoitteena 1–2 %:n säästö vuotuisiin energiakustannuksiin.</p> <p>Talouden tasapainottamisohjelmaan ja henkilöstösuunnitelmaan sitoutuminen ja niiden toteuttaminen.</p> <p>Kaupungin tilojen käytön tehostamiselle ja yhteiskäytölle etsitään toteuttamiskelpoisia ratkaisuja.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Ammattitaitoinen, sitoutunut ja riittävä henkilöstö tehtävissä, jotka tehdään omana työnä.</p> <p>Työhyvinvoinnin ja tuloksellisuuden edistäminen, onnistuneet rekrytoinnit.</p>
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Peruskorjausinvestointien tason pysyminen vähintään 5,5 milj. eurossa.</p> <p>Rakennuskantaa sopeutetaan palvelutarpeen mukaiseksi (-1,5 %).</p> <p>Kaupungintalon palvelurakenneuudistuksen toteutuksen loppuun vienti.</p>

	<p>Suurten talonrakennushankkeiden suunnittelu, rakennuttamistehtävät ja toteuttaminen mm. vesiliikuntakeskus, keskuskoulun peruskorjaus ja Lehtikan kaan kouluratkaisut. Vesiliikuntakeskuksen rakennusaikaisia valvontatehtäviä hankitaan ostopalveluna.</p> <p>Vesiliikuntakeskuksen palveluiden tuottaminen vuonna 2013 selvitetään usean tahon yhteistyössä projektiluontoisena hankkeena.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Asiakastytyväisyyttä kiinteistöhoito- ja kunnossapitopalveluissa mitataan 2012. Huoltokirjaohjelmiston palvelupyynnöt -osion käyttöönotto.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tyhjät tai vajaakäyttöiset tilat pyritään ensisijassa myymään tai purkamaan. Talonrakennushankkeiden hallintaan soveltuvan projektinhallinta- sovelluksen selvittäminen ja hankinta. Energian seurannassa ja käytön tehostamisessa tarvittavan järjestelmän selvittäminen ja hankinta sekä energiansäästösopimuksen toimintasuunnitelman laatiminen. Peruskorjaustarpeiden kartoitus ja priorisointi toimenpideohjelmaksi vuodesta 2012 eteenpäin.</p> <p>Viranhaltijan- ja lautakunnan päätösvallassa olevat maksut, vuokrat ja korvaukset tarkistetaan. Valmistaudutaan liikelaitostamiseen.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Toteutetaan henkilöstösuunnitelmaa, jossa hyödynnetään osa luonnollisesta poistumasta ja rekrytoidaan tarvittavat henkilöt. Vakituisten henkilöstön htv - säästötavoite vuonna 2012 on 0,1 htv, suunnitelman mukaan rekrytointeja ei ole. Suunnitelmasta poikkeava henkilöstön väheneminen katsotaan tapauskohtaisesti. Määräaikaista henkilöstöresurssia otetaan talousarvion puitteissa energiansäästöasioiden, huoltokirjaohjelmiston käyttöönoton ja kiinteistöhoiton oppisopimushenkilön osalta n. 1,8 htv tavoitteiden saavuttamiseksi. Edistetään työhyvinvointia ja tuloksellisuutta huomioimalla henkilöstön terveys ja toimintakyky, tehdään tehtävien ja toimenkuvien tarkastelu keskeisten henkilöiden osalta sekä kehitetään työmenetelmiä ja toimintatapoja.</p>
<p>Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Peruskorjausinvestointien tason pysyminen vähintään 5,5 milj. eurossa. Rakennuskantaa sopeutetaan palvelutarpeen mukaiseksi (-1,0 %). Suurten talonrakennushankkeiden suunnittelu, rakennuttamistehtävät ja toteuttaminen mm. vesiliikuntakeskus, keskuskoulun peruskorjaus ja Lehtikan kaan kouluratkaisut. Vesiliikuntakeskuksen valvontatehtäviä hankitaan ostopalveluna. Vesiliikuntakeskuksen valmistuminen ja toiminnan aloittaminen.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Asiakastytyväisyyttä kiinteistöhoito- ja kunnossapitopalveluissa mitataan 2014. Huoltokirjaohjelmiston palvelupyynnöt -osio käytössä.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tyhjät tai vajaakäyttöiset tilat pyritään ensisijassa myymään tai purkamaan. Talonrakennushankkeiden hallintaan soveltuvan projektinhallinta -sovelluksen käyttöönotto. Energian käytössä 1–2 %:n vuotuinen säästö. Peruskorjaustarpeiden toimenpideohjelman päivitys ja ylläpito.</p>

	Viranhaltijan- ja lautakunnan päätösvallassa olevat maksut, vuokrat ja korvaukset tarkistetaan. Liikelaitoksen perustamiseen liittyvät selvitykset ja päätökset vuonna 2013, toiminnan aloitus vuonna 2014. Henkilöstön aikaansaannoskyky Toteutetaan henkilöstösuunnitelmaa, jossa hyödynnetään osa luonnollisesta poistumasta ja rekrytoidaan tarvittavat henkilöt. Vakituisten henkilöstön htv - säästötavoitetta vuonna 2013 ja 2014 ei ole, suunnitelman mukaisia rekrytointiteja on kiinteistöhoitaja vuonna 2013 ja rakennuttajainsinööri vuonna 2014. Suunnitelmasta poikkeava henkilöstön väheneminen katsotaan tapauskohtaisesti. Vesiliikuntakeskuksen palveluiden tuottaminen omana työnä aiheuttaa usean henkilön rekrytoinnin vuonna 2013, määrä tarkentuu vuonna 2012. Edistetään työhyvinvointia ja tuloksellisuutta huomioimalla henkilöstön terveys ja toimintakyky sekä kehitetään työmenetelmiä ja toimintatapoja.				
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	72,04	72,80	72,80	72,50	72,20
Asiakastytyytyväisyys (1-5)	3,8/3,4	ei mitata	3,8/ 3,5	ei mitata	3,8/ 3,5
Työyhteisön toimivuus (1-4) ²	ei mitattu	3,20	ei mitata	3,25	ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1-4) ³	3,9	4,0	4,0	4,0	4,0
Keskivuokra €/m ² /kk	5,6	6,1	6,4	6,6	6,9
Tilat 31.12. m ² (-1,5 %/ -1,0 %) (ei sis. Vilake ja Kaj. Vesi)	180 650	178 700	176 100	180 400 (vesiliikuntak.)	178 600

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Tilapalvelu-tulosalue

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	15 446	15 795	16 177	16 177	16 444	16 658
Myyntituotot	1 016	900	941	941	957	969
Maksutuotot	358	391	388	388	394	399
Tuet ja avustukset	24	4	3	3	3	3
Muut toimintatuotot	14 048	14 500	14 846	14 846	15 090	15 287
Vuokratuotot	14 008	14 471	14 816	14 816	15 060	15 256
Muut toimintatuotot	40	29	30	30	30	31
Toimintakulut	-11 844	-12 409	-12 756	-12 730	-12 914	-13 004
Henkilöstökulut	-2 547	-2 807	-2 973	-2 947	-3 131	-3 221
Palkat ja palkkiot	-1 898	-2 050	-2 136	-2 136	-2 274	-2 342
Henkilöstösivukulut	-649	-757	-836	-811	-857	-879
Palvelujen ostot	-2 212	-2 265	-2 340	-2 340	-2 340	-2 340
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 186	-4 486	-4 614	-4 614	-4 614	-4 614
Muut toimintakulut	-2 899	-2 851	-2 829	-2 829	-2 829	-2 829
Vuokrat	-2 727	-2 687	-2 715	-2 715	-2 715	-2 715
Muut toimintakulut	-172	-164	-114	-114	-114	-114
Toimintakate	3 602	3 385	3 422	3 447	3 530	3 655
Poistot ja arvonalentumiset	-3 750	-3 840	-4 048	-4 036	-4 302	-4 640
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 695	-3 840	-4 048	-4 036	-4 302	-4 640
Tilikauden tulos	-147	-455	-626	-589	-772	-985

3.7 Kainuun Pelastuslaitos -toimiala

Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	Väestö ikääntyy ja keskittyy taajamiin. Resurssit suuntautuvat hoiva sektorille samalla syntyy uutta palvelukysyntää. Pelastuslaitos joutuu muuttamaan toimintatapaansa, kun uusi pelastuslaki astuu voimaan.				
Perustehtävä	Onnettomuusriskinhallinta.				
Visio 2017	Vaarojen hallitsija arjen turvaaja				
Riskit 2012–2017	Toimintakyvyn ylläpitäminen, henkilökunnan ikääntyminen, henkilökunnan rekrytointi				
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus Onnettomuuksien määrä laskee Kuntalaisten omatoiminen varautuminen</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Organisaation kehittäminen Henkilöstömäärän hallinta ja eläkepoistuminen</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Yhteistyö Kainuun kuntien ja kuntalaisten kanssa</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Kehitetään organisaatiota, organisaation ja henkilöstön tehtäviä</p>				
Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	Palvelutasopäätöksen muuttaminen vastaamaan uusia ohjeita, kuten toimintavalmiisuohje ja valmiussuunnitelma.				
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	Sisäisellä valvonnalla kohdistetaan voimavarat vastaamaan tehtäviä				
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Uuden pelastuslain jalkauttaminen, kuten valvontasuunnitelman toteuttaminen. Uuden toimintavalmiisuohjeen vaikutukset palvelutasopäätökseen.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Sisäisellä valvonnalla ja valvontasuunnitelman työkaluilla arvioidaan palvelun laatua.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Sisäisten toimintaprosessien kehittäminen. Toiminta mitoitetaan taloudellisten voimavarojen mukaisesti</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Operatiivisen henkilökunnan toimintakuntotestauksessa otetaan käyttöön FireFit järjestelmä. Koko henkilökunnan jatko- ja täydennyskoulutus.</p>				
Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	Valvontasuunnitelman käyttöönoton jatkaminen ja vaikutusten arviointi. Uuden toimintavalmiisuohjeen toteuttaminen ja operatiivisten vaikutusten arviointi. Työtehtävät vastaamaan tehtävien sisältöä.				
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	67	67	67	67	67
Asiakastyytyväisyys (1–4) ²		1			
Työyhteisön toimivuus (1–4) ²	ei mitattu	4	ei mitata		ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1–4) ³		4			

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Kainuun Pelastuslaitoksen toimiala

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	3 579	3 596	3 712	3 712	3 712	3 712
Myyntituotot	3 565	3 595	3 711	3 711	3 711	3 711
Maksutuotot	2	1	1	1	1	1
Tuet ja avustukset	5					
Muut toimintatuotot	7					
Vuokratuotot	5					
Muut toimintatuotot	3					
Toimintakulut	-6 154	-6 556	-6 832	-6 770	-7 151	-7 301
Henkilöstökulut	-4 499	-4 865	-5 097	-5 034	-5 415	-5 565
Palkat ja palkkiot	-3 412	-3 547	-3 740	-3 741	-4 024	-4 140
Henkilöstösivukulut	-1 087	-1 317	-1 357	-1 293	-1 391	-1 425
Palvelujen ostot	-726	-671	-686	-686	-686	-686
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-282	-360	-400	-400	-400	-400
Muut toimintakulut	-647	-661	-650	-650	-650	-650
Vuokrat	-643	-655	-646	-646	-646	-646
Muut toimintakulut	-4	-7	-4	-4	-4	-4
Toimintakate	-2 576	-2 960	-3 120	-3 057	-3 438	-3 589
Poistot ja arvonalentumiset	-208	-317	-354	-354	-474	-488
Suunnitelman mukaiset poistot	-208	-317	-354	-354	-474	-488
Tilikauden tulos	-2 784	-3 277	-3 474	-3 412	-3 912	-4 077

Kaupungin käyttötalous yhteensä 2010 - 2014

TALOUS 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	37 638	35 983	35 316	35 357	35 858	35 392
Myyntituotot	12 245	11 115	11 004	11 006	11 162	10 310
Maksutuotot	4 160	4 114	4 484	4 484	4 617	4 709
Tuet ja avustukset	2 458	1 948	1 398	1 438	1 348	1 437
Muut toimintatuotot	18 774	18 807	18 430	18 429	18 732	18 936
<i>Vuokratuotot</i>	17 194	17 691	17 595	17 595	17 886	18 119
<i>Muut toimintatuotot</i>	1 581	1 116	835	835	846	817
Toimintakulut	-206 172	-209 198	-220 031	-219 230	-224 177	-229 940
Henkilöstösivukulut	-52 990	-54 269	-56 683	-56 182	-58 606	-60 340
<i>Palkat ja palkkiot</i>	-38 735	-39 771	-41 894	-41 639	-43 532	-44 880
<i>Henkilöstösivukulut</i>	-14 256	-14 497	-14 789	-14 542	-15 075	-15 459
Palvelujen ostot	-121 970	-124 548	-131 669	-131 659	-133 626	-138 145
Asiakaspalvelujen ostot	-3 371	-3 011	-3 146	-3 146	-3 205	-3 373
Muiden palvelujen ostot	-118 599	-121 537	-128 523	-128 463	-130 421	-134 771
<i>Maakunta -kuntayhtymän maksuosuus</i>	-100 904	-103 857	-109 606	-109 606	-111 990	-116 469
<i>Maakunta -kuntayhtymän alijäämän kattaminen</i>		-528	-630			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 224	-7 352	-7 588	-7 548	-7 622	-7 623
Avustukset	-12 258	-11 632	-12 065	-11 815	-12 177	-11 589
Muut toimintakulut	-11 730	-11 398	-12 025	-12 025	-12 146	-12 244
<i>Vuokrat</i>	-11 223	-10 997	-11 641	-11 641	-11 757	-11 853
<i>Muut toimintakulut</i>	-508	-401	-384	-384	-389	-391
Toimintakate	-168 534	-173 215	-184 715	-183 872	-188 318	-194 548
Poistot ja arvonalentumiset	-7 788	-8 139	-8 472	-8 452	-9 149	-9 542
Tilikauden tulos	-176 322	-181 355	-193 187	-192 324	-197 467	-204 090

Luvut sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät

4 TULOSLASKELMA

4.1 Kaupungin tuloslaskelma 2010–2014

TULOSLASKELMA 1000 €	TP 2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	37 638	35 983	35 316	35 357	35 858	35 392
Myyntituotot	12 245	11 115	11 004	11 006	11 162	10 310
Maksutuotot	4 160	4 114	4 484	4 484	4 617	4 709
Tuet ja avustukset	2 458	1 948	1 398	1 438	1 348	1 437
Muut toimintatuotot	18 774	18 807	18 430	18 429	18 732	18 936
Vuokratuotot	17 194	17 691	17 595	17 595	17 886	18 119
Muut toimintatuotot	1 581	1 116	835	835	846	817
Toimintakulut	-206 172	-209 198	-220 031	-219 230	-224 177	-229 940
Henkilöstökulut	-52 990	-54 269	-56 683	-56 182	-58 606	-60 340
Palkat ja palkkiot	-38 735	-39 771	-41 894	-41 639	-43 532	-44 880
Henkilöstösivukulut	-14 256	-14 497	-14 789	-14 542	-15 075	-15 459
Palvelujen ostot	-121 970	-124 548	-131 669	-131 659	-133 626	-138 145
Asiakaspalvelujen ostot	-3 371	-3 011	-3 146	-3 146	-3 205	-3 373
Muiden palvelujen ostot	-118 599	-121 537	-128 523	-128 463	-130 421	-134 771
<i>Maakunta -kuntayhtymän maksuosuus</i>	<i>-100 904</i>	<i>-103 857</i>	<i>-109 606</i>	<i>-109 606</i>	<i>-111 990</i>	<i>-116 469</i>
<i>Maakunta -kuntayhtymän alijäämän kattaminen</i>		<i>-528</i>	<i>-630</i>			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 224	-7 352	-7 588	-7 548	-7 622	-7 623
Avustukset	-12 258	-11 632	-12 065	-11 815	-12 177	-11 589
Muut toimintakulut	-11 730	-11 398	-12 025	-12 025	-12 146	-12 244
Vuokrat	-11 223	-10 997	-11 641	-11 641	-11 757	-11 853
Muut toimintakulut	-508	-401	-384	-384	-389	-391
Toimintakate	-168 534	-173 215	-184 715	-183 872	-188 318	-194 548
Verotulot	122 978	122 200	124 280	123 848	127 419	130 306
Valtionosuudet	55 753	55 000	60 040	60 040	61 961	63 944
Rahoitustuotot ja -kulut	3 272	3 597	4 358	4 682	3 815	3 815
Korkotuotot	68	61	65	65	150	150
Muut rahoitustuotot	5 644	5 326	6 073	6 047	5 800	5 800
Korkokulut	-971	-1 760	-1 750	-1 400	-2 000	-2 000
Muut rahoituskulut	-1 468	-30	-30	-30	-135	-135
Vuosikate	13 470	7 582	3 963	4 698	4 877	3 517
Poistot ja arvonalentumiset	-7 788	-8 139	-8 472	-8 452	-9 149	-9 542
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 734	-8 139	-8 472	-8 452	-9 149	-9 542
Tilikauden tulos	5 682	-558	-4 509	-3 754	-4 272	-6 025
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	28		28	28	28	28
Tilikauden yli- / alijäämä	5 709	-558	-4 481	-3 726	-4 244	-5 997

TUNNUSLUVUT						
Toimintatuotot / toimintakulut %	18,3	17,2	16,1	16,1	16,0	15,4
Vuosikate / poistot %	173,0	93,1	46,8	55,6	53,3	36,9
Vuosikate / asukas	353	199	104	123	128	92
Asukasluku vuoden lopussa	38 157	38 157	38 209	38 209	38 224	38 245

Luvut sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät

4.2 Kaupungin ja liikelaitosten tuloslaskelmien yhdistelmä 2012

TULOSLASKELMA 1000 €	Yhteensä	Kajaanin kaupunki	Kajaanin ammattikorkeakoulu -liikelaitos	Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos	Kajaanin Vesi -liikelaitos	Kajaanin Mamselli -liikelaitos	Kajaanin kaupunginteatteri -liikelaitos
Toimintatuotot	65 717	35 357	5 550	3 491	6 370	13 029	1 920
Myyntituotot	34 824	11 006	1 133	3 491	6 367	12 824	3
Maksutuotot	4 754	4 484	0				270
Tuet ja avustukset	8 558	1 438	4 337			203	1 632
Muut toimintatuotot	18 529	18 429	79		3	3	15
Vuokratuotot	17 621	17 595	13		3		10
Muut toimintatuotot	908	835	67			3	5
Toimintakulut	-259 144	-219 230	-18 772	-2 178	-3 179	-12 933	-2 853
Henkilöstökulut	-79 044	-56 182	-12 261		-1 263	-7 160	-2 179
Palkat ja palkkiot	-59 555	-41 639	-9 889		-908	-5 391	-1 727
Henkilöstösivukulut	-19 489	-14 542	-2 372		-354	-1 769	-452
Palvelujen osoto	-139 053	-131 659	-4 513	-840	-901	-876	-263
Asiakaspalvelujen ostot	-3 146	-3 146	0				0
Muiden palvelujen ostot	-135 857	-128 463	-4 513	-840	-901	-876	-263
josta maakunta-kuntayhtymältä	-109 606	-109 606	0				0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 511	-7 548	-352	-1 335	-963	-4 257	-56
Avustukset	-11 892	-11 815	-70				-7
Muut toimintakulut	-14 644	-12 025	-1 576	-3	-51	-640	-348
Vuokrat	-14 173	-11 641	-1 543	-0	-34	-615	-339
Muut toimintakulut	-471	-384	-33	-3	-17	-25	-9
Toimintakate	-193 427	-183 872	-13 222	1 313	3 191	96	-933
Verotulot	123 848	123 848					
Valtionosuudet	74 238	60 040	13 251				947
Rahoitustuotot ja -kulut	3 521	4 682	12	-293	-845	-35	0
Korkotuotot	112	65	20	8		15	4
Muut rahoitustuotot	6 047	6 047					
Korkokulut	-1 640	-1 400		-195	-45		
Muut rahoituskulut	-998	-30	-8	-106	-800	-50	-4
Vuosikate	8 180	4 698	42	1 019	2 346	61	14
Poistot ja arvonalentumiset	-11 769	-8 452	-339	-1 139	-1 779	-46	-14
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 769	-8 452	-339	-1 139	-1 779	-46	-14
Tilikauden tulos	-3 589	-3 754	-298	-120	567	15	-0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	238		19	219			
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	306	28	278				
Tilikauden yli- / alijäämä	-3 045	-3 726	-0	99	567	15	-0

TUNNUSLUVUT							
Toimintatuotot / toimintakulut, %	25	16	30	160	200	101	67
Vuosikate / poistot, %	69	56	12	89	132	132	100
Kertynyt yli-/alijäämä	-15 545	-22 103	1 728	756	2 716	1 148	211
Vuosikate, euroa / asukas	214	123	1	27	61	2	0
Asukasluku vuoden lopussa	38 209						

AMK:lle ja Teatterille maksettava valtionosuus on siirretty Toimintatuotoista riville Valtionosuudet

4.3 Liikelaitosten tuloslaskelmien yhdistelmä 2012

TULOSLASKELMA 1000 €	Yhteensä	Kajaanin ammattikorkeakoulu -liikelaitos	Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos	Kajaanin Vesi -liikelaitos	Kajaanin Mamselli -liikelaitos	Kajaanin kaupungin-teatteri -liikelaitos
Toimintatuotot	44 570	18 801	3 491	6 370	13 029	2 879
Myyntituotot	37 069	14 384	3 491	6 367	12 824	3
Maksutuotot	270					270
Tuet ja avustukset	7 119	4 337			203	2 579
Muut toimintatuotot	100	79		3	3	15
Vuokratuotot	26	13		3		10
Muut toimintatuotot	74	67			3	5
Toimintakulut	-39 915	-18 772	-2 178	-3 179	-12 933	-2 853
Henkilöstökulut	-22 862	-12 261		-1 263	-7 160	-2 179
Palkat ja palkkiot	-17 915	-9 889		-908	-5 391	-1 727
Henkilöstösivukulut	-4 947	-2 372		-354	-1 769	-452
Palvelujen osoto	-7 394	-4 513	-840	-901	-876	-263
Asiakaspalvelujen ostot	0	0				0
Muiden palvelujen ostot	-7 394	-4 513	-840	-901	-876	-263
josta maakunta-kuntayhtymältä	0	0				0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 963	-352	-1 335	-963	-4 257	-56
Avustukset	-77	-70				-7
Muut toimintakulut	-2 618	-1 576	-3	-51	-640	-348
Vuokrat	-2 531	-1 543	0	-34	-615	-339
Muut toimintakulut	-87	-33	-3	-17	-25	-9
Toimintakate	4 655	29	1 313	3 191	96	26
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 161	12	-293	-845	-35	0
Korkotuotot	47	20	8		15	4
Korkokulut	-240		-195	-45		
Muut rahoituskulut	-968	-8	-106	-800	-50	-4
Vuosikate	3 483	42	1 019	2 346	61	14
Poistot ja arvonalentumiset	-3 317	-339	-1 139	-1 779	-46	-14
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 317	-339	-1 139	-1 779	-46	-14
Tilikauden tulos	165	-298	-120	567	15	-0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	238	19	219			
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	278	278				
Tilikauden yli- / alijäämä	681	-0	99	567	15	-0

TUNNUSLUVUT						
Toimintatuotot / toimintakulut, %	112	100	160	200	101	101
Vuosikate / poistot, %	105	12	89	132	132	100
Vuosikate, euroa / asukas	91	1	27	61	2	0
Asukasluku vuoden lopussa	38 209					

5 INVESTOINTIOSA

5.1 INVESTOINTIEN PERUSTELUT

5.1.1 MAA- JA VESIALUEET

Hankitaan asemakaava-alueen ulkopuolelta erityismaata lähinnä suojelua ja virkistystä varten sekä asemakaavoitetulla alueella maata siten, että kaupunkirakenne tiivistyy ja valmiin kunnallistekniikan käyttöaste kasvaa. Myydään valmiita tontteja rakentajille ja nykyisille tontin vuokraajille. Myydään sellaista muuta maaomaisuutta, jota ei tarvita kaupungin perustehtävän toteuttamiseen.

Kun kaupunkirakenne tiivistyy, saavutetaan pitkäaikaisia kestävän kehityksen mukaisia säästöjä. Kun myydään vuokrattuja tontteja, vuokratulot käyttötaloudessa pienenevät

Toimivaltadelegointi

Alle 40.000 euron maanhankintapäätökset tekee tekninen toimialajohtaja. Muut maanhankintapäätökset tekee kaupunginhallitus.

5.1.2 RAKENNUKSET (peruskorjaus ja uudisrakentaminen)

Kaupungin painopistealue peruskorjauksissa on tulevana vuosina peruskouluissa ja päiväkodeissa.

5.1.2.1 Kainuun maakunta -kuntayhtymä

Pääterveysasema

2012 sisätilojen muutokset ja korjaukset, 80.000 €
2013 sisätilojen muutokset ja korjaukset, 100.000 €
2014 sisätilojen muutokset ja korjaukset, 100.000 €

Hoitokoti Toppila

2012 kansliaosan korjaustyöt, 60.000 €
2014 remontoidaan keittiö sekä sen yläpohjan uusiminen, 500.000 €

Variskankaan toimintakeskus

2012 uusitaan vesikatto ja pihan perusparannus, 300.000 €

Kajaanin lukio, Vuorikatu 2

2014 keittiön peruskorjaus ja muuttaminen palvelukeittiöksi, 600.000 €

Y- sairaala (Tulliniemen vanhainkoti)

2012 aloitetaan peruskorjaussuunnittelu, 50.000 €
2013 aloitetaan peruskorjaus, 1.900.000 €
2014 saatetaan peruskorjaus loppuun, 200.000 €

Kalliokatu 11, kalliokoti

2014 Ulkomaalaus, 80.000 €

Talous- ja hallintorakennus, Satamakatu 2B

2013 Peruskorjauksen suunnittelu, 40.000 €

Lehtikankaan terveysasema

2012 Vesikaton ja yläpohjan muutos- ja korjaustyöt, 120.000 €

5.1.2.2 Sivistystoimiala**Peruskoulut****Keskuskoulu**

2011 peruskorjauksen aloitus I-vaihe, 2.200.000 €
valtion avustus, 1.000.000 € arvio

2012 peruskorjaamisen jatkaminen I-vaihe loppuun 1.620.000 € ja II-vaiheen aloitus, 2.580.000 €

valtion avustus, 910.000 €

2013 peruskorjauksen saattaminen loppuun, II-vaihe, 2.900.000 €
(peruskorjaamiseen saadaan valtion avustusta 50 % I-vaiheeseen, 1.910.000 € toteutuu vuosien 2011 ja 2012 aikana)

Hauholan koulu ja Pietari Brahe/Lehtikankaan koulu

2012 aloitetaan koulujen peruskorjauksen tarve- ja hankesuunnittelu tai vaihtoehtona tilojen toteuttaminen uudisrakennuksena, 50.000 €

2013 Lehtikankaan kouluhankkeen suunnittelu, 100.000 €

2014 aloitetaan Lehtikankaan alueen kouluhanke, 4.000.000 €

Nakertajan koulu

2012 lämpölinjojen uusiminen, lämpölinjat ovat huonossa kunnossa ja vesi seisoo putkikaanalissa, lämmöntuotannon uusiminen sekä toiminnalliset muutokset, 400.000 €

2013 keittiön peruskorjaaminen, 200.000 €

Kätönlahden koulu

2012 Kätönlahden koulun juhlasalin ja yhdyskäytävän vesikaton korjaustyöt ja pohjakerroksen ilmanvaihtomatot, 210.000 €

Kuluntalahden koulu

2012 Tilamuutokset asuntosiiven muuttamiseksi varhaiskasvatuksen ja IP/AP -toiminnan käyttöön 100.000 €

Liikennepuisto

Lasten liikennepuisto on toiminut 30 vuotta alkuperäisessä kunnossa olevin puittein.

2011 liikennepuiston huoltorakennuksen uusiminen, 100.000 €

2012 liikennepuiston huoltorakennuksen valmistuminen, 60.000 €
hankkeeseen myönnetty avustusta, 50.000 €

Päiväkodit**Kuurnan päiväkot**

2012 ulkovaraston uusiminen, 40.000 €

Kulttuurilaitokset**Kaukametsän sali**

2012 vesikaton uusiminen matalalta osalta, 70.000 €

Musiikkiopisto

2012 vesikaton korjauksia ns. valokattojen osalta, 60.000 €

Pääkirjasto

2012 vuotavien kattoikkunoiden uusinta, 40.000 €

5.1.2.3 Ympäristötekniinen toimiala

Vesiliikuntakeskus

- 2011 varaus hankkeen aloittamiseksi, 2.000.000 €
 2012 hankkeen päätoteutusvuosi, 8.600.000 €
 2013 hankkeen saattaminen valmiiksi, 3.150.000 €
 hankkeelle on myönnetty vuonna 2008, valtionavustusta 750.000 €

Kaupungintalo

- 2012 piha-alueiden, sisäänkäyntien ja talotekniikan korjauksia ja uusimista, 460.000 €
 2013 Ruokalaosan korjauksen suunnittelu, 20.000 €
 2014 ruokalaosan peruskorjaus, 600.000 €

Raatihuone

- 2012 uusitun vesikaton maalaus, 20.000 €

Muut rakennushankkeet

- 2012 varaudutaan muihin rakennushankkeisiin seuraavasti:
 Ensisijaisesti pihojen ja rakennusten pinta- ja pohjavesien hallintaan liittyvät peruskorjaukset, 150.000 €
 Sisäilmatyöryhmän osoittamat home- ja vesikattokorjaukset sekä kosteusvauriot, 240.000 €
 Määräaikaistarkastuksissa havaittujen sähkölaitteiden puutteiden korjaaminen, 30.000 €
 Kiinteistöjen energiatalouden parantaminen, 50.000 €
 Tilojen käyttötarkoituksen muutokset, 130.000 €
 Keittölaitteiden uusiminen, 150.000 € Uusitaan Kajaanin Mamselli -liikelaitoksen vuokraamien keittiöiden laitteita, joista vastaa tilapalvelu. Keittölaiteraha on ollut aiemmin sivistystoimialalla.
 Rakennusautomaatiojärjestelmän laajentaminen ja ylläpito, 50.000 €

5.1.3 KIIENTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Investointien ensisijaisia kohdealueita tulevina vuosina ovat Kajaanin Veden kanssa yhdessä toteutettavat vesihuoltoon ja katuun kohdistuvat saneeraus- ja uudisrakentamishankkeet sekä erilaiset liikenneturvallisuutta parantavat hankkeet. Määrärahoja tullaan osoittamaan myös siltojen korjausrakentamiseen. Määrärahaa on edellisen vuoden tasolla. Uuden kunnallistekniikan rakentamisella turvataan riittävä tonttitarjonta

5.1.3.1 Kunnallistekniikan suunnittelu- ja tutkimus

Määräraha käytetään sellaisten kaupungin omien hankkeiden suunnitteluun sekä tutkimuksiin, joille ei ole olemassa vielä hankekohtaista rahoitusta.

- 2012 määrärahavaraus 60.000 €
 2013 ja 2014, rahavaraus on 60.000 €/vuosi.

5.1.3.2 Kunnallistekniikan rakennuttaminen

- 2012 4.590.000 € Merkittävimmät hankkeet ovat:
 Parannetaan liikenneturvallisuutta rakentamalla Keskuskatu–Kasarminkatu risteykseen kiertoliittymä, 450.000 €
 Vanhojen katujen päällystäminen ja asfalttikulutuskerrosten lisääminen, 630.000 €

Kunnallistekniset yhteistyökohteet Kajaanin Veden kanssa, 2.640.000 €. Suurimmat hankkeet ovat (kustannusarvio katurakentamisen osalta):

- Porttilan alueen katujen saneeraus, 180.000 €
- Komiahontien katusaneeraus, 250.000 €
- Kangasmaaston alueen rakentaminen, 380.000 €
- Purolan alueen katujen saneeraus, 655.000 €
- Petäisenrannan yritysalueen katurakentaminen, 400.000 €
- Komiahon katujen saneeraus, 540.000 €
- Rajavartioston alueen katurakentaminen, 100.000 €

Pelkän kadun sekä muuhun kunnallistekniikan rakentamiseen on varattu 870.000 €.

Suurimmat hankkeet ovat:

- Sirkunpolun saneeraus, 100.000 €
- Kukonpolun kevyen liikenteen väylän rakentaminen, 200.000 €
- Puistojen kunnostamiseen varattu määräraha, 100.000 €
- Leikkikenttien rakentaminen ja kunnostaminen, varattu määräraha, 80.000 €
- Liikennevalojen kunnostukseen on varattu, 50.000 €

2013 määrärahavaraus, 4.500.000 €. Rahavaraukseen sisältyy mm. Purolan ja Komiahon alueen katujen saneerauksien jatkamista Petäisenrannan teollisuusalueen rakentamisen jatkaminen Kangasmaaston asuntoalueen rakentaminen Rajavartioston alueen kehittämisen aloittaminen.

2014 määrärahavaraus, 4.500.000 €

5.1.3.3 Urheilu- ja ulkoilualueet sekä satamat

2012 vuoden määrärahaan, 425.000 € sisältyy rahavaraukset seuraaviin hankkeisiin:
Venesatamien ja uimarantojen kunnostaminen, 250.000 €
Kuurnan lähiliikunta-alueen rakentaminen, 1. vaihe, 100.000 €

2013 määrärahavaraus, 310.000 €, lähiliikunta-alueen rakentaminen sekä venesatamien ja uimarantojen kunnostamiset jatkuvat.

2014 määrärahavaraus, 300.000 €, lähiliikunta-alueiden rakentaminen sekä venesatamien ja uimarantojen kunnostamiset jatkuvat.

5.1.3.4 Sillat

2012 Koivukosken sillan korjaus, 300.000 €

2013 Mainuantien alikulkukäytävä Kaupunginlammen kohdalla, 450.000,

2014 Mainuantien alikulkukäytävä Kaupunginlammen kohdalla, Linnansillan korjaus, Viitasen alikulkukäytävä, 685.000 €

5.1.3.5 Kaupunkikeskustan kehittäminen

Kaupunkikeskustaa kehitetään laaditun yleissuunnitelman mukaisesti. Yleissuunnitelma sisältää kaupungin keskusta-alueen pitkäjänteisen kehittämissuunnitelman, jota toteutetaan vuosittain

2012 Rantapuiston kunnostus, 250 000 €

2013 Kyyränpääniemen kevyen liikenteen sillan rakentaminen, 250.000 €

2014 Kauppakadun kävelypainotteisen osuuden jatkorakentaminen, 700.000 €

5.1.4 IRTAIN OMAISUUS

5.1.4.1 Kaupunginhallitus toimiala

Keskushallinto

- 2012 Kaapelointiratkaisut, 50.000 €
Toimisto-ohjelmistojen uusiminen, 50.000 €
Sähköisen asioinnin ja sähköisen arkistoinnin kehittämiseen liittyvät ratkaisut, 60.000 €

5.1.4.2 Sivistystoimiala

Varhaiskasvatus

- 2012 Teppanan päiväkodin kalustus 100.000 €

Perusopetus

- 2012 Keskuskoulun peruskorjaukseen liittyvä kalusto 250.000 €
ATK- ja opetusvälineet 100.000 €
Opetusvälineet, oppilaskalusteet 100.000 €
2013 Keskuskoulun peruskorjaukseen liittyvä kalusto 250.000 €
ATK- ja opetusvälineet 100.000 €
Opetusvälineet, oppilaskalusteet 100.000 €
2014 ATK- ja opetusvälineet 100.000 €
Opetusvälineet, oppilaskalusteet 100.000 €

Kirjasto

- 2012 Kainuun yhteisen kirjastojärjestelmän päivitys 14.000 €
Uuden asiakasliittymän hankinta 18.000 €
2013 Musiikkiosaston asiakastiskin uusiminen 25.000 €

Kaukametsä

- 2012 Kaukametsän opiston ja musiikkiopiston opetusvälineet, 10.000 €
Kongressikeskuksen koneet ja kalusto mm. valo- ja äänentoistotekniikka, 70.000 €
2013 Kaukametsän opiston ja musiikkiopiston opetusvälineet, 26.000€
Kongressikeskuksen koneet ja kalusto mm. valo- ja äänentoistotekniikka, 50.000 €
2014 Kaukametsän opiston ja musiikkiopiston opetusvälineet, 20.000€
Kongressikeskuksen koneet ja kalusto mm. valo- ja äänentoistotekniikka, 100.000 €

5.1.4.3 Ympäristötekkinen toimiala

Ympäristö ja maankäyttö

Talouden tasapainottamisohjelma edellyttää henkilöstön määrän vähentämistä luontaisen poistuman avulla.

Mittaustyössä pyritään kaikissa niissä tehtävissä missä se on mahdollista korvaamaan mittaustyöpari yhden kartoittajan tekemällä työllä. Tämä edellyttää satelliittipaikannukseen ja robotiteknikkaan perustuvien mittausvälineiden hankkimista.

Maankäyttöpalvelut

- 2012 Robottitakymetri, 20.000 €
2013 Satelliittipaikannin, 15.000 €
2014 Satelliittipaikannin, 15.000 €

Kunnallistekniikka

Vuosina 2006–2007 toteutetun kunnallistekniikka-tulosalueen oman toiminnan kehittämisprojektin yhdeksi strategiseksi tavoitteeksi asetettiin oman henkilöstön ja kalustoresurssien määrän mitoittaminen vastaamaan ympärivuotista, päivittäistä omana palvelutuotantona tehtävän työn tarvetta. Tavoite edellyttää myös oman, yli-ikäisen konekaluston uusimista.

Katuyksikkö

2012 Pyöräkuormaaja tai pyöräalustainen kaivinkone, 150.000 €

Puistot ja liikunta-alueet

2012 Latukone ja jääkiekkokaukalon reunat sekä vesakkoleikkuri, 172.000 €

2013 Jääkiekkokaukalo, 40.000 €

Tilapalvelu

Toimitilapalveluiden ulkoalueiden hoito- ja kunnossapitotyössä ja liikuntalaitosten toiminnassa tarvittavien rikkoutuneen, vanhentuneen tai muutoin tarvittavan kaluston hankkimista ja uusimista.

Toimitilapalvelut

2012 Ulkoalueiden hoitokalustoa, ajoleikkuri 12.000 €

2013 Ulkoalueiden hoitokalustoa, ajoleikkuri 12.000 €

2014 Ulkoalueiden hoitokalustoa, ajoleikkuri 12.000 €

Liikuntalaitokset

2012 Liikuntahallien kaluston uusimista 55.000 €

2013 Liikuntahallien kaluston uusimista 45.000 €

2014 Liikuntahallien kaluston uusimista 45.000 €

5.1.4.4 Kainuun pelastuslaitos -toimiala**Pelastustoiminta**

2012 **määrärahavaraus 1.210.000 €**

valtionosuus 320.000 €

Sammutusauto, Kuhmo 210.000 €, hankinta ei toteudu 2011

Säiliöauto, Kajaani 210.000 €, hankinta ei toteudu 2011

Sammutusauto, Vuolijoki 220.000 €

Pelastustyökalut, Vuolijoki 40.000 €

Firefest testausjärjestelmä 30.000 €

Tarkastusauto 2 kpl yht. 60.000 €

VAK/Öt kontti kalusteineen kahdelle vuodelle 100.000 €

VIRVE kaluston hankinta 70.000 €

Öt veneen peruskorjaus KV1 50.000 €

Säiliöauto, Puolanka 220.000 €

Valtionosuus autohankintoihin -320.000 €

2013 **määrärahavaraus 820.000 €**

valtionosuus 160.000 €

Säiliöauto, Hyrynsalmi 220.000 €

VAK/Öt kontti kalusteineen kahdelle vuodelle 100.000 €

PA laitteiden uusiminen 50.000 €

VIRVE kaluston uusiminen 70.000 €

Öt vene, Paltamo 100.000 €

Tarkastusauto 2 kpl yht. 60.000 €

Säiliöauto, Vuolijoki 220.000 €

Valtionosuus autohankintoihin -160.000 €

INVESTOINTIOSA 2010- 2014

Sitovuustaso on toimielintaso (maa- ja vesialueet, talonrakennus ja kiinteät rakenteet ja laitteet omia sitovuustasoina)

Määrärahat 1 000 euroina --- investointiraja 10 000 euroa.

Hankeryhmä/hanke	TP2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
MAA- JA VESIALUEET						
Tulot	469	370	370	370	370	
Menot	-235	-100	-100	-100	-100	
Nettomenot	234	270	270	270	270	0
RAKENNUKSET						
(peruskorjaus ja uudisrakentaminen)						
Kainuun maakunta-kuntayhtymä						
Pääterveysasema	-79	-50	-80	-80	-100	-100
Otanmäen hammashoitola	-50	-20				
Lohtajan hammashoitola	-13					
Hoitokoti Toppila	-213	-200	-60	-60		-500
Variskankaan toimintakeskus		-150	-300		-300	
Kajaanin lukio, Vuorikatu 2	-82					-600
Vuolijoen paloasema	-4	-60				
Kalliokatu 11	-11					-80
Y-sairaala (Tulliniemen vanhainkoti)		-50	-50	-50	-1 900	-200
Hoitokoti Kallio	-17					
Timperintie 3	-318					
Talous- ja hallintorakennus					-40	
Lehtikankaan terveysasema			-120	-120		
LIIKELAITOKSET JA MUUT						
Vuolijoki terveysasema	-304	-150				
- tulot	50					
Kaupunginteatteri		-130				
Sissilinna	-17					
SIVISTYSTOIMIALA						
Peruskoulut						
Keskuskoulu	-60	-2 200	-4 200	-4 200	-2 900	
-valtionavut		1 000	1 120	910		
Kätönlahden koulu	-2 458	-40	-210	-210		
-valtionavut	898					
Hauholan koulu			-25	-25	-50	-2000
Pietari Brahe/Lehtikankaan koulu			-25	-25	-50	-2000
Pietari Brahe/Soidinsuon koulu		-200				
Teppanan koulu						
Nakertajan koulu		-300	-400	-400	-200	
Väinölään koulu		-60				
Kalevan koulu	-31					
Kuluntalahden koulu	-68		-210	-100		
Lohtajan koulu		-100				
Kajaanin lyseo		-160	-490			
Kirkonkylän ala-aste	-3					
Liikennepuisto		-100	-60	-60		
-valtionavut		50				

Hankeryhmä/hanke	TP2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Päiväkodit						
Huuhkajavaaran päiväkoti		-100				
Päiväkoti, koulukatu 3		-40				
Lohtajan päiväkoti	-259	-780				
Mäntylän päiväkoti	-71					
Laitilan päiväkoti	-1					
Kuurnan päiväkoti			-40	-40		
Vanamon päiväkoti	-53		-20			
Kulttuurilaitokset						
Kaukametsän sali		-70	-70	-70		
Musiikkiopisto		-50	-60	-60		
Kainuun Museo	-50					
Pääkirjasto		-40	-40	-40		
YMPÄRISTÖTEKNINEN TOIMIALA						
Vesiliikuntakeskus		-2 000	-8 600	-8 600	-3 150	
<i>-valtionavut</i>		<i>300</i>	<i>370</i>	<i>370</i>	<i>80</i>	
Vimpelin urheilukeskus	-288					
Kajaanihalli		-160				
Uimahalli		-40	-40			
Otanmäen urheilutalo	-889					
<i>-valtionavut</i>	<i>280</i>					
Raatihuone			-20	-20		
Vienankatu 5 ja 7		-80				
Kaupungintalo	-352	-850	-460	-460	-20	-600
Konevarikko	-76					
Brahenkatu 3, käsityökeskus	-29					
MUUT RAKENNUSHANKKEET						
Pihatyöt ja pintavesitekniikka	-123	-155	-150	-150	-150	-150
Koulujen ja päiväkotien pihat		-300				
Home- ja vesikattokorjaukset	-301	-210	-240	-240	-220	-250
Kiinteistöjen sähkölaitteet		-30	-30	-30	-30	-30
Kiinteistöjen energiatal.parantaminen			-50	-50	-50	-50
Käyttötarkoituksen muutokset	-213	-130	-130	-130	-140	-150
Keittiölaitteiden uusiminen	-115	-150	-150	-150	-150	-150
Rakennusautomaatio	-34	-50	-50	-50	-50	-50
<i>-valtionavut</i>						
<i>Myydyt rakennukset</i>	<i>150</i>					
TULOT						
<i>Valtionavut</i>	<i>1 228</i>	<i>1 350</i>	<i>1 490</i>	<i>1 280</i>	<i>80</i>	
<i>Myyntit</i>	<i>150</i>					
RAKENNUKSET YHTEENSÄ						
Tulot	1 378	1 350	1 490	1 280	80	0
Menot	-6 582	-9 205	-16 380	-15 420	-9 500	-6 910
Nettomenot	-5 204	-7 855	-14 890	-14 140	-9 420	-6 910

Hankeryhmä/hanke	TP2010	TA 2011	LTK 2012	TA 2012	TS 2013	TS 2014
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET						
Suunnittelu ja tutkimus	-66	-40	-60	-60	-60	-60
-myyntituotot	13					
Kunnallistekniikan rakentaminen	-5 361	-4 760	-4 690	-4 590	-4 500	-4500
-tulot	2 048					
Urheilu- ja ulkoilualueet, satamat	-219	-190	-425	-425	-310	-300
-valtionavut	43	50	100	100		
Sillat	-378	-250	-300	-300	-450	-685
Parempi kaupunkikeskusta						-700
Kajaaninjoen kulttuuriympäristö		-50	-250	-250	-250	
Petäisenniskan kehittämisprojekti						
-myyntituotot						
Otanmäki-Vuolijoki	-7	-470				
TULOT						
Valtionavut	43	50	100	100	0	0
Myynnit	2 061					
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET YHTEENSÄ						
Tulot	2 105	50	100	100	0	0
Menot	-6 030	-5 760	-5 725	-5 625	-5 570	-6 245
Nettomenot	-3 926	-5 710	-5 625	-5 525	-5 570	-6 245
YMPÄRISTOTEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
Tulot	3 952	1 770	1 960	1 750	450	0
Menot	-12 848	-15 065	-22 205	-21 145	-15 170	-13 155
Nettomenot	-8 896	-13 295	-20 245	-19 395	-14 720	-13 155
IRTAIN OMAISUUS						
KAUPUNGINHALLITUS						
Kaupunginhallitus						
Keskushallinto		-250	-185	-160		
SIVISTYSTOIMIALA						
Varhaiskasvatus		-110	-100	-100		
Perusopetus	-270	-200	-450	-450	-450	-200
Kirjasto	-53	-32	-32	-32	-25	
Kaukametsä		-70	-100	-80	-76	-120
YMPÄRISTOTEKNINEN TOIMIALA						
Maankäyttö	-17	-15	-20	-20	-15	-15
Kunnallistekniikka	-352	-290	-322	-322	-40	
Tilapalvelu	-36	-110	-67	-67	-57	-57
KAINUUN PELASTUSLAITOS						
Kainuun pelastuslaitos	-632	-810	-1 210	-1 210	-820	
- valtionavut	239		320	320	160	
- irtaimen omaisuuden myynti	53					
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ						
Tulot	291	0	320	320	160	0
Menot	-1 359	-1 887	-2 486	-2 441	-1 483	-392
Nettomenot	-1 068	-1 887	-2 141	-2 121	-1 323	-392
RAHOITUSARVOPAPERIT						
Osakkeet ja osuudet						
Myynnit	63					
Hankinnat	-78	-78				
Nettomenot	-15	-78				
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Tulot	4 306	1 770	2 280	2 070	610	0
Menot	-14 285	-17 030	-24 691	-23 586	-16 653	-13 547
Nettomenot	-9 979	-15 260	-22 411	-21 516	-16 043	-13 547

6 RAHOITUSOSA

6.1 Kajaanin kaupungin rahoituslaskelma 2010 - 2014

1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan rahavirta	13 228	7 583	4 548	4 723	3 360
Vuosikate	13 470	7 583	4 698	4 877	3 517
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-242		-150	-154	-157
Investointien rahavirta	-9 737	-15 184	-21 366	-15 889	-13 390
Investointimenot	-14 279	-16 954	-23 586	-16 653	-13 547
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 572	1 400	1 700	240	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	970	370	520	524	157
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 491	-7 601	-16 818	-11 166	-10 030
Rahoituksen rahavirta	-4 371	7 200	16 700	11 500	9 500
Antolainauksen muutokset	1 896	200	200		
Antolainasaamisten lisäykset	-6				
Antolainasaamisten vähennykset	1 902	200	200		
Lainakannan muutokset	-4 508	7 000	16 500	11 500	9 500
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	15 000	26 000	21 500	19 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 899	-8 000	-9 500	-10 000	-10 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 609				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 760				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-880	-401	-118	334	-530
Rahavarat 31.12.	939	538	420	754	224
Rahavarat 1.1.	1 819	939	538	420	754
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	3 491	-7 601	-16 818	-11 166	-10 030
Lainanhoitokate	1,5	0,5	0,6	0,6	0,5
Kassan riittävyys, pv	1,5	0,8	0,6	1,1	0,3

6.2 Kaupungin ja liikelaitosten rahoituslaskelmien yhdistelmä 2012

1 000 €	Yhteensä	Kajaanin kaupunki	Liikelaitokset
Toiminnan rahavirta	8 075	4 548	3 478
Vuosikate	8 230	4 698	3 483
Tulorahoituksen korjauserät	-155	-150	-5
Investointien rahavirta	-29 813	-21 366	-8 447
Investointimenot	-34 139	-23 586	-10 553
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 801	1 700	2 101
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	525	520	5
Toiminnan ja investointien rahavirta	-21 738	-16 818	-4 969
Rahoituksen rahavirta	20 207	16 700	3 507
Antolainauksen muutokset	200	200	
Antolainasaamisten vähennykset	200	200	
Lainakannan muutokset	19 900	16 500	3 400
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	29 760	26 000	3 760
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 100	-9 500	-600
Lyhytaikaisten lainojen muutos	240		240
Muut maksuvalmiuden muutokset	107		107
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 531	-118	-1 462
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot			
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-21 738	-16 818	-4 969
Lainanhoitokate	0,8	0,6	4,4
Kassan riittävyys, pv	7,3	0,7	39,5

7 LIKELAITOKSET JA TYTÄRYHTIÖT

7.1 Liikelaitokset

7.1.1 Kajaanin ammattikorkeakoulu -liikelaitos

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Lakisääteisyys Lain mukaan kunnan ei tarvitse järjestää amk-opetusta, mutta toimintaa säätelevät mm. seuraavat: Amk-laki 351/03 ja -asetus 352/03; Asetus korkeakoulututkintojen järjestelmästä 426/2005; toimilupapäätökset 15.6.95 (20/401/95), 23.4.98 (13/401/98), 17.6.03 (19/401/03); vuosittaiset koulutusohjelma- ja tutkintopäätökset; Asetus amk:jen yhteishakujärjestelmästä 353/03; Opintotukilaki 65/94 ja -asetus 260/94.</p> <p>Viranomaistehtävät Toimii viranomaisena mm. opintotukiasioissa ja muutoinkin julkisena organisaationa hoitaa tarvittavat viranomaistehtävät.</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Koulutus, tutkimus, osaamisen kehittäminen, aluekehitys</p>
<p>Palvelujen tuottamistapa</p>	<p>Tutkintoon johtavat koulutukset (nuoriso- ja aikuiskoulutus sekä ylemmät amk-tutkinnot), ja niihin liittyvät tukipalvelut tuotetaan pääosin omana työnä. Tutkintoon johtavaa aikuiskoulutusta järjestetään myös muilla paikkakunnilla (mm. Kuusamo, Oulu). Erikoistumisopinnot, avoin amk, täydennys- ja aikuiskoulutus sekä niihin liittyvä palvelutoiminta tuotetaan yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa (AIKOPA). Soveltavaa tutkimus- ja kehitystoimintaa sekä aluekehitystyötä toteutetaan omana toimintana (t&k –yksikkö), tutkimus- ja koulutuskeskus CEMISin kautta ja erilaisissa muissa yhteistyöverkostoissa. Innovaatio- ja yritystoimintaa kehitetään INNOVAN kautta. Yhteistyötä tehdään myös muiden koulutusorganisaatioiden (mm. yliopistokeskus ja sen jäsenyliopistot, muut amk:t, KAO), sektoritutkimuslaitosten (VTT, MIKES) ja työelämä/elinkeinoelämäorganisaatioiden kanssa. Talous- ja henkilöstöhallinnossa tukeudutaan Kainuun maakunta – kuntayhtymän ja Kajaanin kaupungin palveluihin.</p>
<p>Vaihtoehtoiset tuottamistavat</p>	<p>Koulutukset ja palvelut ostetaan muilta tuottajilta. Tutkintoon johtavina koulutuksina toteutetaan myös muiden amk:jen tutkintoja (esim. fysioterapeutti, sosionomi).</p>
<p>Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset</p>	<p>Toimintaympäristön muutokset: väestön ikääntyminen ja väheneminen, nuorten määrän lasku, terveydenhuollon henkilöstön eläköityminen, globalisoituminen, aluekehitysrahoituksen supistuminen, tekniikan alan vetovoiman aleneminen, korkeakoulujen rakennemuutokset. Palvelutarpeen muutokset: teollisuuden rakennemuutokset lisäävät aikuiskoulutuksen tarvetta => painopiste aikuiskoulutukseen ja yritystoiminnan /yrittäjyyden edistämiseen; nopea reagointikyky, verkostoituminen, profiloituminen, markkina-alueen laajentaminen, kilpailukyvyv varmistaminen, matkailu- ja kaivannaisalojen koordinointivastuu koko Pohjois-Suomessa ja pelialalla valtakunnallisesti. Ammattikorkeakoululaitos uudistetaan 2014 alkaen siten, että ammattikorkeakouluista muodostetaan itsenäisiä oikeushenkilöitä, käytännössä osakeyhtiöitä. Rahoitus muuttuu kokonaan valtionrahoitukseksi. Aiempi ylläpitojärjestelmä poistuu, toimilupia ei enää käytetä, vaan ammattikorkeakoulut luetaan laissa ja koulutusvastuut määritetään asetuksella.</p>

<p>Perustehtävä</p>	<p>Toiminta-ajatus: Tekevä korkeakoulu KAMK on kansallisesti houkutteleva ja kiinnostava työ- ja opiskelupaikka sekä yhteistyökumppani. Edistämme Pohjois- ja Itä-Suomen osaamisen, osaajien ja elinkeinoelämän kehittymistä sekä toimijoiden välistä yhteistyötä. KAMK:lla on merkittävä alueellinen rooli kainuulaisen elinkeinoelämän kehittymisen ja kansainvälistymisen tukemiseen tarvittavan osaamisen, osaajien ja TKI-toiminnan saatavuuden varmistajana. Jatkossa KAMK vastaa koko maakunnan pysyvästä tutkintoon johtavasta korkeakoulutasoisesta koulutuksesta yhteistyössä yliopistokeskuksen jäsenyliopistojen kanssa Kainuun korkeakoulustrategian mukaisesti.</p>
<p>Visio 2017</p>	<p>KAMK on Suomen Tekevin korkeakoulu, joka on yhteistyökumppaneidensa kanssa toiminta-alueensa johtava TKI- ja yritystoiminnan edistäjä, väestön osaamistason kohottaja sekä dynaaminen työelämän yhteiskumppani ja uudistaja.</p>
<p>Riskit 2012–2017</p>	<p>Ydin- ja tukitoimintojen riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asiakkaiden käyttäytyminen (esim. hakijamäärät, opiskelijoiden poissaolot) • atk-järjestelmien toimivuus ja varmuus • markkinoinnin oikea kohdentaminen <p>Henkilöriskit</p> <ul style="list-style-type: none"> • henkilöstön saatavuus, epätasainen kuormittuminen ja jakautuminen, ikääntyminen • osaamisen keskittyminen yksittäisille henkilöille (pitkät poissaolot, varahenkilö- ja sijaisjärjestelyt, avainhenkilöiden menetykset) • sitoutuminen • projektoiminta (henkilöiden vaihtuvuus) • opiskelijoihin ja henkilöstöön kohdistuvat fyysiset uhat <p>Suunnittelu - ja seurantajärjestelmän riskit</p> <ul style="list-style-type: none"> • ulkoiset palvelusopimukset esim. maakunnan hinnoittelumuutokset vuokrat • toteutumaseurannan ongelmat: tietojärjestelmien toimivuus (mySAP, HeHa, Asio) <p>Johtamisjärjestelmän riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tulevaisuuden ennakointi ▪ investointien kohdentaminen ▪ henkilöstöressurssien oikea kohdentaminen ▪ laadunvarmistusjärjestelmän ja KAMK'20 strategian jalkauttaminen ▪ Kajaanin korkeakoulukonsortion toiminta ja korkeakoulustrategian toteuttaminen <p>Hallinnolliset riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ korkeakoulupolitiikan muutokset, valtiovallan tavoitteet suurempien ammattikorkeakoulujen muodostamiseksi ts. korkeakoululaitoksen rakenteellinen kehittäminen ▪ ylläpitojärjestelmän muutokset; osakeyhtiöittäminen ▪ lainsäädännön muutokset, ammattikorkeakoululain ja /tai rahoituslain muutokset <p>Tieto-, tietoturva- ja tietojärjestelmien riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kulunvalvonta, ovien ja tietokoneiden lukitseminen ▪ käyttöoikeudet/salasanat - pääkäyttäjät, muutosten päivitys ▪ kannettavat, muistitikut, puhelinten käyttö ▪ tiedon häviäminen/muuttuminen-arkistointi, salassa pidettävät tiedot

	<p>Omaisuusriskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ varkaudet, katoamiset, tulipalo tms ▪ irtaimiston hallinta (kalusteet, autot, tietokoneet, kamerat yms.) <p>Rahoitusriskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vos- muutokset (amk-rahoituksen ja hallinnon merkittävät muutokset 2014), rahoittajien säännösten ja toimintatapojen muutokset • osakeyhtiöittäminen ja sen vaikutukset kustannuksiin ▪ kuntarahoitus, ylläpitäjän taloustilanteen vaikutukset kehittämistoimintaan saatuun tukeen sekä toiminnan kehittämisvalmiuteen ▪ vuokramenojen kasvu ja opiskelijapohjan väheneminen vaikuttaa negatiivisesti talouteen
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus: KAMK tuottaa toiminta-alueelle sen tarvitsemää osaamista, osaajia ja TKI-toimintaa.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys: KAMK haluaa olla opetuksessa ja ohjauksessa Suomen kolmen parhaan joukossa. Palvelu- ja TKI-toiminnassaan KAMK on haluttu ja laadukas yhteistyökumppani.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus: Tekevä korkeakoulu –toimintamallin mahdollistavat: toimiva ja tehokas opiskelijapolku, TKI-prosessi, tukiprosessit ja johtamisprosessi.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky: Henkilöstöllä on strategisten tavoitteiden saavuttamiseen vaadittava osaaminen (tiedot, taidot ja työkyky).</p>
Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Ammattikorkeakoulun toiminta ja talousarvio pohjaa valtiosuuteen (vos). Talouden tasapainottamisohjelman mukaan ammattikorkeakoulun kehittämis- ja hanketoiminnan toiminta-avustusta leikataan 200.000 €/v vuosina 2010 - 2016. Vuoden 2012 toiminta-avustus on 400.000 €.</p> <p>Mittarit: talousarviossa pysyminen, toimintatavoitteiden saavuttaminen</p>
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Sisäinen valvonta toteutetaan Kajaanin kaupungin sisäisen valvonnan yleisohjeen mukaisesti. Toiminnassa noudatetaan ammattikorkeakoulun johtosääntöä ja sisäisiä sääntöjä sekä laadunvarmistusjärjestelmää (ml. prosessikuvauksia, toimintaohjeita, arvioiteja). Seuraava laatuauditointi on vuonna 2014, joten siihen valmistautuminen on käynnistetty. Vuonna 2012 tehdään itsearviointi auditointikäsikirjan 2011 - 2017 mukaisesti. Taloustilannetta ja toimintaa seurataan kuukausittain johtoryhmässä ja neljännesvuosiraportoinnin kautta hallituksessa ja johtokunnassa. Vakuutukset pidetään ajan tasalla. Merkittävät sopimukset tarkistutetaan lakitoimistolla. Hyväksymis-, hankinta- ja allekirjoitusoikeudet määritellään viranhaltijapäätöksillä. Hankinnoissa noudatetaan hankintalakia ja kaupungin pienhankintaohjetta. Riskikartoitus pidetään ajantasaisena ja kattavana.</p> <p>Mittarit: talousarviossa pysyminen, toimintatavoitteiden saavuttaminen, ohjeiden noudattaminen, arviointien toteutuminen</p>
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus: KAMK tuottaa toiminta-alueelle sen tarvitsemää osaamista, osaajia ja TKI-toimintaa.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys: KAMK haluaa olla opetuksessa ja ohjauksessa Suomen kolmen parhaan joukossa. Palvelu- ja TKI-toiminnassaan KAMK on haluttu ja laadukas yhteistyökumppani.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus:</p>

	<p>Tekevä korkeakoulu –toimintamallin mahdollistavat: toimiva ja tehokas opiskelijapolku, TKI-prosessi, tukiprosessit ja johtamisprosessi.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky: Henkilöstöllä on strategisten tavoitteiden saavuttamiseen vaadittava osaaminen (tiedot, taidot ja työkyky). KAMK:lla on osaava, tavoitteellinen ja uudistumiskykyinen henkilöstö. Työ KAMK:ssa on merkityksellistä, hallittua sekä yhteisöllistä.</p> <p>Arviointi ja mittarit: KAMK'20 strategian toimenpiteiden toteutuminen; OKM:n asettamat tulostulokset</p>
<p>Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Aluekehitykseen profiloituneen KAMK:n vaikuttavuus perustuu opetuksen ja TKI-toiminnan yhdistävään toimintamalliin. Toimintaa arvioidaan ja kehitetään jatkuvan kehittämisen periaatteella.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys KAMK:sta valmistuneet opiskelijat ovat tiedoiltaan laaja-alaisia asiantuntijoita sekä taidoiltaan lisäarvoa tuottavia TKI-toimijoita.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus KAMK:n talous ja toimintakyky on kestävästi tasapainossa. Palvelutoiminnan uudet toimintamallit mahdollistavat uudenlaisen rahoituksen hankinnan.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky KAMK:lla on osaava, tavoitteellinen ja uudistumiskykyinen henkilöstö. Työ KAMK:ssa on merkityksellistä, hallittua sekä yhteisöllistä.</p> <p>Arviointi ja mittarit: KAMK'20 strategian toimenpiteiden toteutuminen; OKM:n asettamat tulostulokset</p>

Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV ¹	217,9	220	225	225	225
Asiakastytyvyisyys (1-4) ²					
Opiskelijoiden tyytyväisyys ² (osittain/ täysin tyytyväinen %)		≥ 80	≥ 80	≥ 80	≥ 80
opetuksen laatuun	81				
ohjauksen laatuun	82				
harjoittelun ohjauksen laatuun	85				
OPALA, sijaluku amk:eista ei saatavilla		≤ 4	≤ 4	≤ 4	≤ 4
Asiakastytyvyisyys (ast.1-5): AIKOPAn asiakastytyvyisyys	4,2	≥ 4	≥ 4	≥ 4	≥ 4
Työyhteisön toimivuus (1-4) ²	3,18	3,2	3,2	3,2	3,2
Kehityskeskustelut käyty (1-4) ³					
vakituiset	3,9	4	4	4	4
määräaik. > 1 v	3,71				
määräaik. < 1 v	3,0				
Muut strategiset mittarit:					
Koulutuksen vetovoima (ensisij.hakijat/aloituspaiikka)	2,34	≥ 2,5	≥ 2,5	≥ 2,5	≥ 2,5
Keskeyttämisaste	10,7	9	9,5	9,5	9,5
Suoritetut tutkinnot (AMK-tutk. + ylempi AMK-tutk.)	342 + 25 = 367	339 + 25 = 364	339 + 25 = 364	339 + 25 = 364	339 + 25 = 364
Painoaloihin kohdistuvien hankkeiden osuus hankekannasta (% €sta)	45,2; painoaloihin kohdistuvien hankkeiden yhteen laskettu volyymi on samalla tasolla kuin v. 2009, mutta jakajana olevan hankkeiden summa on suurempi	60	60	60	60
Maksullisen palvelutoiminnan tulojen määrä suhteessa koko tulorahoituksen määrään (%)	ei saatavilla	17,0	16	16	16
Opintopisteet t&k – hankkeissa/läsnä olevat tutkinto-opiskelijat	5,67	≥ 5,5	≥ 7	≥ 7	≥ 7

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Kajaanin ammattikorkeakoulu -liikelaitos

TULOSLASKELMAOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Liikevaihto	13 888	13 942	14 384	14 341	14 338
Liiketoiminnan muut tuotot	110	73	79	90	92
Kaupungin toiminta-avustus	400	400	400	400	400
Valtiontuot	507	1 862	2 367	2 432	2 433
Muut tuet ja avustukset	1 925	1 405	1 571	301	52
Materiaalit ja palvelut	-3 492	-4 341	-4 865	-4 763	-4 574
Henkilöstökulut	-10 848	-11 689	-12 261	-11 161	-11 359
Poistot ja arvonalentumiset	-267	-343	-339	-331	-265
Liiketoiminnan muut kulut	-1 540	-1 547	-1 646	-1 682	-1 728
Liikeliikettä	684	-239	-310	-373	-611
Rahoitustuotot ja kulut	14	15	12	14	16
Rahoitustuotot	20	20	20	22	25
Korvaus peruspääomasta	-6	-5	-8	-8	-8
Varausten ja rahastojen muutos	-350	224	298	325	325
Tilikauden yli-/alijäämä	348	0	-0	-34	-270

INVESTOINTIOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
AMK investoinnit	-1 148	-860	-2 308	-45	-20
AMK investoinnit, rahoitusosuudet	762	473	1 967		
Tuki/investoinnit	-92		-135	-25	
Haka/investoinnit	-119				
Marata/investoinnit	-22				
Soteli/investoinnit	-52		-50	-20	-20
Teli/investoinnit	-53		-25		
TKÄS/investoinnit			-30		
TTINS/investoinnit			-15		
Terveysreitti-inv.	-82				
Terveysreitti-inv., rahoitusosuudet	79				
Tuke/investoinnit	-11				
Kopa/investoinnit	-13				
Investointiproj.kori			-167		
Investointiproj.kori, rahoitusosuudet			100		
METIS inv/OKM			-38		
METIS inv/OKM, rahoitusosuudet			23		
Raepuh.robotti INV	-421				
Raepuh.robotti INV, rahoitusosuudet	421				
Game Studio INV	-135				
Game Studio INV, rahoitusosuudet	135				
TA1/rak.proj.			-1 802		
TA1/rak.proj., rahoitusosuudet			1 802		
CEMIS/METIS inv.			-46		
CEMIS/METIS inv., rahoitusosuudet			42		
MoPeDi INV	-147				
MoPeDi INV, rahoitusosuudet	126				

RAHOITUSOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan rahavirta	957	119	73	-28	-329
Liikelyli- /alijäämä	684	-239	-279	-373	-611
Poistot ja arvonalentumiset	267	343	339	331	265
Rahoitustuotot ja -kulut	14	15	12	14	16
Tulorahoituksen korjauserät	-8				
Investointien rahavirta	-379	-387	-341	-45	-20
Investointimenot	-1 148	-860	-2 308	-45	-20
Rahoitusosuudet investointimenoihin	762	473	1 967		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8				
Toiminnan ja investointien rahavirta	578	-268	-268	-73	-349
Rahoituksen rahavirta	-202				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-202				
Vaikutus maksuvalmiuteen	376	-268	-268	-73	-349
Rahavarat 31.12.	3 808	3 540	3 272	3 199	2 850
Rahavarat 1.1.	3 432	3 808	3 540	3 272	3 199
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	578	-268	-268	-73	-349
Kassan riittävyys, pv	81,6	70,1	56,6	66,1	58,8

7.1.2 Kajaanin kaupunginteatteri –Oulun läänin alueteatteri -liikelaitos

Palvelun perustelut - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille	<p><u>Lakisääteisyys</u> Ei lakisääteistä. Toimintaa ohjaa teatteri- ja orkesterilaki (730/1992).</p> <p><u>Hyöty tai arvo kuntalaisille</u> Teatterin perustehtävänä on tuottaa kuntalaisille laadukkaita teatteriesityksiä ja kulttuuritapahtumia. Esitysten kautta teatteri parantaa kajaanilaisten elämänlaatua ja henkistä hyvinvointia, lisää yhteisöllisyyden tunnetta sekä vahvistaa alueellista identiteettiä. Teatteri tukee myös kaupungin matkailuelinkeinoja, toimii vetovoimatekijänä koulutettujen osaajien saamiseksi Kajaaniin (yliopisto, yritykset, muut palvelut) sekä rakentaa Kajaanin imagoa kulttuurikaupunkina.</p>
Palvelujen tuottamistapa	Kunnallinen liikelaitos. Omat esitykset Kajaanissa ja alueteatterin kautta entisen Oulun läänin alueella ja rajakunnissa sekä muualla Suomessa.
Vaihtoehtoiset tuottamistavat	Kunnallisen liikelaitoksen vaihtoehtona on yksityinen yhdistyspohjainen tai osakeyhtiömallinen teatteri.
Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	Teatterin tekemän yleisötutkimuksen perusteella katsojakunta ikääntyy. Haasteena on houkutella uutta yleisöä ja varsinkin nuoria teatteriin. Tämän johdosta Alueteatterin painopisteenä kannattaa pitää lasten- ja nuorten teatteri, ja samalla pitää huoli, että teatterin tarjonnassa otetaan huomioon ikääntyneemmän yleisön tarpeet. Teatterin on etsittävä myös uusia yleisöä muualta Suomesta yhteistyöproduktioiden kautta. Verkostoitumista muiden teattereiden kanssa niin Suomessa kuin ulkomaillakin on jatkettava valtakunnallisen näkyvyyden turvaamiseksi.
Perustehtävä	Esitysten tuottaminen kajaanilaisille, kainuulaisille ja alueteatterin kautta entisen Oulun läänin alueen, rajakuntien ja muun Suomen asukkaille
Visio 2017	Kajaanissa on valtakunnallisesti merkittävä teatteri, joka toimii entisen Oulun läänin ja rajakuntien alueteatterina sekä esiintyy alueteatterin kautta myös muualla Suomessa ja vieraillee myös ulkomailla. Lisäksi teatteri tuo Kajaaniin paljon laadukkaita vierailuesityksiä. Kajaanin Kaupunginteatteri on taiteellisesti korkeatasoinen, ihmistä lähellä oleva sekä laajasti valtakunnallisesti ja kansainvälisesti verkostoitunut teatteri, joka tukee kaupungin imagoa kulttuurikaupunkina.
Riskit 2012–2017	<p><u>Ahtaat ja hajallaan olevat työtilat</u> Riskin merkittävyys 3 Riskin toteutumisen todennäköisyys 3 Riskin vaikutus 3 Toimenpiteet: Työturvallisuusmääräysten ehdoton noudattaminen. Toimitilakysymyksen ratkaiseminen mahdollisimman pikaisesti</p> <p><u>Henkilöstön ikääntyminen</u> Merkittävyys 2 Toteutuminen 3 Vaikutus 2 Toimenpiteet: Työhyvinvoinnista huolehtiminen. Nuorten tekijöiden pitäminen teatterissa. Nuorten rekrytointi.</p> <p><u>Henkilöstön uupuminen</u> Merkittävyys 3 Toteutuminen 2 Vaikutus 3 Toimenpiteet: Työajanseurannasta huolehtiminen ja järkevä tuotantosuunnittelu.</p>

	<p><u>Puutteelliset henkilöstöresurssit</u> Merkittävyys 3 Toteutuminen 3 Vaikutus 3 Toimenpiteet: Riittävästä taloudellisista resursseista huolehtiminen. Tehtävänkuvien uusintaminen.</p> <p><u>Taiteellisen tason alentuminen resurssien heikkenemisen myötä</u> Merkittävyys 3 Toteutuminen 2 Vaikutus 3 Toimenpiteet: Tuotantosuunnittelun sopeuttaminen käytettävissä oleviin resursseihin.</p> <p><u>Tiukka talous</u> Merkittävyys 3 Toteutuminen 3 Vaikutus 3 Toimenpiteet: Oman tulonhankinnan lisääminen kehittämällä yleisötyötä. Yhteistöiden lisääminen ja näkyvyyden parantaminen yleisöpohjan laajentamiseksi. Henkilöstösuunnitelman toteuttaminen.</p>
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p><u>Palvelun vaikuttavuus</u> Kajaanin kaupunginteatteri on identiteetiltään vahvasti aluetatteri, joka pyrkii takaamaan tasa-arvoisen ja monipuolisen teatteripalvelujen saavutettavuuden kaikille kohderyhmille Kajaanin kaupungissa ja aluetatterin kautta koko alueen asukkaille. Aluetatterin ohjelmistossa huomioidaan erityisesti lapset, nuoret sekä vanhukset. Teatteritalon puolella pääpaino on aikuiskatsojissa. Ensi-iltoja on noin neljä - viisi vuodessa, joista kaksi - kolme on teatteritalon esityksiä ja kaksi kiertue-esityksiä. Lisäksi ohjelmistossa on yksi tai useampi yhteistuotanto muiden teattereiden kanssa sekä Suomessa että ulkomailla. Lisäksi omilla kevytrakenteisemmilla esityksillä pyritään varmistamaan lipputulotavoitteiden saavuttaminen. Yhteistyötä tehdään kaupungin muiden kulttuurilaitosten ja toimijoiden kanssa tiiviisti.</p> <p><u>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys</u> Teatterin henkilöstösuunnitelman mukaisesti vuoteen 2016 mennessä teatterissa henkilökohtaisen eläkeiän saavuttaa 9,5 henkilöä. Näistä 4 jätetään täyttämättä. Teatterin organisaatio sopeutetaan henkilöstösuunnitelma vuosien kuluessa vastaamaan henkilöstöresurssien vähenemistä.</p> <p>Koulutuksen osalta henkilökuntaa koulutetaan osaamisen parantamiseksi ja uusien yhteistyötuotantotapojen haltuun ottamiseksi. Työhyvinvointiin kiinnitetään entistä enemmän huomiota, koska henkilöstö ikääntyy ja organisaatiossa tapahtuu muutoksia. Päätöksenteossa korostetaan teatterin johtoryhmän toimintaa, jotta päätöksiä tehtäessä kuultaisiin kaikkia henkilöstöryhmien edustajia.</p> <p><u>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus</u> Teatterin tuloksellinen palvelustrategian toteuttaminen edellyttää, että teatterin toimitilakysymykset saadaan ratkaistua mahdollisimman nopeasti. Kysymyksen ratkaisemiseksi tarvitaan pitkän tähtäyksen suunnitelma siitä missä toimitiloissa teatteri tulee toimimaan suunnitelma vuosien loppupuolella. Lisäksi tarvitaan lyhyemmän tähtäyksen suunnitelma, millä ratkaistaan se miten olemassa olevissa tiloissa voidaan toimia siihen saakka työturvallisesti sekä taloudellisesti järkevästi. Lisäksi on tärkeää, että teatterille pystytään turvaamaan tarvittavat henkilöstöresurssit strategiassa suunnitellun toiminnan mahdollistamiseksi: iso näyttämö sekä pieni näyttämö, joka toimii myös aluetatterina. Teatteri pyrkii myös lisäämään omien tulojensa ja katsojien määrää tekemällä yleisötyötä sekä laajentamaan esitystensä yleisöpohjaa. Markkinoinnissa pyritään näkyvyyden lisäämiseen uusien katsojien tavoittamiseksi.</p>

	<p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Teatterin tekemisessä tärkeimmässä roolissa ovat ihmiset. Kaikista työpaikoista teatterissa eniten laatuun ja tuloksellisuuteen vaikuttaa työntekijöiden hyvinvointi ja työilmapiiri. Työhyvinvoinnista huolehtiminen ja riittävien resurssien kohdentaminen työhyvinvointiprojekteihin vaikuttaa suoraan teatterin mahdollisuuksiin toimia tuloksellisesti.</p>
TA 2012	
Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteeri	Kaupungin toiminta-avustus on 1 241 000 euroa, leikkausta 250 000 vuoden 2009 tasoon nähden. Lisäksi teatterin talousarviossa Teatterin lipputulotavoite on korkea ja se pidetään edellisvuoden tasossa, samoin esitysmäärä.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	Teatterissa tehdään riskien ja vaarojen kartoitus, laaditaan toimintaohjesääntö ja toiminnanohjaussuunnitelma, saatetaan toimenkuvien tarkistustyö loppuun.
Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Teatterissa on viisi eri kohderyhmille suunnattua ensi-iltaa, joista kaksi on kiertue-esityksiä. Tämän lisäksi tehdään kaksi yhteistuotantoa kuuden muun Suomen teatterin kanssa.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Teatterissa varaudutaan muutoksiin, joita henkilöstösuunnitelman aiheuttamat sopeuttamistoimet vaativat ja toiminta sopeutetaan pysyvästi tasapainottamisohjelman aiheuttamiin muutoksiin. Kehityskeskustelut käydään 100-prosenttisesti koko henkilökunnan kanssa ja tehtävänkuvat tarkistetaan vastaamaan organisaatiomuutosten aiheuttamia toimenkuvien laajennuksia. Lisäksi panostetaan Tyky-toimintaan.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Teatterin tilakysymyksessä laaditaan pitkän tähtäyksen suunnitelma niistä tiloista joissa teatteri tulee toimimaan tulevaisuudessa. Lisäksi laaditaan lyhyen tähtäyksen suunnitelma, jolla ratkaistaan miten teatteri voi toimia olemassa olevissa tiloissa työturvallisesti ja taloudellisesti järkevästi. Lisäksi teatterissa lisätään yhteistyötä paikallisten kulttuuritoimijoiden ja laitosten sekä muiden Suomen teattereiden kanssa. Esityksissä huomioidaan eri kohderyhmät. Markkinoinnissa pyritään näkyvyyden lisäämiseen resurssien heiketessä sekä jatketaan jo aloitettua yhteismarkkinointia muiden kulttuuritoimijoiden ja matkailualan yrittäjien kanssa. Kaukametsän kanssa pyritään paketoimaan teatteriesityksiä osaksi kokous- ja kongressitoimintaa. Tilatyöryhmässä tehdään suunnitelma teatterin tilaratkaisuista ja peruskorjauksista.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Koko henkilöstön kanssa aloitetaan kolmivuotinen työhyvinvointi-projekti, mikäli projektille löytyy rahoitus.</p>
Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Neljä - viisi ensi-iltaa, joista kaksi kiertue-esityksiä, lisäksi oman henkilökunnan kevytrakenteiset tuotannot ja yksi tai useampi yhteistuotanto</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Henkilöstön koulutus Kehityskeskustelut Tyky-toiminta, aslak- ja tyk-kuntoutus</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Yleisötyön lisääminen Tilakysymyksen ratkaisu Yhteistyön lisääminen muiden Suomen teattereiden, paikallisten kulttuuritoimijoiden, koko Kainuun alueiden toimijoiden kanssa ja ulkomaisten teatterien kanssa.</p>

Liikelaitosyhteistyöhön ja yhteismarkkinointiin osallistuminen					
Henkilöstön aikaansaannoskyky					
Kolmivuotinen työhyvinvointi-projekti					
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	54,22	49	49	48	47
Myydyt liput	17 585	26000	26000	26000	26000
Työyhteisön toimivuus (1-4) ²	ei mitattu	3,25	ei mitata	3,25	ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1-4) ³	3	4	4	4	4

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaisten, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Kajaanin kaupunginteatteri -liikelaitos

TULOSLASKELMAOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Liikevaihto	208	273	273	273	273
Liiketoiminnan muut tuotot	8	15	15	15	15
Kaupungin toiminta-avustus	1 361	1 241	1 241	1241	1241
Valtiontuet	1 351	1 336	1 338	1338	1329
Muut tuet ja avustukset	8		0	26	26
Materiaalit ja palvelut	-438	-308	-319	-326	-308
Henkilöstökulut	-2 171	-2 203	-2 179	-2188	-2208
Poistot ja arvonalentumiset	-26	-18	-14	-13	-11
Liiketoiminnan muut kulut	-334	-337	-355	-358	-358
Liikelyljäämä	-32	-1	-0	-13	-11
Rahoitustuotot ja kulut	-1	1	0	-1	-1
Rahoitustuotot	2	4	4	4	4
Korvaus peruspääomasta	-3	-3	-4		
Tilikauden yli-/alijäämä	-33	0	-0	-1	-1

INVESTOINTIOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Teatteri investoinnit	0	0	0	0	0
Käyttöomaisuus	0	0	0	0	0
RAHOITUSOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan rahavirta	-9	16	9		
Liikelyli- /alijäämä	-32	-1	-0	-13	-11
Poistot ja arvonalentumiset	26	18	14	13	11
Rahoitustuotot ja -kulut	-1	-1	0		
Tulorahoituksen korjauserät	-2		-5		
Investointien rahavirta	2				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7	16	9		
Rahoituksen rahavirta	-61				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-61				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-68	16	9		
Rahavarat 31.12.	742	758	767	767	767
Rahavarat 1.1.	810	742	758	767	767

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-7	16	9		
Kassan riittävyys, pv	92,0	97,3	98,2	97,6	97,5

7.1.3 Kajaanin Mamselli -liikelaitos

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Lakisääteisyys</p> <p>Lain mukaan peruskoulun, lukion ja ammatillisen oppilaitoksen oppilaille on oikeus maksuttomaan ateriaan koulupäivinä. Perusopetuslaki 628/1998, lukiolaki 629/1998, laki ammatillisesta koulutuksesta 630/1998.</p> <p>Laki ei määritä palvelun tuottajaa.</p> <p>Viranomaistehtävät</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille</p> <p>Paikallisesti tuotetut ateria- ja puhtaanapitopalvelut ja tuotteet tukevat ja auttavat kajaanilaisia heidän elämänsä eri vaiheissa (päiväkodit, koulut, oppilaitokset, hoitokodit, kaupunginsairaala, vanhusten ateriapalvelut, työpaikkaruokailu ym.). ATPU-palvelut ovat osa ennaltaehkäisevää terveystyötä ja merkittävä osa kuntalaisten tarvitsemia palveluita. Ruoka täyttää eri ikäryhmille asetetut ravitsemussuositukset.</p> <p>Palveluja kehitetään laadukkaiksi ja kustannustehokkaiksi palvelupaketeiksi yhteistyössä asiakkaiden kanssa.</p>
<p>Palvelujen tuottamistapa</p>	<p>Kajaanin Mamselli tuottaa palveluja kaupungin lisäksi Kainuun maakunta - kuntayhtymälle ja muille asiakasryhmille. Kaikkien asiakkaiden kanssa tehdään palvelusopimukset.</p> <p>Palvelut tuotetaan moniammatillisesti. Palvelupakettiin voi kuulua myös ravintola- ja edustustarjoilua, koulujen iltavalvonnan hoitamista ja joissakin pisteissä myös vahtimestaripalvelua. Sairaalassa ja vanhainkoti Tulliniemessä palvelupakettiin kuuluu osittain myös hoitotyötä tukevia palveluja. Lisäksi Mamselli hoitaa hankinta-yhteistyösopimuksen mukaisesti hankintaprosesseja Kainuun kunnille ja maakunta -kuntayhtymälle.</p>
<p>Vaihtoehtoiset tuottamistavat</p>	<p>Palvelut voidaan myös ulkoistaa tai yksityistää.</p>
<p>Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset</p>	<p>Vuonna 2010 Mamsellin tarjoamista palveluista myytiin 50 % Kajaanin kaupungille ja 32 % Kainuun maakunta – kuntayhtymälle. Mikäli kaupungin tai Kainuun maakunta -kuntayhtymän yksiköissä tapahtuu toiminnallisia muutoksia, vaikuttavat ne Mamsellin toimintaan.</p> <p>Rakennus- ja laitekannan vanhenemisen myötä Mamsellin toimintaa tullaan tehostamaan keskittämällä ruoanvalmistus entistä suurempiin ja tehokkaampiin tuotantoyksiköihin.</p> <p>Tulevan kuntalain muutokset koskien kunnallisten liikelaitosten toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla tulevat vaikuttamaan tämän hetken tiedon mukaan Mamsellin toimintaan aikaisintaan vuonna 2013.</p>
<p>Perustehtävä</p>	<p>Kajaanin Mamselli tuottaa laadukkaita ja kilpailukykyisiä ateria- ja puhtaanapitopalveluita sekä hoitotyötä tukevia palveluja asiakkailleen.</p>
<p>Visio 2017</p>	<p>Kajaanin Mamselli on paras julkinen ateria- ja puhtaanapitopalvelujen tuottaja Kainuussa.</p>

Riskit 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimintaympäristössä tapahtuvat merkittävät muutokset <ul style="list-style-type: none"> ○ kaupungin talouden epätasapainon jatkuminen ○ toimintojen kilpailuttaminen ja ulkoistaminen • kunnallisia liikelaitoksia koskeva kuntalain muutos • alan vetovoimaisuus > ammattitaitoisen ja sitoutuneen työvoiman saanti <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatujärjestelmän toimivuus <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • yhteistyön sujuvuus • toiminta hajaantuu pieniin yksiköihin • kaupungin taloustilanteen vaikutus • energiakustannusten kohoaminen • henkilöstömenot (eläkeperusteiset KuEL- maksut ja varhe-maksut) <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vajaakuntoisten työntekijöiden määrän kasvu • sopeutuminen uuteen toimintakulttuuriin
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mamselli on Kajaanin kaupungin ja Kainuun maakunta- kuntayhtymän pääasiallinen atpu-palvelujen tuottaja ja yhteistyökumppani • Mamselli on alansa tunnettu toimija Kainuussa • Ympäristöasioiden hallinta <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tapahtumien hallinta (sopimukset, palautetieto, laatu poikkeamat) • Tehokkaat tukiprosessit <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kilpailukyky • Tuottavuus ja taloudellisuus • Liikevaihdon kasvu <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimiva organisaatiokulttuuri • Mamsellissa on osallistuva, osaava ja tehtäviinsä sitoutunut henkilöstö • Työhyvinvointi
Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Peruspääoman korko ja tuottovaatimus yhteensä 50 000 euroa vuodessa. Mittarit: toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen sekä talousarviossa pysyminen</p>
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Mamsellin toiminnassa noudatetaan kaupungin konserniohjauksen säännöksiä, liikelaitoksen johtosääntöä ja omaa toimintasuunnitelmaa sekä muita lakisääteisiä määräyksiä ja ohjeita. Toiminta perustuu asiakkaiden kanssa tehtyihin yhteistyö- ja palvelusopimuksiin. Toimintaa valvotaan ja arvioidaan itsearvioinnin, sisäisen arvioinnin, johdon katselmusten sekä omavalvonnan mittareiden avulla. Mamsellin ja asiakkaiden välisten sopimusehtojen noudattamista seurataan keskinäisissä laatu-neuvotteluissa. Talouden seuranta varten on luotu aikataulutettu ja vastuutettu järjestelmä. Taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain johtoryhmässä sekä neljännesvuosiraportoinnin kautta. Hankinnoissa noudatetaan hankintalakia ja kaupungin pienhankintaohjetta.</p>

	<p>Toiminnalliset riskit ja työsuojelulliset vaarat on arvioitu. Mittarit ja arviointikriteerit: Toimintajärjestelmä käytössä. Tilikauden aikana ei ole raportoitu merkittäviä riskejä tai työsuojelullisia vaaratilanteita, joista olisi aiheutunut vahinkoa tai menetystä.</p> <p>Päätösten, sopimusten ja hankintojen tekeminen ja seuranta on vastuutettu ja toiminta on saavuttanut sille asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.</p>
<p>Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Kainuun kuntien atpu-yhteistyön tiivistäminen. Selvitetään toisten kuntien halukkuus maakunnallisen atpu-organisaation perustamiseen. Toimivat palveluketjut ja prosessit (uusi organisaatiomalli) Ympäristöasioiden hallinta Mittarit: Kuntien kanssa ainakin yksi yhteinen atpu-hanke käynnissä Uusi, kolmen segmentin (perusopetus- ja varhaiskasvatus sekä ravintola- ja sote-alue) mukainen toimintamalli saavuttanut sille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.</p> <p>Mamsellin ympäristöohjelman laadinta aloitettu, ravintokeskus Tähkän työntekijöillä ympäristöpassi suoritettuna.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Maksaja-asiakkaiden tyytyväisyys tilaamiinsa palveluihin Käyttäjäasiakkaiden tyytyväisyys Mamsellin tarjoamiin tuotteisiin ja palveluihin Mittarit: Laatuneuvottelujen tulos ≥ 3 Asiakastytyväisyys ≥ 3</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tehokkaat tuotantoprosessit Asiakkaiden palvelutarpeisiin vastaaminen Toimivat Kao:n palvelu- ja tuotantoprosessit Mittarit: Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen Asiakastytyväisyys</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Toimiva vuorovaikutus Henkilöstöstrategian mukainen toiminta Työkykyjohtaminen Aloitteellisuus ja vastuun ottaminen Mittarit: Henkilöstön työtyytyväisyys Toimivat palaverikäytännöt Asiakaspalaute Sairauspoissaolot</p>
<p>Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Kainuun kuntien atpu-yhteistyön tiivistäminen. Mahdollinen selvitys maakunnallisesta atpu-organisaatiosta tehty. Tarvittavia yhdistämistoimia aloitettu. Toimivat palveluketjut ja prosessit Ympäristöasioiden hallinta Mittarit: Useita yhteisiä atpu-hankkeita. Toiminnat kustannustehokkaita ja saatu sopeutettua kuntalain edellyttämälle tasolle Mamsellisissa ympäristöohjelma, kaikilla ympäristöpassi</p>

	<p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Maksaja-asiakkaiden tyytyväisyys tilaamiinsa palveluihin Käyttäjäasiakkaiden tyytyväisyys Mamsellin tarjoamiin tuotteisiin ja palveluihin Mittarit: Laatuneuvottelujen tulos ≥ 3 Asiakastyytyväisyys ≥ 3</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tehokkaat tuotantoprosessit Asiakkaiden palvelutarpeisiin vastaaminen Mittarit: Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen Asiakastyytyväisyys</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Toimiva vuorovaikutus Henkilöstöstrategian mukainen toiminta Työkykyjohtaminen Aloitteellisuus ja vastuun ottaminen Mittarit: Henkilöstön työtyytyväisyys Toimivat palaverikäytännöt Asiakaspalaute Sairauspoissaolot</p>				
Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	181,68	187	187	165 (lakimuu- tos?)	165
Asiakastyytyväisyys (1-4) ²	2,85	≥ 3	≥ 3	≥ 3	≥ 3
Työyhteisön toimivuus (1-4) ²	ei mitattu	$\geq 3,25$	ei mitata	$\geq 3,25$	ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1-4) ³	3,92	4	4	4	4
Laatuneuvottelut (1-4)	3,52	≥ 3	≥ 3	≥ 3	≥ 3

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Kajaanin Mamselli -liikelaitos

TULOSLASKELMAOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Liikevaihto	12 155	12 697	12 824	13 017	13 212
Liiketoiminnan muut tuotot	22	3	3	3	3
Valtiontuet	240	169	203	206	205
Muut tuet ja avustukset	7				
Materiaalit ja palvelut	-4 930	-5 094	-5 133	-5 211	-5 296
Henkilöstökulut	-6 558	-6 952	-7 160	-7 267	-7 376
Poistot ja arvonalentumiset	-32	-48	-46	-40	-39
Liiketoiminnan muut kulut	-577	-650	-640	-657	-658
Liikeliijäämä	328	125	50	50	50
Rahoitustuotot ja kulut	-2	-45	-35	-35	-35
Rahoitustuotot	5	10	15	15	15
Korvaus peruspääomasta	-5	-5	-8	-8	-8
Tilikauden yli-/alijäämä	326	80	15	15	15

INVESTOINTIOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Mamselli investoinni	-65	-80			
Käyttöomaisuus	-65	-80			
Irtain omaisuus	-65	-80			
Sote-alue	-65	-20			
Vuorilaakson alue		-60			

RAHOITUSOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan rahavirta	358	178	61	55	54
Liikeli- /alijäämä	328	125	50	50	50
Poistot ja arvonalentumiset	32	48	46	40	39
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	5	-35	-35	-35
Investointien rahavirta	-65	-80			
Investointimenot	-65	-80			
Toiminnan ja investointien rahavirta	293	98	61	55	54
Rahoituksen rahavirta	-104				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-104				
Vaikutus maksuvalmiuteen	189	98	61	55	54
Rahavarat 31.12.	1 714	1 812	1 873	1 928	1 982
Rahavarat 1.1.	1 525	1 714	1 812	1 873	1 928

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	293	98	61	55	54
Kassan riittävyys, pv	51,6	51,7	52,8	53,5	54,3

7.1.4 Kajaanin Vesi -liikelaitos

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Lakisääteisyys Ei lakisääteisesti kaupungin tuotettava, mutta kunnan järjestettävä vesihuoltopalvelut vesihuoltolain (119/2001) 6 & 7 §:n reunaehdoin.</p> <p>Viranomaistehtävät Ei viranomaistehtäviä.</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Turvaa kansanterveyden ja on perusta yhdyskuntarakenteelle. Hyvälaatuista talousvettä ja asianmukaisesti hoidettu viemärointi ja jätevedenkäsittely toiminta-alueen kuluttajille kohtuulliseen hintaan. Tuloutus kaupungille 0,8 milj. euroa/vuosi.</p>
<p>Palvelujen tuottamistapa</p>	<p>Kunnan omama palveluna kunnallisena liikelaitoksena. Vesihuoltopalvelujen tuotannon perustehtävät (vedenhankinta, käsittely, vedenjakelun ja viemäroinnin ylläpito, jätevedenkäsittely, asiakaspalvelu, laskutus) tuotetaan pääsääntöisesti omama työnä, muu ostetaan pääsääntöisesti kaupunkiorganisaatiolta tai ulkoa.</p>
<p>Vaihtoehtoiset tuottamistavat</p>	<p>Yhteistyö muiden vesihuoltolaitosten kanssa, käyttöomaisuuden vuokraus ulkopuoliselle toimijalle, ulkoistaminen ja/tai yksityistäminen. Em. listaus koskee osaa tai koko toimintaa. Toiminnan/palveluiden osien osto muilta kunnilta, kuntayhtymiltä tai muilta toimijoilta.</p>
<p>Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset</p>	<p>Veden ominaiskulutus vähenee pienentäen käyttömaksutuloja. Vaatimukset ja säännökset vesihuollon toimintavarmuudesta ja varautumisesta lisääntyvät. Vesihuoltoverkosto ja prosessirakenteet ikääntyvät ylläpitäen voimakasta saneeraustarvetta. Ylikunnallisen yhteistyön tai suuremman vesihuoltoyksikön tarve kasvaa mm. toimintavarmuusvaatimusten, investointitarpeiden ja kuntatalouden resurssiniukkuuden vuoksi aiheuttaen palvelualueen, verkostojen ja asiakkaiden lisääntymisen ja edelleen tarpeen asiakastieto- ja laskutus-, verkkotieto- sekä kaukokäyttöjärjestelmien laajentamiselle. Vaatimukset sähköisen palvelun tarjonnasta kasvavat. Asiakaspalvelun merkitys korostuu.</p>
<p>Arvot</p>	<p>Tasapuolisuus, turvallisuus, asiakaslähtöisyys.</p>
<p>Perustehtävä</p>	<p>Vastaa toiminta-alueellaan vesi- ja viemärlaitostoiminnasta taloudellisesti ja kilpailukykyisesti yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Huolehtii vedenhankinnasta, käsittelystä ja jakelusta, viemäroinnistä ja jätevedenkäsittelystä kaikissa olosuhteissa sekä tarvitsemiensa laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä toimintansa kehittämisestä.</p>
<p>Visio 2017</p>	<p>Asiakkaille toimitetaan korkealaatuista talousvettä, vesihuoltolaitoksen vastuulle kuuluvat viemärivedet viemäroidään ja jätevedet lietteineen käsitellään ympäristövaikutukset minimoiden kohtuulliseen hintaan.</p>
<p>Riskit 2012–2017</p>	<p>Pohjavesialueiden pohjavedenpinnan hidas aleneminen vaikeuttaa vedenhankintaa johtaen uusien vedenottamoiden ja -alueiden perustamiseen. Ongelma- ja kriisitilanteissa liian kapea organisaatio on toimintavarmuusriski. Päävedenottamon lähellä sijaitsevat liikenneväylät ovat riski pohjaveden laadulle. Ympäristövaatimusten (jätevesi ja jätevesiliete) kasvu tasolle, joka aiheuttaa asiakkaille kohtuuttomat kustannukset. Peuraniemen jätevedenpuhdistamon lietteenkäsittelykapasiteetti on lietteen</p>

	<p>määrään nähden pienehkö. Lietteenkuivauslinkojen kunto on heikko. Vuolijoen jätevedenpuhdistamon käyttöikä on ylitetty ja tarve lupaan johtaa jätevedet Otanmäen kosteikkopuhdistamolle on akuutti. Majasaaren jätekeskuksesta Peuraniemen jätevedenpuhdistamoon mahdollisesti johdettavat suotovesien vaikutus jätevedenpuhdistus- ja lietteenkäsittelyprosesseihin.</p> <p>Epäselvyys hulevesiviemäröinnin kokonaisvastuutahosta estää kaupunkikonaisuuden kannalta järkevimmän hulevesiviemäröinnin toteutuksen.</p>
<p>Strategiset tavoitteet 2012–2017</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Tiiviin maakuntakeskuksen tukeminen toiminta-alueajauksilla. Toimivat vesihuoltopalvelut.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Asiakaskeskeiset, helposti saavutettavat ja nopeat palvelut. Järjestelmällinen palautteen keruu ja analysointi. Kajaanin Vedellä Kajaanin kaupungin kanssa yhteinen toimiva sähköinen asiointijärjestelmä.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Tehokas vesihuoltopalvelutuotanto. Prosessien kuvaus ja jatkuva parantaminen. Kaupunkikonsernin sisäisen ja vesihuoltolaitosten välisen yhteistyön tiivistäminen. Panostus yleissuunnitteluun.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Hyvät johtamis- ja työyhteisötaidot. Hyvinvoiva, osaava ja tuloksia tekevä henkilöstö. Onnistunut rekrytointi ja perehdyttäminen sekä ikäjohtamisessa tavoitteena vähäiset sairauslomat.</p>
<p>Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Tuottovaatimus 0,8 milj. euroa (sis. peruspääoman koron).</p>
<p>Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Hallittu pohjavedenpumpaus – ottolupien ylitykset, kpl/v. Asiakkaalle toimitetaan hyvälaatuista talousvettä – poikkeamat laatuvaatimuksesta ja –suosituksista (ottamot & verkosto), kpl/v. Vedenjakelu keskeytymätöntä – asiakas keskimäärin ilman vedenjakelua h/as/v. Vuotoveden määrä – pumpattu/laskutettu vesi, %. Jätevedet käsitellään ympäristövaikutukset minimoiden – jätevedenpuhdistamoiden ympäristölupaehdotpoikkeamat, kpl/v, puhdistamaton jätevesi, m3/v. Viemäri-vesien asianmukainen viemäröinti – viemärivuodot, kpl/v, viemäritulvat kiinteistöihin, kpl/v, korvaukset kiinteistöille, €/v. Toiminnan asianmukaisuus - toimenpiteitä aiheuttaneet reklamaatiot & oikaisuvaatimukset, kpl/v, korvauksia asiakkaille, €/v (muut kuin hyvitykset mittausten tasauksista jne.). Säännöllinen johtoryhmätoiminta ja työpaikkakokoukset, kehityskeskustelut käydään 100 %:sti, tulostavoite toteutuu.</p>
<p>Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Otanmäki-Peuraniemi –siirtoviemäri Lietejätehuoltoratkaisu. Hulevesisuunnitelma (osallistuminen, kaupunki päätoteuttaja). Peuraniemen jätevedenpuhdistamon laahainten uusinta. Jäteveden esikäsittelyn saneeraus (välppäys & välpeen siirto välpeesurille). Koutaniemen Sivolanniemen vedenottamon rakentaminen.</p>

	<p>Kaukovalvonnan uusinta jätevedenpumppaamoille, vedenottamoille sekä vesisäiliöille ja paineenkorottamoille. Vuolijoki-Otanmäki siirtoviemärin käyttöönotto. Peuraniemen jätevedenpuhdistamon energiatalouden/-tehokkuuden selvittäminen.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys VVY:n tunnuslukujärjestelmään liittyminen. Riskianalyysi. Asiakastytyväisyysmittaus. Sähköisen palautejärjestelmän käyttöönotto.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Vesihuoltosuunnittelijan (Yleis-, valmius-, laatu-,) rekrytointi. Tietohallinnon kehittämissuunnitelmaan osallistuminen aktiivisesti. Kirjanpito- ja taloushallintopalvelut Kainuun maakunta – kuntayhtymältä. Sähköisen vesilukemien syöttöjärjestelmän käyttöönotto.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Vesihygieneiapassi koko henkilöstölle. Virkistyspäivät 2 kpl/v. 3 henkilöä vesihuoltomestarikoulutuksessa. EA-, työturvallisuus- ja tulityökorttien ylläpito sitä mukaa, kun ne henkilöittäin vanhenevat.</p>
<p>Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Lietejätehuoltoratkaisun toteutus. Peruskorjauksen toimenpideohjelma ja toimenpideohjelma vuotovesien vähentämiseksi. Koutaniemen Sivolanniemi - nykyinen Koutaniemen vedenottamo - yhdysvesijohdon rakentaminen. Koutaniemen alkaloitilaitoksen rakentaminen. Koutaniemi - Lohtaja –yhdysvesijohto. Kaikki toimitettu talousvesi UV-desinfioitu. Lietteenkäsittelyn uusinta (sakeutus, kuivaus, ”välivarastointi” & kuljetusjärjestelmä). Peuraniemen jätevedenpuhdistamon energiatalouden tehostaminen. Lähisuojavyöhykkeen määrittäminen Heterannan pohjavedenottamolle.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Valmiussuunnitelman päivitys 2013. Asiakastytyväisyysmittaus 2014. Toiminnan laatuun panostaminen.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Kaikki asiakaspalvelussa käytettävät lomakkeet käytettävissä myös sähköisinä. Hulevesiviemäröinnin kokonaisvastuu kaupungille.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Työyhteisön toimivuuden mittaus 2013. Virkistyspäivät 2 kpl/v. 3 vesihuoltomestariutkintoa 2013.</p>

Mittarit	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Henkilöstö, HTV2 ¹	21,10	21,30	21,15	21,06	21,06
Asiakastyytyväisyys (1-4) ²	3,31	ei mitata	3,35	ei mitata	3,40
Työyhteisön toimivuus (1-4) ²	ei mitattu	3,20	ei mitata	3,25	ei mitata
Kehityskeskustelut käyty (1-4) ³	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Laskutettu talousvesi, 1 000 m ³	2 213	2 250	2 144	2 106	2 068
Laskutettu jätevesi, 1 000 m ³	2 061	2 090	2 034	2 058	2 066

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1-4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Kajaanin Vesi -liikelaitos

TULOSLASKELMAOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Liikevaihto	6 188	6 249	6 367	6 587	6 814
Liiketoiminnan muut tuotot	16	9	3	3	3
Valtiontuot	5				
Materiaalit ja palvelut	-1 760	-1 733	-1 865	-1 921	-2 228
Henkilöstökulut	-1 369	-1 191	-1 263	-1 294	-1 366
Poistot ja arvonalentumiset	-1 646	-1 672	-1 779	-1 877	-1 887
Liiketoiminnan muut kulut	-46	-44	-51	-53	-55
Liikelyljäämä	1 388	1 618	1 412	1 445	1 281
Rahoitustuotot ja kulut	-1 277	-1 200	-845	-841	-863
Rahoitustuotot	23				
Korvaus peruspääomasta	-360	-318	-499	-499	-499
Tilikauden yli-/alijäämä	111	418	567	604	418

INVESTOINTIOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Kajaanin Vesi invest	-3 085	-2 470	-4 765	-2 645	-2 945
Kajaanin Vesi invest. rahoitusosuudet			24	36	
Rakennukset/Rakentam	-45				
Kajaanin Veden varik	-45				
Kiinteät rakenteet j	-2 913	-2 425	-4 700	-2 555	-2 915
Kiinteät rakenteet j, rahoitusosuudet			24	36	
Kiinteät rakenteet /	-8				
Kiinteät rakenteet /	-2 423	-1 975	-3 163	-1 735	-1 590
Kiinteät rakenteet j, rahoitusosuudet				36	
Vedenottamot ja pohj	-15	-120	-108	-20	
Kiinteät rakenteet j, rahoitusosuudet			24		
Vedenkäsittelylaitok	-361		-64	-170	-1 045
Jv:n pumpppuhdistus	-105	-330	-1 365	-630	-280
Koneet ja kalusto	-128	-45	-65	-90	-30
Vesilaitoksen koneet	-40	-33	-37	-85	-25
Viemärlaitoksen kon	-88	-13	-28	-5	-5

RAHOITUSOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan rahavirta	1 749	2 090	2 346	2 481	2 305
Liikelyli- /alijäämä	1 388	1618	1 412	1 445	1 281
Poistot ja arvonalentumiset	1 646	1672	1 779	1 877	1 887
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 277	-1200	-845	-841	-863
Tulorahoituksen korjauserät	-8				
Investointien rahavirta	-3 077	-2 470	-4 765	-2 645	-2 945
Investointimenot	-3 085	-2 470	-4 765	-2 645	-2 945
Rahoitusosuudet investointimenoihin			24	36	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 328	-380	-2 419	-164	-640
Rahoituksen rahavirta	805		900		
Lainakannan muutokset	-37		900		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta			900		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-37				
Muut maksuvalmiuden muutokset	842				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-524	-380	-1 519	-164	-640
Rahavarat 31.12.	858	478	-1 041	-1 205	-1 845
Rahavarat 1.1.	1 381	858	478	-1 041	-1 205
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-1 328	-380	-2 419	-164	-640
Kassan riittävyys, pv	41,5	26,3	-43,2	-65,1	-90,3

7.1.5 Vimpelinlaakson kehittämislaitos

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Lakisääteisyys Ei lakisääteisiä tehtäviä</p> <p>Viranomaistehtävät Ei viranomaistehtäviä</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Vimpelinlaakson kehittämislaitos perustettiin 1.1.2004, liikelaitoksen omistajana toimii Kajaanin kaupunki. Liikelaitos mahdollistaa Vimpelinlaakson ja Seppälän valtiolta luovutuksena siirtyneiden opetusrakennusten kehittämisen ja peruskorjaukset, jolloin kaupungin investoinnit voidaan suunnata mm. päiväkoteihin ja peruskouluihin. Liikelaitos tulouttaa kaupungille peruspääoman koron, joka vuonna 2012 on 106 430 euroa.</p>
<p>Palvelujen tuottamistapa</p>	<p>Liikelaitoksella ei ole palkattua henkilöstöä, vaan se ostaa kaikki hallinto-, talous-, hoito-, kunnossapito-, rakennuttamis- ja yms. palvelut pääasiassa Kajaanin kaupungilta, Kainuun maakunta -kuntayhtymältä ja Kainuun ammattipiiriltä. Liikelaitos kilpailuttaa investointien suunnittelun ja rakentamisen kaikki urakat sekä osan ylläpitopalveluista. Talousarvio vuodelle 2012 on laadittu siten, että kaikki rakennukset ja tarvittaessa eri peruskorjaushankkeet saman rakennuksen sisällä ovat omina tulosityksikköinä, jolloin käyttäjille kohdistetaan rakennus- ja hankekohtaiset sekä läpinäkyvät vuokrat.</p>
<p>Vaihtoehtoiset tuottamistavat</p>	<p>Liikelaitos hyödyntää jo nykyisellään pääosan toiminnassaan tarvittavista palveluista kaupungin ja maakunta-kuntayhtymän tuottamina ja kilpailuttaa kaikki hankintansa em. keskitettyjä palveluja lukuun ottamatta. Tavoitteena on kustannustehokas toiminta, kevyt organisaatio ja kustannuksiltaan kilpailukyiset tilat.</p> <p>Valtiolta tulleiden rakennusten luovutus- ja käyttöehtojen vuoksi hallinnassa olevien tilojen tulee olla tietyssä käytössä ja luovutuksensaajan ylläpidossa.</p>
<p>Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset</p>	<p>Liikelaitokselle on keskitetty vuodesta 2010 lähtien kaikki vuonna 1997 valtiolta kaupungille luovutuksena tulleet rakennukset, tiloja on yhteensä 70 900 m². Rakennusten tontit ovat kaupungin omistuksessa, liikelaitos vastaa tonttien peruskorjaamisesta ja kunnossapidosta.</p> <p>Kaupungin teknisessä palvelutuotannossa pyritään siirtymään liikelaitosmaiseen toimintaan.</p> <p>Kaupungin sähköisten asiointien sekä palautejärjestelmien kehittäminen ja käyttöönotto.</p> <p>Nykyiset tilat tulevat riittämään pitkälle tulevaisuuteen eikä isompaa lisätilan tarvetta lähiaikoina ole. Lähitulevaisuudessa ei ole nähtävissä myöskään tilojen mittavampaa tyhjäksi jäämistä, ellei toiselle asteelle ja korkea-asteelle tai aikuiskoulutukseen tulevien opiskelijoiden määrä pienene oleellisesti taikka Kainuun koulutusjärjestelmään tule muutoksia ulkoisista tekijöistä johtuen. Taloussuunnitelmakauden lopulle ajoittuva Kajaanin korkeakoulutuksen opetus-, tutkimus- ja kehittämistoiminnan keskittäminen Vimpelinlaaksoon aiheuttaa tilajärjestelyitä, muutos- ja peruskorjaustarvetta sekä vähäistä lisärakennustarvetta liikelaitoksen rakennuksiin.</p>
<p>Perustehtävä</p>	<p>Tehtävänä on kehittää, ylläpitää ja peruskorjata liikelaitoksen hallinnassa olevia Vimpelinlaakson ja Seppälän oppilaitoskiinteistöjä. Kiinteistöihin liittyy luovutusehtoja mm. siitä, että tilat tulee säilyttää opetustoimen valtionosuutta saavan toiminnan käytössä.</p>

Visio 2017	Liikelaitoksen hallinnoimat rakennukset mahdollistavat turvallisen, tarkoituksenmukaisen ja kilpailukykyisen opetusympäristön.
Riskit 2012–2017	<p>Investoinnit liikelaitos rahoittaa pääosin lainoilla, jolloin markkinakorkojen nousu aiheuttaa rahoituskulujen kasvua.</p> <p>Liikelaitoksen lainamäärä kasvaa, samoin rahoituskulut ja vuokrataso, joten on investoitava vain tarpeellisiin tiloihin ja toimintoihin ottaen huomioon käytötalousvaikutus.</p> <p>Liikelaitoksen rakennuksissa on kertynyttä korjausvelkaa Oppi - rakennuksissa.</p> <p>Oppilasmäärien lasku heijastuu jossakin vaiheessa opetustilojen tarpeeseen, voi jäädä tyhjiä tiloja ja syntyä vuokratappiota.</p> <p>Energioiden hinnannousu jatkuu nykyisellään. Tämä heijastuu yleisen kustannustason nousun lisäksi ostopalveluiden hintaan ja yhdessä nämä kohottavat tilavuokria käyttäjille.</p> <p>Omaisuuksiriskit kuten myrskyt, tulipalot ja vuotovahingot.</p>
Strategiset tavoitteet 2012–2017	<p>Palvelun vaikuttavuus Korkea-asteen koulutuksen, tutkimuksen ja kehittämisen alueellisen vaikuttavuuden parantamisessa ja keskittämisessä mukana olemisen Vimpelinlaakson tilojen omistajana. Liikelaitos kykenee ilman rahastoa perusteltuihin ja tarpeellisiin peruskorjausinvestointeihin, investoinnit tehdään pääosin joko vieraalla pääomalla tai tilavuokrissa olevilla riittäväillä pääomavuokrilla (poistoilla).</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Kaupungin rakennuskannan hallintaan hankittu huoltokirjaohjelmisto ja projektinhallinta –sovellus on käytössä myös Vilakkeen rakennuksissa. Asiakastyytyväisyyttä kiinteistönhoito- ja kunnossapitopalveluissa mitataan joka toinen vuosi. Nykyinen rakennusten hoidon ja -kunnossapidon taso säilytetään.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Kaupungin muun rakennuskannan mukaisesti energian seurannassa ja käytön tehostamisessa tarvittava järjestelmä hankittu, jonka avulla ja energiansäästösopimuksen mukaisesti tavoitteena 1–2 %:n säästö vuotuisiin energia-kustannuksiin. Kaupungin liikelaitokselle asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden täyttäminen. Liikelaitos rahoittaa itse investointinsa ja perii sen mukaiset pääomavuokrat. Liikelaitoksen tilojen tehokas käyttö ja hyvä käyttöaste. Kaupungin ison tilaliikelaitoksen perustaminen tarkastellaan ja päätetään uudelleen vuonna 2013, tällöin päätettävä Vilakkeen toiminta suhteessa uuteen liikelaitokseen.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky</p>
Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	Kaupungin talouden tasapainottamisohjelmassa Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitokselle ei ole asetettu erityisiä vaatimuksia.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Peruskorjaukset painottuvat Oppi-rakennuksiin, joissa korjaustarvetta on vielä eniten.</p> <p>Omaisuuks on vakuutettu riskien varalta oikealla tavalla ja varauduttu ennalta-arvaamattomiin korjauksiin.</p> <p>Varmistetaan konserniohjeen toteutuminen.</p>

<p>Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Peruskorjausten ja hankkeiden toteuttaminen investointiosan mukaisesti.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Huoltokirjaohjelmiston palvelupyynnöt -osion käyttöönotto. Asiakastyytyväisyyttä kiinteistönhoito- ja kunnossapitopalveluissa mitataan 2012.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Talouden ja toiminnan osavuosisraportointi 3 kertaa ja peruspääoman tulouttaminen kaupungille. Kartoitetaan peruskorjaustarpeet ja priorisoidaan ne toimenpideohjelmaksi vuodesta 2012 alkaen. Talonrakennushankkeiden hallintaan soveltuvan projektinhallinta- sovelluksen selvittäminen ja hankinta. Kaupungin rakennusten energian seurannassa ja käytön tehostamisessa tarvittavan järjestelmän selvittäminen ja hankinta sekä energiansäästösopimuksen toimintasuunnitelman laatiminen. Arkistoinnin saattaminen ajan tasalle aloitetaan, palvelut ostetaan keskushallinnolta.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky</p>				
<p>Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Peruskorjausten ja hankkeiden toteuttaminen investointiosan mukaisesti.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Huoltokirjaohjelmiston palvelupyynnöt -osio käytössä. Asiakastyytyväisyyttä kiinteistönhoito- ja kunnossapitopalveluissa mitataan 2012.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Talouden ja toiminnan osavuosisraportointi 3 kertaa ja peruspääoman tulouttaminen kaupungille. Energian käytössä 1–2 %:n vuotuinen säästö. Peruskorjaustarpeiden toimenpideohjelman päivitys ja ylläpito. Talonrakennushankkeiden hallintaan soveltuvan projektinhallinta -sovelluksen käyttöönotto. Arkistoinnin saattaminen ajan tasalle, palvelut ostetaan keskushallinnolta. Kaupungin tilaliikelaitoksen perustamiseen liittyvät selvitykset ja tarvittavat päätökset Vilakkeen osalta vuonna 2013, toiminnan aloitus vuonna 2014.</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky</p>				
<p>Mittarit</p>	<p>TP 2010</p>	<p>TA 2011</p>	<p>TA 2012</p>	<p>TS 2013</p>	<p>TS 2014</p>
<p>Henkilöstö, HTV2¹</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Asiakastyytyväisyys (1–4)²</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Työyhteisön toimivuus (1–4)²</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Kehityskeskustelut käyty (1–4)³</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

¹HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt ja sivutoimiset pl. sopimuspalomiehet, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat

²Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

³Väite: Käyn vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun esimieheni kanssa. Asteikko 1–4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä

Vimpelinlaakson kehittämislakeilaitos

TULOSLASKELMAOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Liikevaihto	2 675	3 001	3 491	3 568	3 711
Liiketoiminnan muut tuotot	23	1			
Kaupungin toiminta-avustus					
Valtiontuet	35				
Muut tuet ja avustukset	-35				
Materiaalit ja palvelut	-1 952	-2 107	-2 175	-2 249	-2 339
Henkilöstökulut	0				
Poistot ja arvonalentumiset	-787	-892	-1 139	-1 365	-1 661
Liiketoiminnan muut kulut	-38	-3	-3	-3	-3
Liikelyljäämä	-78	1	174	-49	-293
Rahoitustuotot ja kulut	-131	-231	-293	-305	-317
Rahoitustuotot	13	14	8	8	9
Korvaus peruspääomasta	-77	-68	-106	-111	-115
Varausten ja rahastojen muutos	310	280	219	228	237
Tilikauden yli-/alijäämä	101	50	99	-127	-373

INVESTOINTIOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
VILAKE investoinnit	-3 066	-5 410	-3 730	-3 930	-2 790
VILAKE investoinnit, rahoitusosuudet	600	2 500	110		
TIETO 2/ VESIKATTO		-450	-30	-50	-400
TIETO 2 tuulikaappi	-40				
TAITO 1 parkkipaikka	-144				
TAITO 1 HALLINTO		-280	-800	-750	
TAITO 2, peruskorj.	-702		0		
TAITO 2/Terv.reittip	-13				
TAITO 2/Terv.reittip, rahoitusosuudet	65				
TIETO 3, vesikatto	-248				
Tieto 4, vesikatto			-250		
OPPI 1 Hallintorak.			-40		
OPPI 2 PERUSKORJAUS		-120	-1 800	-2 500	
OPPI 4, peruskorjaus	-1 841	-4 370			
OPPI 4, peruskorjaus, rahoitusosuudet	500	2 500			
OPPI 7 ent.sähkötal				-90	-2 100
SEPPÄLÄ/vesikatto	-77	-100			
SEPPÄLÄ/vesikatto, rahoitusosuudet	35				
SEPPÄLÄ KARJARAK.		-90	-720	-450	-200
SEPPÄLÄ KARJARAK., rahoitusosuudet			110		
Peltola3, vesivahink			-90	-90	-90

RAHOITUSOSA 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan rahavirta	607	662	1 019	1 010	1 050
Liikelyli- /alijäämä	-78	1	174	-49	-293
Poistot ja arvonalentumiset	787	892	1 139	1 365	1 661
Rahoitustuotot ja -kulut	-131	-231	-293	-305	-317
Tulorahoituksen korjauserät	29				
Investointien rahavirta	-2 495	-2 910	-3 370	-3 930	-2 790
Investointimenot	-3 066	-5 410	-3 480	-3930	-2790
Rahoitusosuudet investointimenoihin	600	2 500	110		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-29				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 888	-2 248	-2 351	-2 920	-1 740
Rahoituksen rahavirta	1 721	2 248	2 607	3 000	2 000
Lainakannan muutokset	2 025	2 141	2 500	3 000	2 000
Ptkäaikaisten lainojen lisäys muilta	2 300	2 416	2 860	3 000	2 000
Ptkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-275	-506	-600		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		231	240		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-304	107	107		
Vaikutus maksuvalmiuteen	-167	0	256	80	260
Rahavarat 31.12.	528	528	784	865	1 125
Rahavarat 1.1.	695	528	528	784	865
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-1 888	-2 248	-2 351	-2 920	-1 740
Kassan riittävyys, pv	35,4	23,4	42,1	48,7	75,5

7.2 Tytäryhtiöt

7.2.1 Measurepolis Development Oy

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Hyöty tai arvo kuntalaisille</p> <p>Measurepolis Development Oy vastaa osaltaan kaupungin elinkeinotoiminnan käytännön toteutuksesta hoitaen osaamislähtöisen elinkeinotoiminnan toteutusta mittaus- ja tietojärjestelmäalan osalta. Measurepolis edistää toimialaan liiketoimintaa nykyisissä yrityksissä ja tutkimuslaitoksissa sekä edesauttaa uusien yritysten ja välillisesti uusien työpaikkojen syntymistä.</p> <p>Lisäksi Measurepoliksen tehtävänä on ylläpitää ja kehittää Kajaanin asemaa kansallisesti arvostettuna mittaus- ja tietojärjestelmäteknologioihin erikoistuneena korkean teknologian kaupunkina, jotta Kajaani olisi haluttu opiskelu-, työ- ja asuinpaikka ja haluttu kehityskumppani mittaus- ja tietojärjestelmäalan kehittämistoiminnassa.</p>
<p>Palvelujen tuottamistapa</p>	<p>Measurepolis tuottaa suurimman osan palveluistaan oman henkilöstön (noin 10) voimin. Palvelut tuotetaan Measurepoliksen kumppaneille ja asiakkaille. Palvelut käsittävät mittaus- ja tietojärjestelmäalan, teollisuuslähtöisten teknologian kehittämishankkeiden valmistelua, kehitysohjelmien koordinoitua ja hallinnointia, mittaustekniikan liiketoiminnan kehittämistä, markkinointi- ja viestintäpalveluita sekä toimialan kehittämistä (alueellisella ja kansallisella tasolla).</p>
<p>Vaihtoehtoiset tuottamistavat</p>	<p>Measurepoliksen kumppanit (CEMIS, kunnat, yliopiston yksiköt, AMK, tutkimuslaitokset ja yritykset) voivat tuottaa em. palvelut jokainen erikseen itse omista lähtökohdistaan.</p>
<p>Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset</p>	<p>Toimintaympäristössä ja rahoitusrakenteessa tapahtuu voimakas muutos rakennerahastojen volyymin supistuessa. Tässä muutoksessa Measurepolis Development tähtää strategiansa mukaisesti vähintään kansallisen tason asiantuntijavastuutehtäviin. Kansallisen/kansainvälisen rahoituksen kilpailu kasvaa edelleen samalla, kun rahoitusprosentit madaltuvat.</p> <p>Omistajan vuosittaisen toiminta-avustuksen määrä säilyy tasolla ~2/3 tarvittavasta vuosittaisesta omarahoituksesta (vastaa n. 25% yhtiön koko toiminnasta). Tähän yhtälöön vastaamiseksi suoraa rahoitusta kumppaneilta tarvitaan ~1/3 vuosittaisesta omarahoituksesta (vastaa lähes 20% yhtiön koko toiminnasta).</p>
<p>Perustehtävä</p>	<p>Measurepolis Development on mittaus- ja tietojärjestelmiin erikoistunut teknologian ja liiketoiminnan kehitysyhtiö, joka luo yhteistyökumppaneilleen mittaus- ja tietojärjestelmäteknologioihin pohjautuvaa kannattavaa liiketoimintaa</p>
<p>Visio 2017</p>	<p>Tavoitteena on olla Suomen johtava mittaus- ja tietojärjestelmiin erikoistunut teknologian ja liiketoiminnan kehitysyhtiö, joka tehokkailla toimintamalleillaan ja laajan, kansainvälisesti parhaimmista asiantuntijoista koostuvan verkostonsa kautta synnyttää kannattavaa liiketoimintaa kokoamassaan mittaus- ja tietojärjestelmäalan kansallisessa osaamisverkostossa.</p>
<p>Riskit 2012–2017</p>	<p>Henkilöstön jaksamisen ja vaihtuvuuden riskit. Yhtiön n. 10 työntekijän osaamisprofiilit ovat eriävät eli suoraa varamiesjärjestelmää ei pystytä rakentamaan. Yhtiössä on osa-aikaisia työntekijöitä, joiden korvaaminen vastaavilla työsuhteilla on epätodennäköistä.</p>

	<p>Taloudellinen riski. Yhtiön toiminta perustuu kilpaillulla t&k-rahoituksella toimimiseen. Lisäksi yhtiön toimintaan tarvitaan vuosittain huomattava määrä rahoitusta asiakkailta ja kumppaneilta. Omistusrakenteen vuoksi yhtiö ei voi soveltaa hanketoiminnassaan julkiselle toimijalle tai pk-yrityksille suunnattuja tukielementtejä.</p>
<p>Strategiset tavoitteet 2012–2017</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Aktiivinen toiminta rakennemuutoksen hallitsemiseksi seudulla; tavoitteena vahvistaa Kainuun profiilia mittaus- ja tietojärjestelmäosaamisen keskuksena ja teollisuuden tukeminen tätä kautta. Kainuulaisten toimijoiden tehokkaampi integroituminen kansalliseen ja kansainväliseen kehitystoimintaan. Yhtiön avaintoimialojen liiketoiminnan uudistaminen Kainuussa ja kansallisesti</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Integroituminen CEMISIin yrityslähtöisen hankevalmistelun ja mittaus- ja tietojärjestelmäteknologioihin pohjautuvan liiketoiminnan kehittämisen osalta; yhdessä kehittyminen Kansallisen ja kansainvälisen yhteistyöverkoston vahvistaminen Yhtiön palveluiden tuotteistaminen ja jalostaminen Yhtiön asiakkuus- ja kumppanuussuhteiden laajeneminen ja syveneminen perustuen aktiiviseen vuorovaikutukseen yhtiön ydintoimialojen asiakkaiden kanssa</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Toiminnan laajentaminen yhteistyössä kumppaneiden kanssa valituille kasvupaikkakunnille Rahoituksellisen tasapainon löytyminen ohjelmarahoituksen, omistajan ja kumppaneiden rahoitusosuuksien ja maksullisten toimeksiantojen välillä Rahoituspohjan laajentaminen (yliopistot, tutkimuslaitokset ja yritykset) Omistuspuhjan tarkastelu ja tarvittaessa laajentaminen</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Toiminnan fokusointi perustehtävän kannalta keskeisiin hankkeisiin Mittaus- ja tietojärjestelmäalan teknologian ja liiketoiminnan asiantuntijuuden ylläpitäminen ja vahvistaminen rekrytoinneilla Henkilöstön kehittämissuunnitelmat ja ammatillinen täydennyskouluttaminen Johtamisjärjestelmän kehittäminen Työhyvinvoinnin tarkkailu ja ylläpito haastavassa tilanteessa</p>
<p>Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Yhtiön kansallisten asiantuntijavastuutehtävien toteuttaminen ja kehittäminen Yhtiön tuottamien uusien evaluoitujen ja edistettyjen hankealoitteiden määrä 3-5 kpl Yhtiö mukana suunnittelemassa vuosittain 3 uutta mittaustekniikan liiketoiminta-aihiota</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Yhteistyömalli CEMISin kanssa Siakkuussuunnitelman tuottaminen</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Kehitetään yhtiön rahoitusmallia TEKES- ja EU-rahoituksen tulevaisuuden näkymistä riippuen Määritellään tavoitetaso ohjelmatoiminnan ja suorien toimeksiantojen välillä pitkällä aikajänteellä. Tavoitetaso 2012: omistajan rahoitusosuus 25%, kumppaneiden rahoitusosuudet 20%, ohjelmarahoitus 55%</p>

	<p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Ylläpidetään nykyinen henkilöstömäärä (9 hlöä, n. 8 HTV) haastavassa taloustilanteessa reagoidaan mahdollisiin työhyvinvointia heikentäviin asioihin</p>
Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit	<p>Palvelun vaikuttavuus Keskitytään hanketoiminnassa yhtiön strategian mukaisiin hankkeisiin; vahvistetaan SHOK- ja EU-erillisohjelmien toimintaa Yhtiö mukaan EU puiteohjelmatoimintaan Yhtiö mukana suunnittelemassa vuosittain 3 uutta mittaustekniikan liiketoiminta-aihiota</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys yhteistyö CEMISin kanssa asiakaspohjan kasvattaminen 15% vuosittain asiakkuussuunnitelman toteuttaminen</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Kehitetään yhtiön rahoitusmallia TEKES- ja EU-rahoituksen kaudelle 2014-2017 tehtävien linjausten mukaan Määritellään tavoitetaso ohjelmatoiminnan ja suorien toimeksiantojen välillä pitkällä aikajänteellä. Tavoitetaso 2012: omistajan rahoitusosuus 25%, kumppaneiden rahoitusosuudet 20%, ohjelmarahoitus 55%</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Ylläpidetään nykyinen henkilöstömäärä (9 hlöä, n. 8 HTV) haastavassa taloustilanteessa Kehitetään työhyvinvointia tuloksenteon työkaluna</p>

7.2.2 Kajaanin Elokvakeskus Oy

<p>Palvelun perustelut - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille</p>	<p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Kuntalaiset voivat nauttia hyvistä elokuvista laadukkaassa ympäristössä Elokuviissa kävijöitä oli Kajaanissa 65 415 vuonna 2007, 64 548 vuonna 2008, 60 746 vuonna 2009 ja 76468 vuonna 2010. Ennen elokuvakeskuksen rakentamista Kajaanin opiskeleva nuoriso piti kunnan elokuvateatterin puuttumista suurimpana ongelmana viihtymiselle.</p>
Palvelujen tuottamistapa	Kaupunki omistaa Kajaanin Elokvakeskus Oy:n, joka omistaa elokuvateatterirakennuksen. Rakennuksesta elokuvateatterin tilat on vuokrattu operaattorille, joka hoitaa tiloissa elokuvateatteria kolmella näyttämöllä.
Vaihtoehtoiset tuottamistavat	Elokuvateatteritoimintaa järjestetään yksityisten omistamissa tiloissa.
Perustehtävä	Varmistaa elokuvapalvelujen tarjonnan Kajaanissa omistamalla elokuvakeskuksen rakennuksen ja vuokraamalla sitä edelleen elokuvateatterin pyörittäjälle.
Visio 2017	Kajaanin Elokvakeskus Oy toimii itsekannattavasti.

7.2.3 Kiinteistö Oy Lohtajan palvelukeskus

Kajaanin kaupungin omistusosuus 76 %						
Kiinteistössä on viisi osakehuoneistoa.						
Näistä kaksi osakehuoneisto on Kajaanin kaupungin omistuksessa. Toisessa on huoneistossa on Lohtajan nuorilat ja toisessa Lohtajan sivukirjasto.						
Muissa osakehuoneistossa toimii parturi-kampaamo, ravintola ja yksi tila on tyhjillään.						
Tyhjillään olevasta tilasta ei tule vastikkeita, koska tila on sellaisen yrityksen hallussa, joka on lopettanut toimintansa ja yhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet ei ole pystyneet hoitamaan maksuja.						
TULOSLASKELMA						
vv. 2010, 2011, 2012, 2013 ja 2014			Alustava	Alustava	Alustava	
tiedot tuhansina euroina	TP-10	TA-11	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	
			2012	2013	2014	
Liikevaihto	80	84	88	92	95	
Käyttömenot	95	80	88	92	95	
Käyttökate	-15	4	0	0	0	
Poistot	5	13	13	13	13	
Liike yli/alijäämä	-20	-9	-13	-13	-13	
Rahoitustuotot ja kulut	20	13	13	13	13	
Satunnaiset tuotot	0					
Varaukset	0	0	0	0	0	
Tulos	0	4	0	0	0	
RAHOITUSLASKELMA						
vv. 2010, 2011, 2012,2013 ja 2014 tiedot 1000 euroina			Alustava	Alustava	Alustava	
RAHAN LÄHTEET	TP-10	TA-11	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	
			2012	2013	2014	
Käyttökate	-15	4	0	0	0	
Muut tuotot	22	22	22	22	22	
Rahan lähteet yhteensä	7	26	22	22	22	
RAHAN KÄYTTÖ						
Korko- ja rahoituskulut(netto)	3	9	9	9	9	
Investoinnit	0	0	0	0	0	
Lainojen lyhennykset	13	13	13	13	13	
Rahan käyttö yhteensä	16	22	22	22	22	
Toimintapääoman muutos	-9	4	0	0	0	
Vuoden 2011 aikana yhtiö joutuu tekemään luottotappiokirjauksen vuoden 2011 loppuun saakka olevista tyhjistä tilasta olevista vastikesaatavista ja tämä nostaa yhtiön perimää hoitovastiketta.						

7.2.4 Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari

<p>Palvelun perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille 	<p>Lakisääteisyys Ei lakisääteinen</p> <p>Viranomaistehtävät Ei viranomaistehtäviä</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Kohtuuhintaisia ja laadukkaita vuokra-asuntoja Kajaanissa asuville ja opiskelijoille</p>
<p>Palvelujen tuottamistapa</p>	<p>Palvelut tuotetaan pääosin omalla henkilökunnalla (26 henkeä). Toimistohenkilökuntaa on 13 ja huoltohenkilökuntaa 13. Ulkopuolisilta palveluntuottajilta ostetaan asuntojen remonttityöt, LVI- ja sähkökorjaukset sekä kesä- ja talviaikaiset konetyöt. Muutamiin erikoiskohteisiin ostetaan myös huoltopalvelut ulkopuolelta. Kiinteistö Oy Kajaanin Pietarin asuntoja koskevat aravamääräykset, joissa asetetaan rajoituksia esim. asukasvalintaan ja vuokrien määritykseen.</p>
<p>Vaihtoehtoiset tuottamistavat</p>	
<p>Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset</p>	<p>Kajaanissa on tällä hetkellä hyvä vuokraustilanne. Tyhjäkäyntiä on vähän. Tilannetta seurataan kuitenkin koko ajan. Asuntojen laatuun ja asiakaspalveluun panostetaan, jotta omissa kohteissa tilanne pysyy hyvänä. Kiinteistö Oy Vuolijoen Vuokratalot fuusioituu 1.11.2011 Kiinteistö Oy Kajaanin Pietariin.</p>
<p>Perustehtävä</p>	<p>Asunnot pidetään hyvässä kunnossa, vuokrataso kohtuullisena ja yhtiön talous kunnossa.</p>
<p>Visio 2017</p>	<p>Kiinteistö Oy Kajaanin Pietarin Kajaanin ydinkeskusta alueella oleva asuntokanta pidetään asianmukaisessa kunnossa ja kustannustaso kohtuullisena. Mahdollisesti yksi uudiskohde rakennetaan ydinkeskustan alueelle. Kiinteistö Oy Vuolijoen Vuokratalojen fuusion kautta tulevat Vuolijoen ja Otanmäen alueen asunnot realisoidaan.</p>
<p>Riskit 2012–2017</p>	<p>Fuusion kautta tulevat Kiinteistö Oy Vuolijoen Vuokratalojen kiinteistöt ja niiden käyttöaste. Kiinteistöt on tarkoitus saada realisoitua vuoteen 2013 mennessä. Todennäköisesti niistä ei saada pääomavelkasummaa 1 113 000 euroa, joten loppusumma jää yhtiön tappioksi.</p>
<p>Strategiset tavoitteet 2012–2017</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Omakustannusvuokraisia vuokra-asuntoja on riittävästi. Asiakastytyväisyys Asuntojen käyttöaste mahdollisimman korkea Mittari: käyttöaste prosentti Vuokrasaatavien määrä mahdollisimman pieni Mittari: prosenttiosuus koko vuokratulosta Asuntojen kunnosta huolehditaan suunnitelmallisen peruskorjauksen avulla Mittari: Peruskorjatut asunnot/kaikki asunnot</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastytyväisyys Asiakastytyvääisyyttä kartoitetaan vuosittain tehtävällä otantamenetelmällä tehtävällä asiakastytyväisyyskyselyllä.</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus Työvälineiden ja niihin tarvittavien järjestelmien ajan tasalla pito Työketjujen tiedonvälityksen pitäminen kunnossa</p>

	<p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Henkilöstön koulutus Henkilöstön työkyvyn ylläpito</p>
<p>Vuoden 2012 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Asuntojen tyhjäkäyntiaste pidetään alle kolmen prosentin. Vuokrasaatavien osuus koko vuokratuotosta on enintään 2,8 prosenttia. Peruskorjattujen asuntojen osuus kaikista asunnoista lisääntyy. Peruskorjaushankkeet: Maahisentie 3, hankinta-arvo 2.460.130 euroa</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Tehdään asukastyytyväisyyskysely marras-joulukuussa 2012. Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Tehdään työkykyä ylläpitävää toimintaa yhdessä työterveyshuollon kanssa. Henkilöstölle ammattitaitoa ylläpitävää koulutusta. Kehityskeskustelut vuoden 2012 lopussa</p>
<p>Vuosien 2013–2014 tavoitteet ja mittarit tai arviointikriteerit</p>	<p>Palvelun vaikuttavuus Peruskorjaushanke 2013: Maahisentie 5 ja 7 , hankinta-arvo 2 410 000 euroa. Peruskorjaushanke 2014: Kankurintie 2 hankinta-arvo 1.800.000 euroa.</p> <p>Palvelun laatu ja asiakastyytyväisyys Tehdään asukastyytyväisyyskysely marras-joulukuussa 2013 ja 2014</p> <p>Prosessien sujuvuus ja taloudellisuus</p> <p>Henkilöstön aikaansaannoskyky Tehdään työkykyä ylläpitävää toimintaa yhdessä työterveyshuollon kanssa. Henkilöstölle ammattitaitoa ylläpitävää koulutusta. Kehityskeskustelut vuoden 2014 lopussa.</p>

Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari

Kajaanin kaupungin omistusosuus 100 %						
Tavoitteet:			Mittarit:			
1. Asuntojen käyttöaste pidetään mahdollisimman korkeana			Käyttöasteprosentti			
2. Vuokrasaatavien määrä mahdollisimman pienenä			Tavoite: alle 3% tyhjäkäyntiaste			
3. Talous pysyy vakaana			Prosenttiosuus koko vuokratulosta			
			Tavoite: 2.8 % vuokratuotoista			
4. Asuntojen kunnosta huolehditaan suunnitelmallisen peruskorjauksen avulla			Sijoitetun pääoman tuotto			
			Tavoite: Sijoitetun pääomantuotto			
			lainojen keskkoron suuruinen n. 3,5 %			
			Peruskorjatut asunnot/kaikki asunnot			
			Tavoite: Suhdeluku kasvaa			
Tavoitteiden mittariarvot lasketaan Kiinteistö Oy Kajaanin Pietarin tilinpäätöstiedoista.						
Kiinteistö Oy Kajaanin Pietarin asunnot ovat aravarajoitusten alaisia, joissa asetetaan rajoituksia esim. asukasvalintaan ja vuokrien määritykseen.						
Allaolevissa luvuissa mukana Kiinteistö Oy Kajaanin Pietarin ja sen tytäryhtiön Kiinteistö Oy Vuolijoen Vuokratalot tiedot.						
Kiinteistö Oy Vuolijoen Vuokratalot Oy fuusioituu Koy Kajaanin Pietariin 1.11.2011						
TULOSLASKELMA						
vv. 2010, 2011, 2012, 2013, 2014			Alustava		Alustava	
tiedot tuhansina euroina			TP-10	TA-11	Talousarvio	Talousarvio
					2012	2013
						2014
Liikevaihto			17187	18324	18500	19000
Käyttömenot			10523	9837	10000	10300
Käyttökate			6664	8487	8500	8700
Poistot			5236	6096	6000	6000
Liike yli/alijäämä			1428	2391	2500	2700
Rahoitustuotot ja kulut			1644	2391	2500	2700
Satunnaiset tuotot						
Varaukset				0	0	0
Tulos			-216	0	0	0
RAHOITUSLASKELMA						
vv. 2010, 2011, 2012, 2013 ja 2014 tiedot 1000 euroina			Alustava		Alustava	
RAHAN LÄHTEET			TP-10	TA-10	Talousarvio	Talousarvio
					2012	2013
						2014
Käyttökate			6664	8787	8500	8700
Muut tuotot			9834	2700	2700	2500
Rahan lähteet yhteensä			16498	11487	11200	11200
RAHAN KÄYTTÖ						
Korko- ja rahoituskulut(netto)			1644	2391	2500	2700
Investoinnit			7099	5760	2700	2500
Lainojen lyhennykset			5385	6096	6000	6000
Rahan käyttö yhteensä			14128	14247	11200	11200
Toimintapääoman muutos			2370	-2760	0	0

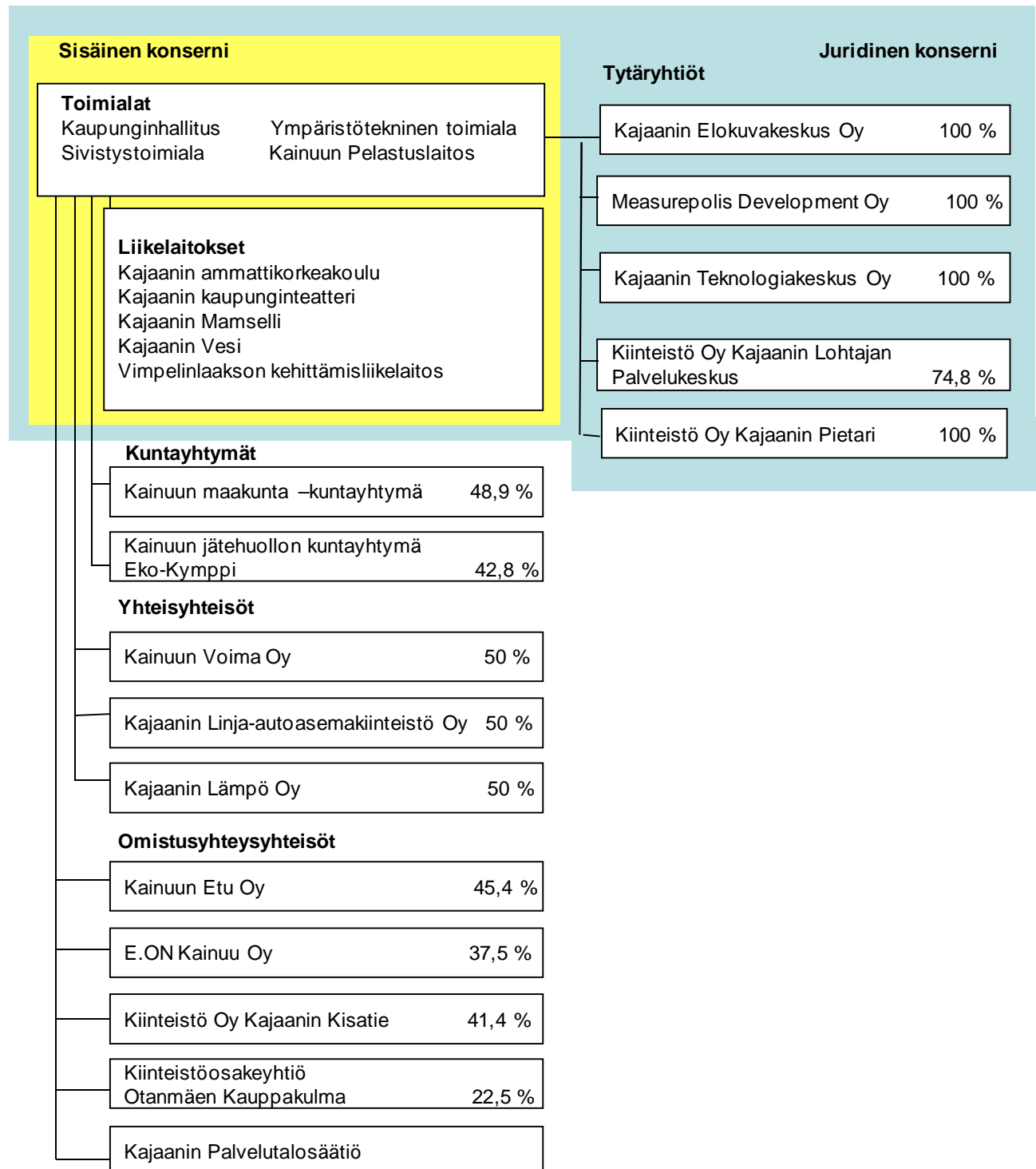
TUNNUSLUVUT					
Peruskorjatut huoneistot	63	91	30	30	18
Peruskorjaus hankintameno	6064	7469	2460	2410	1800
Uudisrakennus asunnot	0	0	0	0	0
Uudisrakennus hankintameno	0	0	0	0	0
Vuokratut asuinneliöt (m2)	150707	150707	150707	150707	150707
Vuokratulot	16886	17265	17782	18300	18500
Henkilöstömäärä	27	26	26	26	26
Henkilöstökustannukset (1.000 €)	1192	1255	1290	1330	1370
Peruskorjaushankkeet:					
Vuosi 2010 Ketunpolku 5 II-vaihe hankinta-arvo 2.550.000 ja Erätie 18 hankinta-arvo 3.514.000 €					
Vuosi 2011 Kaikukatu 8 hankinta-arvo 3.988.000 € ja Laajankankaankatu 7 3.481.000 €					
Vuosi 2012 Maahisentie 3 hankinta-arvo 2.460.130 €					
Vuosi 2013 Maahisentie 5 ja 7 hankinta-arvo 2.410.000 €					
Vuosi 2014 Kankurintie 2 hankinta-arvo 1.800.000 €					
Hankkeiden kustannukset jakaantuvat useammalle vuodelle.					

7.2.5 Kajaanin Teknologiakeskus Oy

Palvelun perustelut - lakisääteisyys - viranomaistehtävät - hyöty tai arvo kuntalaisille	<p>Lakisääteisyys Mm. palo- ja rakennuslainsäädäntö asettaa palvelun tasolle omat vaatimuksensa.</p> <p>Viranomaistehtävät Ei viranomaistehtäviä</p> <p>Hyöty tai arvo kuntalaisille Tuottamalla yrityksille työtiloja luodaan samalla rakennusaikaisia työpaikkoja ja yritysten sijoituessa tiloihin myös pysyviä työpaikkoja ja tätä kautta myös kaupungille verotuloja palveluiden tuottamiseen.</p>
Palvelujen tuottamistapa	Rakennetaan uusia työtiloja ja huolehditaan nykyisten toimitilojen kunnosta. Lisäksi tuotetaan yrityksille myös palveluja.
Vaihtoehtoiset tuottamistavat	Saneeraamalla vanhoja rakennuksia yrityskäyttöön, esim. Linnan lukion saneeraus toimistotiloiksi.
Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset	Palvelutarpeessa ei isoja muutoksia. Yritämme pysyä ajan mukana.
Perustehtävä	Pyrimme pitämään tilat suhteellisen hyvässä kunnossa ja reagoimaan puutteisiin ja virheisiin nopeasti.
Visio 2017	Vuokrattavien tilojen käyttöaste on korkea, vuokrahinnat ovat kannattavia ja vuokrattavat tilat ovat hyväkuntoisia.
Riskit 2012–2017	Korkotason nousu on pieni riski, koska suurin osa lainoista on suojattu. Suurempi riski on vuokrausaste.

8 LIITTEET

8.1 Kajaanin kaupungin konsernirakenne 1.1.2012 alkaen

8.2 Tilastotietoa Kajaanista 1990 – 2010

Vuolijoen kunta liitettiin Kajaanin kaupunkiin vuonna 2007.

	1990	1995	2000	2005	2009	2010
Maapinta-ala, km ²	1 370	1 370	1 370	1 370	2 264	2264
Väkiluku, henkilöä	36 428	36 860	36 088	35 562	38 211	38157
Muuttovoitto/-tappio, henkilöä	68	-216	-367	-270	-35	-176
Syntyneet, henkilöä	556	527	419	443	474	454
Ulkomaalaisten osuus väestöstä, %	0,2	0,5	0,6	1,5	2,1	2,4
0 - 14-vuotiaat, henkilöä	7 911	7 473	6 719	6 147	6 362	6301
0 - 14-vuotiaiden osuus väestöstä, %	21,7	20,3	18,6	17,3	16,7	16,5
15-64-vuotiaat, henkilöä	24 880	25 020	24 507	23 906	25 351	25186
15 - 64-vuotiaiden osuus väestöstä, %	68,3	67,9	67,9	67,2	66,3	66,0
65 - 84-vuotiaat, henkilöä	3 637	4 367	4 862	5 509	5 822	5929
65 - 84-vuotiaiden osuus väestöstä, %	10,0	11,8	13,5	15,5	15,2	15,6
Yli 85-vuotiaat, henkilöä	228	317	378	488	676	741
Yli 85-vuotiaiden osuus väestöstä, %	0,6	0,9	1,0	1,4	1,8	1,9
Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, %	61,8	65,3	68,5	..
Työllisten osuus väestöstä, % ¹⁾	64,4	51,6	60,5	61,3	62,4	..
Eläkkeellä olevien osuus väestöstä, %	18,6	20,3	21,4	23,6	24,9	..
Taloudellinen huoltosuhde ²⁾	1,28	1,87	1,60	1,60	1,56	..
Demografinen huoltosuhde ³⁾	0,47	0,48	0,48	0,50	0,51	0,52
Asutokuntien lukumäärä	.	15 387	16 053	16 853	18 439	18493
Perheiden lukumäärä	10 022	10 116	9 996	9 850	10 554	10502
Vuokra-asunnoissa asuvien asutokuntien osuus, %	..	30,6	33,3	32,0	30,9	30,8
Vanhojen asuntojen hinta, euroa/m ²	1 094	1 243	1363
Kesämökkien lukumäärä	1 111	1 135	1 171	1 146	1 719	1745
Alueella asuva työllinen työvoima, henkilöä	16 037	12 930	14 039	14 716	14929	..
Alueella työssäkäyvät, henkilöä	15 988	13 069	14 080	15 293	15602	..
Työpaikkaomavaraisuus, %	99,7	101,1	100,3	103,9	104,5	..
Alkutuotannon työpaikkojen osuus, %	3,1	3,4	2,1	2,3	2,7	..
Jalostuksen työpaikkojen osuus, %	26,3	22,9	22,4	22,5	16,6	..
Palvelujen työpaikkojen osuus, %	68,7	71,0	73,8	74,3	80,0	..
Toimialaltaan tuntemattomien työpaikkojen osuus, %	1,9	2,6	1,7	0,9	0,7	..
Työttömät (lähde: Kainuun TE-keskus)	3 344	2 750	2 602	2402
Työttömyysaste (lähde: Kainuun TE-keskus)	19,3	16,1	14,6	13,4
Pitkäaikaistyöttömät (lähde: Kainuun TE-keskus)	782	586	394	440
Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä, %	23,4	21,3	15,1	18,3
Alle 25-vuotiaat työttömät (lähde: Kainuun TE-keskus)	522	467	448	407
Alle 25-vuotiaiden työttömien osuus työttömistä, %	15,6	17,0	17,2	16,9

¹vuosi 2000- 18-64-vuotiaiden työllisten osuus väestöstä (18-64 v.)

²Ilmoittaa kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti.

³Ilmoittaa kuinka monta alle 15-vuotiasta ja yli 64-vuotiasta on yhtä työikäistä (15 - 64-vuotiasta) kohti.

Lähde: Tilastokeskus

Väestöennuste iän mukaan vuoteen 2040						
PARAS-hankkeen vuodet ja ikäryhmät. Vuoden 2005 luvuissa Kajaani ja Vuolijoki on laskettu yhteen.						
Ikäluokka	2005	2010	2015	2020	2030	2040
0 - 6	2 893	2 999	3 121	3 139	2 991	3 020
7 - 16	4 765	4 254	4 095	4 269	4 389	4 224
17 - 19	1 647	1 604	1 410	1 323	1 456	1 446
20 - 64	22 845	22 592	21 677	20 553	19 334	19 784
65 - 74	3 321	3 548	4 345	5 070	4 676	3 604
75 - 84	2 209	2 428	2 576	2 844	4 286	4 136
85 -	537	743	1 042	1 212	1 653	2 726
Yhteensä	38 217	38 168	38 266	38 410	38 785	38 940

8.3 Kaupungin strategian tunnusluvut

Vetovoimainen ja kilpailukykyinen alue						
Hyvinvoivat kuntalaiset	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Uudet yritykset, netto	36	53	27	30	39	38
Työpaikkakehitys, netto	473	166	539	-209	-187	..
Tutkimusorganisaatioiden ja yritysten T&K-menot Kainuussa, euroa/asukas	281	258	270	190	283	257
Tutkimusorganisaatioiden ja yritysten T&K-menot Kainuussa, yhteensä, milj. euroa	24,0	21,8	22,6	15,8	23,4	21,1
Tekesin T&K-rahoitus kaikille Kainuussa, milj. euroa	2,3	5,3	2,2	6,2	4,6	4,7
Tutkinnon suorittaneita, % 15 vuotta täyttäneistä	65,3	66,2	66,9	67,6	68,5	..
Tulovero-%	18,75	19,00	19,00	19,00	19,00	20,00
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneita, % 15 vuotta täyttäneistä	25,0	25,5	25,8	26,4	26,8	..
AMK:sta valmistuneiden alueelle sijoittuminen valmistumishetkellä, %	66,0	61,0	62,0	71,0	66,1	54,0
Työttömyysaste	16,3	15,2	13,5	12,6	14,6	13,3
Aktiivinen ja asiakaslähtöinen palvelu	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Varhaiskasvatuksen kysyntä/tarjonta, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Perusopetuksen oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin/työelämään, %	88,0	99,0	99,0	99,0	99,0	100,0
Kaupungin tonttikysyntä/-tarjonta, %	70,0	100,0	90,0	70,0	100,0	70,0
Tilojen käytön tehostaminen	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Toimitilojen määrä, m ² (kaupunki + Vilake)	256 538	249 147	264 504	261 497	260 727	255 085
Toimitilojen muutos, %	..	-2,9	6,2	-1,1	-0,3	-2,2
Hyvinvoiva, osaava ja tuloksia tekevä henkilöstö	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hyvät johtamis- ja yhteistyötaidot						
Henkilötyövuodet, ml. liikelaitokset, HTV2 ¹	1 609,8	1 639,8	1 619,5	1 629,5
Työyhteisön toimivuus (1 - 4 ²)	3,2	..	3,2	..	3,3	..
Kehityskeskustelut käyty, % henkilöstöstä	83	80	84	..	89	..
Sairauspoissaolot, keskim. työpäivät/henkilö, pl. liikelaitokset	10,4	11,7	12,3	10,9	10,4	9,8
¹ Henkilötyövuosien tilastointi on muuttunut 2007.						
² Asteikko 1 - 4: 1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä						
Lähteet:						
w w w .tekes.fi > Tekes > Vuosikatsaukset > Tuoreimmat tunnusluvut						
w w w .stat.fi > StatFin-tilastotietokanta ja kaupunki- ja seutuindikaattorit						
Kainuun ELY-keskus						